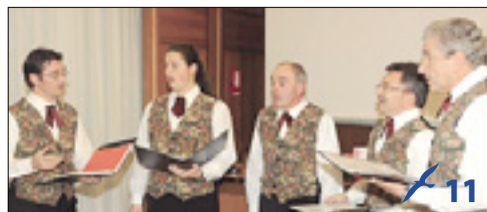


Einspielerjevo nagrado je letos prejel gospodarstvenik Franz Pacher



V Gorici zbirka Balantičevih pesmi v Špacapanovem prevodu



Režiser Harutyun Khachatryan: Pomembno je ohraniti stvarnost in resnico

# Primorski dnevnik

NEDELJA, 6. DECEMBRA 2009

Št. 289 (19.688) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: [redakcija@primorski.eu](mailto:redakcija@primorski.eu)

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI  
Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €



## Spoštovane bralke in bralci Primorskega dnevnika

SPOROČILO DZP IN ZADRUGE PD

Spoštovane bralke in bralci Primorskega dnevnika, časopis, ki ga prejimate na dom ali kupujete v sedanjih oblikah, zahteva nenavadno veliko napore sicer maloštevilnega kolektiva novinarjev, tehničnega in uradniškega osebja in prav tako na minimum skržene uprave. Ob rednem izhajanju dnevnika lahko bralci razpolagajo tudi s spletno stranjo, ki jo danes prebira lepo število Slovencev v zamejstvu, v Sloveniji in širom po svetu. Stran pomeni za vse dodatno in v bistvu prostovoljno delo. K temu je treba dodati nemajhen in vsestranski, tudi finančni, napor, da naročniki prejmejo Primorski dnevnik na dom. Gre za ustaljeno navado, ki pa je danes že mali luksuz.

Upravitelji Zadruga Primorski dnevnik in podjetja DZP/PRAE smo hvaležni vsem za trud, čeprav se obnem zavedamo različnih napak, na katere nas opozarjajo bralci Primorskega dnevnika. Vemo pa, da je količina dela vseh delavcev v našem podjetju daleč nadpovprečna v primerjavi z drugimi. To pa tudi zato, ker je Primorski dnevnik deležen permanentnih krčenj stroškov, ki zadevajo osebje in storitve. To je tista stvarnost, ki je, morda, vam bralcem manj znana, a je pomembna. Toliko bolj danes, ko preti našemu dnevniku dodatna finančna stiska.

Glavni vzrok naših skoraj cikličnih težav je, da redni stroški fiziološko rastejo za približno 2-3% letno, kar pomeni 100.000 - 150.000 evrov stroškov več vsako leto.

(Nadaljevanje na 2. strani)

ITALIJA - Spletna pobuda se je včeraj udeležila na rimskih ulicah

# Uspel vijoličasti dan proti premieru

Med udeleženci tudi opozicijski politiki, demokrati le neuradno

TRST, GORICA - Ob današnjem godu dobrega svetnika

## Miklavž obdaruje

Številna praznovanja in prireditve po društvih, vrtcih in šolah na Tržaškem in Goriškem



TRST, GORICA - Tudi letos smo dospeli do goda sv. Miklavža, ki pade ravno na današnji dan, ko se v hišah pojavijo darila, ki jih je dobri svetnik prinesel ponoči in ki razveseljujejo še zlasti najmlajše, pa tudi ve-

like. Že v prejšnjih dneh pa so po nekaterih društvih, kulturnih domovih, šolah in vrtcih na Tržaškem in Goriškem potekala številna miklavževanja, na katerih so dobrega bradatega svetnika pričakali s petjem, plesom in pri-

ložnostnimi predstavami ter s tem dostojno počastili njegov god. Miklavž vsekakor še ni obredel vseh krajev, tako da njegov obisk ponekod še pričakujejo.

Na 6. in 12. strani

RIM, TRST - Protestniki, ki so se zbrali na spleto, so se včeraj v družbi več sto tisoč ljudi iz vse države zbrali na rimskih ulicah v znamenju vijoličaste barve. Pisana množica, v katerih sicer ni manjkalo strankarskih zastav, je zahtevala odstop predsednika vlade Silvia Berlusconi. Na zborovanju pod geslom No B Day na rimskem trgu San Giovanni so zbrane nagovorili kulturniki in umetniki.

No B Day je bil včeraj pozno popoldne tudi v Trstu, kjer so premierovi nasprotniki zborovali na Velikem trgu med okrašenimi jelkami in božičnimi napevi v aglesčini.

Na 2. in 4. strani

Vdor v elektronsko pošto povzroča težave

Na 5. strani

Shod motornih koles za revne otroke

Na 5. strani

Gorica-Vileš: v soboto začetek gradnje brez Berlusconi

Na 10. strani

V Gorici na delu tatovi pnevmatik

Na 10. strani

Kanada: potovanje naših bralcev

Na 16. strani

PE PROJECT COMPUTERS

RAČUNALNIKI IN OPREMA

PRODAJA INŠTALACIJA POPRAVILA

V mesecu decembru odprti tudi ob ponedeljkih popoldne in v nedeljo 20. od 10. do 18. ure

Dunajska cesta, 54/A 34151 Opčine (TS)  
Tel. 040-214472 [posta@peproject.com](mailto:posta@peproject.com)

LINKSYS

win blu



LG



hp



SWISSFLEX

HOYA



Sončna Očala Vasco Rossi

OPTOSTUDIO

Katja Slobec

optika optometrija kontaktne leče

V mesecu decembru promocija očal in progresivnih leč nove generacije

Odprti tudi ob ponedeljkih popoldne

ulica Carsia 45/2A Opčine  
telefon: +39-040-214561  
[posta@optostudio.eu](mailto:posta@optostudio.eu)

Silicanum  
Alloggi agrituristici - Kmečki turizem

Odprtje kuhinje v ponedeljek, 7.12.2009

Domača kmečka kuhinja s proizvodi naše kmetije (vino, zelenjava, meso, olje, sadje, itd...)



Odprto vsaki dan od 12.00 do 15.30 razen sobote

ul. degli Scogli 53 - Gorica  
tel. / fax +39 0481 538556  
gsm +39 335 1395483  
[info@agriturismosilicanum.it](mailto:info@agriturismosilicanum.it)

Sprejemamo rezervacije za skupine, za praznična kosila in druge priložnosti



SPOROČILO DZP/PRAE IN ZADRUGE PRIMORSKI DNEVNIK

# Spoštovane bralke in bralci ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede prihodkov pa ugotavljamo, da je večji del le-teh sestavljen iz javnih prispevkov. Državni prispevki, s katerimi krijemo približno 60% naših stroškov, so že od leta 1991 nespremenjeni (na podlagi uradnih lestvic, ki ji vodi zavod za statistiko ISTAT, lahko trdimo, da se je v 18 letih realna vrednost teh prispevkov znižala za več kot 1.500.000,00 evrov). V letu 2009 se je naše podjetje znašlo v položaju, ko je višina tekočih stroškov preseгла vrednost prihodkov, zaradi česar smo že sprožili vrsto ukrepov, z namenom, da ostane poslovanje družbe uravnoteženo.

Na podlagi sedanjih predvidevanj lahko trdimo, da bo rezultat poslovnega leta 2009, predvsem zaradi naših varčevalnih ukrepov, še na pozitivni niči. Kar pa zadeva leto 2010 je položaj negativnejši. Vsem našim naporom navkljub, zadnje analize in projekcije napovedujejo za leto 2010 negativen poslovni rezultat za približno 120.000,00 evrov. Še slabši rezultat je predviden za leto 2011. Smo torej v položaju, ki zahteva od nas nove posege in ukrepe, s ciljem, da stroške znižamo za omenjeno vsoto, ob predpostavki, da ostanejo vsi prispevki, ki jih prejemo od italijanske države in dežele FJK ter Republike Slovenije preko Skupnega podpornega sklada, nespremenjeni. Vest, da bi

lahko bili prispevki, ki jih prejemo preko Dežele FJK na podlagi zaščitnega zakona za slovensko manjšino skrčeni za približno 130.000 evrov, nas je globoko pretresla. Ugotovitev, da bi lahko izguba predvidena za leto 2010 znašala celo 250.000 evrov, nas bi silila v dodatno in korenito krčenje vseh stroškov; v najslabšem primeru tudi osebja. Takšni posegi bi nižali kakovost časopisa ter imeli socialne in človeške posledice. Ker smo dobro delali in varčno upravljali s sredstvi, doživljamo takšne temne scenarije kot krivične. Spoštovane bralke in bralci Primorskega dnevnika, želeli smo vas obvestiti o položaju našega in vašega časopisa, ki pa ni edini subjekt v težavah. Danes se nad celotno organizirano manjšino izvršuje s strani italijanske države in njenih institucij hud finančni pritisk, ki ga ne opravičuje sedanja gospodarska kriza. Tako Primorski dnevnik kot organizacije, ki delujejo strokovno in zaposlujejo ljudi, se v bistvu ob zaključku vsakega leta sprašujemo, kaj bo prineslo naslednje leto. Delati v tako negotovih pogojih je človeško mučno. Krčenje sredstev slovenskim organizacijam in tisku pa pomeni dejansko nižanje ravni zaščite. Zaščitni zakon za Slovence št.38 in drugi zakoni so brez sredstev le seznam dobrih namenov. Nemožnost uveljavljanja svojega jezika in kulture pa pomeni kršenje osnov-

nih človekovih pravic. To se danes dogaja Slovencem v Italiji.

Obračamo se na vas, drage bralke in bralci, ker vas želimo obveščati o težavah in obenem iskati vašo pomoč. V tem trenutku so za Primorski dnevnik bistvene naročnine, pomembno je, da ljudje naš časopis kupujejo naprej.

Poziv noče biti navadna reklama, ampak vabilo, da strnemo vrste in naredimo vse, kar je v naših močeh, da srečno prebrodimo sedanje težave, tako kot smo to zmogli v številnih kriznih trenutkih v preteklosti.

**ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK  
DRUŽBA ZA ZALOŽNIŠKE POBUDE  
DZP/PRAE**

ITALIJA - Mimohod pisane množice protestnikov, ki so se zbrali na spletu

## Rimske ulice je preplaval vijolični val proti Berlusconiju

Začetni transparent z ironičnim napisom *Smo najboljša povorka zadnjih 150 let*

RIM - Skoraj dva kilometra dolg vijoličasti mimohod po rimskih ulicah je včeraj označil prehod protestnikov s spleta na cesto. Na Trgu San Giovanni se je po oceni organizatorjev zbralo 350 tisoč ljudi, medtem ko drugi viri trdijo, da jih je bilo 150 tisoč ali celo 500 tisoč. Ne glede na številke pa je »No B day« (Dan brez Berlusconija) nedvomno uspel, še posebno, ker je bilo poleg »pokličnih« protestnikov in opozicijskih politikov v množici veliko družin in politično neangažiranih državljanov. Z veliko dozo ironije so protestniki na začetku povorka nosili tudi transparent, na katerem je pisalo »Smo najboljša povorka v zadnjih 150 letih«.

Pobuda za Dan brez Berlusconija je prišla iz vrst piscev blogov, pridružili pa so se jim številni opozicijski politiki, intelektualci in umetniki. Shoda so se poleg predstavnikov zunajparlamentarne leve in Italije vrednot udeležili tudi nekateri predstavniki Demokratske stranke, čeprav se ta protestu uradno ni pridružila. Na trgu je poleg vijoličaste prevladovala rdeča barva strankarskih praporov, poleg Berlusconija (ki je bil deležen vzdevkov kot tat in mafijec), pa so bili kritike deležni tudi Demokratska stranka, Bersani, D'Alema, Cerkev in papež.

Shoda se je udeležila tudi naša kolegica Poljanka Dolhar, ki nam je po telefonu povedala, da je eden od organizatorjev na odru izjavil, da »če direktor TG1 Minzolini pravi, da nas je nekaj sto tisoč, nas je verjetno milijon«. Zastopane so bile vse generacije, poleg mladih, ki so strastni upo-

Množica se je na s soncem obsijane rimske ulice zgrnila iz vse države

ANSA



rabniki svetovnega spleta, so bile tudi družine in upokoenci. »Starejši gospod s kravato se nam je približal in radovedno vprašal, ali smo mi ljudstvo Facebooka ...« Zelo ganljiv je bil govor Borsellinovega brata Salvatoreja, ki je omenil številne žrtve mafije, nato pa opozoril, da je Dell'Utri jev in Berlusconi je junak mafijec Mangano.

MAFIJA - V Palermu in Milanu

## Aretirana pomembna šefa sicilske Cose Nostre



Prihod mafijca Giovannija Nicchija na palermsko kvesturo, v bližini katere se je skrival

ANSA

PALERMO, MILAN - Sicilska mafija je včeraj doživela nov hud udarec, saj sta bila v Palermu in Milanu aretirana dva pomembna mafijca. Prvi je 28-letni Giovanni Nicchi, najpomembnejši član palermске mafije po aretaciji Domenica Raccuglie in naslednik bosa Antonina Rotola na vrhu Cosa Nostre. Nicchi, ki se je skrival od leta 2006, je bil iskan zaradi mafijskega združevanja in izsiljevanja, z njim pa sta v roke policije padla tudi lastnika stanovanja, v katerem se je skrival.

V Milanu pa je policija aretirala 74-letnega Gaetana Fidanzatija, ki je tako kot Nicchi na seznamu 30 najbolj nevarnih iskanih mafijcev. Tudi on je obdolžen enakih kriminalnih dejanj kot Nicchi, skrival

pa se je od leta 2008. Sicer je bil eden od zgodovinskih šefov mafije v Palermu, znan kot kralj mamil, leta 1970 pa so ga policisti naključno ustavili pri neki cestni zapori in ga zasačili v avtomobilu s Tommasom Buscetto, Salvatorejem Grecom in Gaetanom Badalamentijem.

Aretacijo obeh mafijcev so z velikim zadovoljstvom komentirali tako predsednik vlade Berlusconi kot ministar za notranje zadeve Maroni in za pravosodje Alfano, medtem ko jo je vodja protimafijskega pravdnštva Piero Grasso označil za »zelo velik uspeh«, saj sta imela oba mafijca »velike sposobnosti odločanja«, zato je mafija z njuno aretacijo »utrnela velik udarec«.

## PARMALAT - Sto milijonov vrednosti Finančna straža odkrila Tanzijev umetniški zaklad

PARMA - »Pri meni doma ni sefov z dragocenimi slikami,« je zardil Callisto Tanzi pred nekaj dnevi, 30. novembra, potem ko so večer prej v televizijski oddaji Report povedali, da je nekdanji lastnik Parmalataprethotapil v Švico celo premoženje umetnin. Toda Tanzi je imel prav, kajti njegov zaklad se ne nahaja v Švici, ampak na podstrešjih in v kletih treh vil prijateljev, dve v Parmu in ena v Pontetaru. Kaže, da je slike skrival Tanzi je zet Stefano Strini, mož Tanzijeve hčerke Laure, in da prijatelji o tem niso imeli pojma. Strini je sedaj skupaj z nekim trgovcem z umetninami v preiskavi zaradi zbiranja ukradenega blaga in favoriziranja.

Finančni stražniki so včeraj zjutraj zaplenili 19 slik in risb ogromne umetniške vrednosti, ki jo ocenjujejo na več kot sto milijonov evrov. Gre za ista likovna dela, za katera je Tanzi še v ponedeljek med dolgim zaslišanjem na sodišču trdil, da niso v nje-

govi posesti. Po besedah glavnega pravdnika v Parmu Gerarda Laguardie so bile umetnine že na trgu, poseg pravdnštva pa je preprečil, da bi bile prodane. Za neko Monetovo sliko je nek ruski milijarder že ponudil deset milijonov evrov. Štirje dnevi intenzivnih telefonskih prisluškovanj so preiskovalcem omogočili, da so prišli do terminalov pogajanj, ki bi v kratkem času privedla do prodaje celotne Tanzijeve umetniške zbirke, zelo verjetno v Forte dei Marmiju.

Med zaplenjenimi umetninami izstopajo Degasova risba Portret balerine, Ligabuejev avtoportret, Monetova Čeri obale v Pourvilleu, ena izmed Gauguinovih mrtvih narav, van Goghov kos debla, Picassova mrtva narava iz leta 1944, portret gospe De Nittisa, Monetovo olje z drevesi, van Goghova mrtva narava, Cezannejev akvarel, Pizzarov pastel, Severinijev pejzaž, instalacija Grosza in Modiglianova risba s svinčnikom Bergerie.

## Amanda in Raffaele prvo noč v zaporu pod strogim nadzorom

PERUGIA - Prvo noč po obsodbi na prvostopenjskem procesu sta Amanda Knox in Raffaele Sollecito, obsodjena zaradi umora Meredith Kercher, preživela v zaporu pod strogim neposrednim nadzorom. Pazniki so ju morali nadzorovati, da si ne bi česa naredila, kajti njun obup je bil ob branju obsodbe zelo velik. Sodniki so Američanko Amanda Knox so v noči na soboto spoznali krivo umora 22-letne britanske sestanovke in jo obsodili na 26 let zapor. Leto nižjo zaporno kazen je dobil sosterilec Raffaele Sollecito. Knoxova je ob izreku sodbe planila v krčevit jok, medtem ko je Sollecito z bledim obrazom le negibno obsedel na mestu. Sodnik je navedel olajševalne okoliščine, na podlagi katerih sta se obsojenca izognila dosmrtnega zapora. Družina Knoxove je medtem napovedala, da se bo zoper odločitev sodišča pritožila in da se namerava še naprej boriti za Amandino prostost.

## Več kot sto mrtvih v eksploziji in požaru v ruskem nočnem klubu

MOSKVA - V eksploziji zaradi malomarnega ravnanja s pirotehničnimi sredstvi in požaru, ki je sledil, je v noči na soboto v nočnem klubu v ruskem mestu Perm po zadnjih podatkih umrlo najmanj 109 ljudi, med katerimi ni tujcev iz zahodnih držav. Dva španska državljana sta lokal zapustila še pred eksplozijo. Ruske oblasti so izključile možnost, da bi šlo za teroristični napad. 98 ljudi je umrlo na mestu nesreče, 11 pa je podleglo poškodbam v bolnišnici. Več kot 50 od skupaj okrog 90 ranjenih je priključenih na umetna pljuča, nekateri pa so v smrtni nevarnosti. Iz posnetkov ene izmed varnostnih kamer v klubu je med drugim razvidno, da je požar zajel plastično površino stropa in prostor hitro napolnil z gostim dimom, mladi v klubu pa so šele nato dojel, kaj se dogaja in trumoma začeli bežati proti izhodu.

## Protesti pred Koebenhavnom

LONDON - Več kot 50 tisoč Britancev in Ircev se je včeraj zbralo na ulicah različnih mest in se zavzelo za učinkovit in zavezujoč dogovor o podnebni spremembi, ki naj bi ga dosegli na bližajoči se podnebni konferenci v Koebenhavnu. Protestniki so se med drugim zbrali na ulicah Londona, Dublina, Belfasta in Glasgova, kjer so svetovne voditelje, ki bodo od jutri zasedali na Danskem, pozvali, naj pri omejitvi izpuštev toplogrednih plinov »ukrepajo sedaj«. V upanju, da bodo v Koebenhavnu dosegli zavezujoč dogovor, so protestniki danes prestolnico preimenovali v Hopenhagen.



CELOVEC - Podeljujeta jo Narodni svet koroških Slovencev in KKZ

# Einspielerjeva nagrada gospodarstveniku Franzu Pacherju

Predsednik koroške gospodarske zbornice odlikovan za zgledno sodelovanje z manjšino in Slovenijo



Predsednik koroške gospodarske zbornice Franz Pacher s Karlom Smollejem (levo) in Jankom Zerzerjem

I. LUKAN

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Kršćanska kulturna zveza (KKZ) sta v petek zvečer v Tischerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu podelila letošnje Einspielerjevo nagrado predstavniku gospodarstva - predsedniku Koroške gospodarske zbornice Franzu Pacherju. Nagrada je poimenovana po duhovniku, profesorju slovenščine, politiku in publicistu Andreju Einspielerju, ki se je v 19. stoletju zavzemal za enakopravnost Slovencev.

Slavnostni govornik je bil Zdravko Inzko, visoki predstavnik Evropske unije in mednarodne skupnosti v Bosni in Hercegovini, na posebno željo nagrajenca je slovesnost glasbeno sooblikoval Kvintet bratov Smrtnik, na podelitev pa so bili na izrecno željo Pacherja povabljeni tudi člani t.i. konsenzne skupine (Sturm, Sadov-

nik, Feldner in Stritzl). Sedeli med občinstvom in najprej slišali kritične besede predsednika NSKS Karla Smolleja, ki je skupini očital, da služi kot figov list uradni avstrijski politiki. Smollejev govor so na velikem platnu spremljale slike, ki so občinstvo opozorjale na protimanjšinsko dejavnost koroškega Heimatdiensta, ki je danes del te skupine. Tudi nagrajenec Franz Pacher se je ob sprejemu nagrade lotil skupine: poudaril je potrebo po dialogu med večino in manjšino v deželi, ob tem pa ni imenoval ne konsenzne skupine in tudi ne njenih posameznih članov.

Tako predsednik NSKS Karel Smolle kot slavnostni govornik Valentin Inzko sta v svojih nagovorih poudarila, da je nagrajenec Franz Pacher prav na področju gospodarskega sodelovanja s slovensko manjšino in s Slovenijo svetel zgled. Inzko je ob

tem še pristavil, da imajo koroški Slovenci v njem »nemško govorečega brata, predstavnika drugačne Koroške«. Tiste prave, pristne in izvirne Koroške, na kateri tudi s pomočjo Franza Pacherja in vse večjega števila enako mislečih, ki jih je prav on k temu opogumil, gradimo Koroško. Prav na ta način se bo končno dvignila tančico mraza oz. kot je dejal znani »papež kibernetike menedžmenta« Fedmund Malik o Koroški, »resignacija, ki je pokrila deželo in katero je treba odstraniti«.

Einspielerjevo nagrado NSKS in KKZ od leta 1988 podeljujeta osebnostim iz večinskega naroda, ki so si pridobile zasluge tako za uveljavitev slovenske narodne skupnosti v avstrijski in mednarodni družbi, kakor tudi za vsestransko sodelovanje med Koroško in Slovenijo. Prvič sta NSKS in KKZ nagrado podelili leta 1988

ob 100. obletnici Einspielerjeve smrti. Takrat sta odlikovanje prejela pobudnika dialoga v cerkvi, sopredsednika slovensko-nemškega koordinacijskega odbora pri krški škofiji, Ernst Waldstein in oče letošnjega slavnostnega govornika, Valentin Inzko. Med Einspielerjevimi nagrajenci so med drugimi nekdanji avstrijski predsednik Rudolf Kirchschläger, zgodovinar Anton Pelinka, nekdanji krški in sedanji graški škof Egon Kapellari, nekdanji generalni direktor ORF Gerhard Weiss, direktor ORF na avstrijskem Koroškem Gerhard Draxler, predsednik avtonomne pokrajine Južne Tirolske Luis Durnwalder, univerzitetni profesor Peter Gstettner in nekdanja avstrijska ministrica za izobraževanje Hilde Hawlicek.

Ivan Lukan

## Dokončno zavrjnena zahteva NSKS po postopku proti Dörflerju

CELOVEC - Sodni senat sodišča v Celovcu je dokončno zavrnil zahtevo Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) za nadaljevanje preiskave proti deželnemu glavarju Gerhardu Dörflerju (BZÖ) zaradi suma zlorabe uradnega položaja pri preprečevanju dvojezičnih krajevnih napisov. Nadaljevanje preiskave je NSKS zahteval potem, ko jo je ustavilo državno tožilstvo. Pristojni senat deželnega sodišča je svojo odločitev utemeljil z besedami, da »ni uradnih predpogojev za nadaljevanje postopka«. Dörflerju da tudi ni mogoče dokazati »subjektivnega načrtnega dejanja«, povrhu pa nima »boljšega pravnega znanja«.

Preiskavo proti Dörflerju so uvedli zaradi suma zlorabe položaja, ker je leta 2006 skupaj s pokojnim deželnim glavarjem Joergom Haiderjem dal premakniti dvojezične krajevne napise v Pliberku in Drveši vasi. (I.L.)

## Podlegel poškodbam

VIDEM - Luciano Mazzoccoli, ki se je v petek zvečer v Vidmu s svojim osebnim avtomobilom zaletel v avtobus, je izgubil življenje. Do nesreče je prišlo po hudim nalivom, zaradi katerega je bila vidljivost na cesti zelo omejena. Vzroki nesreče še niso potrjeni, zelo možno pa je, da je Mazzoccoli spregledal avtobus in se zaletel vanj. Pokojnik je bil član zveze trgovcev Concomercio. Predsednik zveze Giovanni Da Pozzo je včeraj za tiškovno agencijo ANSA omenil, da je bil Mazzoccoli dragocen sodelavec.

## Pol tone cogaret

TRBIŽ - Finančna straža s Trbiža je v dveh vozilih zasegla pol tone cigaret, ki so jih trije italijanski državljani pretihotapili iz Ukrajine. Cigarete so bile skrbno skrite pod ostalim blagom. Trojico so aretirali, zasegli pa so tudi obe vozili.

## Praznični foutrip



Okrašene ulice in izložbe nas opozarjajo, da se naglo bliža čas božičnih in novoletnih počitnic. Zagotovo so to dnevi radosti, sprostitve, izletov ali zimovanj, spokojnega življenja v toplem objemu družine ali pa »nore« zabave. Vse kar boš zanimivega ali nenavadnega ujel v svoj objektiv, pošlji na spletno stran [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu), tako da klikneš rubriko fotografije bralcev. Tvoje prispevke bomo rade volje objavili.

Do 15. decembra 2009

# POD CENO

Kakovost in prihranek brez primerjave!



**POD CENO**  
**1,49**  
Pršut  
SAN DANIELE DOP  
sušen 16 mesecev  
cena za 100 g

**POD CENO**  
**0,45**  
Sir ASIAGO  
sveži, DOP  
cena za  
100 g

**POD CENO**  
**1,80**  
Pomaranče  
Navel  
3 kg-ska vreča  
(0,60 €/kg)

**POD CENO**  
od 289,00 **-16%**  
**239,00**  
600  
\*KOSOV V PONUDBI

TVC LCD  
22" LG 2262  
- 16:9 - stereo zvok  
- teletext - 2 HDMI - USB  
- uporaben tudi kot računalniški ekran  
- Slot Common Interface  
- mere: Š 48,2x V 38,8x G 22,2 cm  
- vgrajen zemeljski digitalni sprejemnik

**POD CENO**  
**5,50**  
4.455  
\*KOSOV V PONUDBI

Prašek za  
pralni stroj  
Bianco Solare  
SOLE  
40 pranj

**POD CENO**  
**1,49**  
3.600  
\*KOSOV V PONUDBI

Riž  
Vialone  
Nano  
GALLO  
vak. pak.  
1 kg

**RABOJEZ (TS) - Drž. cesta Farnei 40/b**  
**TRST (TS) - ulica Valmaura 4**  
**GORICA (GO) - ulica Terza Armata**

**famila**  
Pri nas si v družinskem krogu.



## Gabrovec: Mestna občina Trst nesprijemljiva za dvojezične občine

Deželni svetnik Igor Gabrovec nasprouje predlogu deželne uprave za Mestno občino Trst. To bi pomenilo, da bi bila kot samostojna institucija Pokrajina ukinjena in Mestna občina bi prevzela njene pristojnosti kot tudi večji del pristojnosti zaobjetih občinskih uprav, od katerih bi dejansko ostale le figure županov brez občinskih svetov. Zamisel ni nova, do danes pa je v Italiji vse ostalo le na ravni zamisli, saj ni bila ustanovljena še nobena mestna občina, ugotavlja Gabrovec. Na Tržaškem se problem postavlja tudi v luči prisotnosti slovenske narodne skupnosti, ki je na papirju zaščitena tudi kar zadeva soudeležbo pri upravljanju teritorija, na katerem živi. Kaj bi v tem smislu pomenila ustanovitev mestne občine, ki bi dejansko gravitirala na sedanje tržaško županstvo? Pomisliti gre na nejevoljo obeh kraških rajonskih svetov, kjer je na tisoče prebivalcev že izrazilo željo po odcepitvi od mesta, poudarja Gabrovec.

Na osnovi zadnjega državnega zakonskega osnutka bi bila ustanovitev mestne občine podvržena ljudskemu referendumu, pri katerem bi sodelovali vsi volivci in bi bil celo brez kvoruma v primeru, da Dežela izda soglasje. To bi pomenilo, da bi bila teža okoliških občin v razmerju s Trstom izničena, kot bi bila izničena teža slovenskega prebivalstva.

Zato je potrebno, da Dežela zagotovi pravico, da se vsaka posamezna občina avtonomno in suvereno odloči, ali naj pristopi k načrtu mestne Občine. Vsako vsiljevanje z vrha bi pri ljudeh sprožilo nejevoljo in odpor. Kar zadeva Slovence pa bi se sprožilo vprašanje tudi na mednarodni ravni, saj je naše območje podvrženo vrsti garancij, ki slonijo na povojnih dogovorih, ugotavlja Gabrovec.

## Goljufa z rdečim križem

V petek zjutraj je policija z Rocola pred glavno tržaško bolnišnico opazila dva moška, ki sta se predstavljal kot uslužbenca Rdečega križa, mimooidočin pa sta ponujala pripomočke za prvo pomoč. V zameno sta zahtevala primeren prispevek. Na kovčku s pripomočki je bila oznaka italijanskega Rdečega križa, policisti pa so ugotovili, da je oznaka ponarejena. Oba možakarja so ovadili na prostosti zaradi goljufije. 35-letnega G. M. in 42-letnega R. P. (oba imata stalno bivališče v Emiliji-Romagni, rojena pa sta v Kampaniji) je zaradi preteklih težav s pravico doletela tudi kvestorjeva triletna prepoved vstopa v tržaško občino. Kvestura poziva občane, naj ob najmanjšem sumu goljufije pravočasno odtipkajo številko 113 in s svojimi dvomi seznanijo policijo.

## MLADE TATOVE PRIJELI

V bližini tržaške železniške postaje so trije mladi v petek ponoči skušali ukrasti moped. Demontirali so razne kose vozila, podvig pa jim naposled ni uspel, ker jih je opazila policija. Mladenci so imeli v žepih vso potrebno orodje. 22-letnika so pridržali, dva mladoletnika pa so ovadili na prostosti in ju sredi noči izročili staršem.

## Gorel zabojnik za smeti

Pred supermarketom v Ulici Teatro Romano, nasproti Kvesture, je v petek popoldne začel goreti zabojnik za smeti. Sprva so z minimaksi poslegli policisti, nato so priskočili še gasilci. Požar se je razširil do parkirane avtomobila, ki pa ni bil poškodovan. Vzroki požara niso znani, najverjetneje je bil kriv cigaretni ogorek.

VELIKI TRG - Včeraj pred Prefekturo tržaški No Berlusconi Day

# Stari in mladi skupaj za Berlusconijev odstop

Vijoličasta oblačila, a tudi zastave strank - Za Kvesturo 250, za organizatorje pa 507 udeležencev

»Papi, naj ti sodijo, če si kriv pa naj te obsodijo,« je bilo eno izmed gesel, ki so včeraj kraljevala na transparentih pred Prefekturo. Tudi Trst je doživel svoj No Berlusconi Day, vsedrjavni dogodek, ki je imel svoj epicenter v Rimu. Demonstracijo za odstop predsednika vlade so si zamislili uporabniki svetovnega spleta, ki so že pred tedni podčrtali, da protest ni domena politike, temveč prihaja iz želodcev naveličanih državljanov. Berlusconi naj ne bi smel voditi vlade, ker krši ustavo, žali institucije in državljanje ter postavlja v ospredje svoje zasebne interese.

Na Velikem trgu so se zbrali mladi in stari, kljub vsemu so plapolale tudi zastave političnih strank - Italije vrednot, Stranke komunistične prenove in Demokratske stranke, pa še skupine Beppe Grillo. Glavno besedo pa so imeli pobudniki, Enrico Rossini iz skupine Beppe Grillo in Stefano Patuanelli. Inženir Marino Valle je spregovoril o pomankljivostih gradiva o plinskem terminalu, za glasbo so poskrbeli afriški bobnarji, za zgago pa piščalke. Patuanelli je pojasnil, da so si pobudniki izbrali vijoličasto barvo, ki ne predstavlja nobene stranke in je »barva razjarjenih ljudi«. Organizatorji so bili z odzivom občanov zadovoljni: vsi skupaj so se postavili v vrsto in se z mikrofonom prešteli (v italijanščini in slovenščini). Skupno število protestnikov je bilo na koncu 507 (po ocenah Kvesture pa 250). Edini moteči element so bile angleške božične pesmi, ki so na okrašenem Velikem trgu od časa do časa preglašale govornike. (af)

Protestniki v krogu na Velikem trgu

KROMA



## ŠOLSTVO - Osnovne in nižje srednje šole Na slovenskih šolah primanjkujejo suplenti

Na slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šolah na Tržaškem (problem pa je pereč tudi na Goriškem in v Benečiji) se soočajo s pomanjkanjem suplentov. Lestvice, zlasti tiste za tretji pas oz. zavodske lestvice, so namreč izčrpane, saj je bilo letos predloženih zelo malo prošelj in primerjavi s prejšnjimi leti, šole pa pesti pomanjkanje učiteljev oz. profesorjev spričo številnih primerov bolezni (zlasti gripe) in porodniških dopustov. Tako je prišlo do usodne kombinacije dejavnikov, ki je privedla do tega, da na več šolah nimajo koga poslati v razred oz. bolje rečeno, imajo težave pri iskanju ustreznih učiteljskih profilov predvsem za nadomeščanje manjkajočih učiteljev

oz. profesorjev za krajša obdobja. Tako se je zgodilo, da je pred dnevi moral na Večstopenski šoli pri Sv. Jakobu vskočiti v razred celo ravnatelj Marijan Kravos, ki je tako po dolgem času ponovno poučeval.

Kot smo izvedeli, se je letos prvič zgodilo nekaj takega: v prejšnjih letih so imeli ravnatelji na razpolago daljše sezname prosilcev za suplenca na lestvicah, letos pa je bilo, kot že rečeno, oddanih malo prošelj, tako da zdaj vabijo vse morebitne interese z ustreznimi pogoji za poučevanje (v poštev pridejo npr. diplomiranci pedagoškega liceja pred letom 2001 ali pa univerzitetni študenti), da predložijo prošnje neposredno pri posameznih ravnateljstvih.

## OBČINA DOLINA - Obvestilo občanom Preverjanje zabojev za neločene odpadke

Uprava občine Dolina obvešča občane, da od oktobra dalje potekajo kontrole in preverjanja zabojev za zbiranje neločenih odpadkov - zelenih kant z mikročipi, ki so jih uporabniki dobili v brezplačno uporabo z uvedbo sistema zbiranja od vrat do vrat.

V kolikor je bilo v prvem obdobju preverjanja ugotovljeno, da nekateri zaboji niso bili izpostavljeni, občina prosi prebivalce, da v naslednjih dneh in za ves mesec december izpostavijo lastne zaboje po običajnih pravilih in v dneh, ko je predvideno odnašanje neločenih smeti.

Zbiranje neločenih odpadkov (zeleni kanta) poteka dvakrat tedensko po območjih in sicer v naslednjih dneh: ob ponedeljkih in četrčkih v vaseh oz.

zaselkih Prebeneg, Mačkolje, Križpot, Mont, Dolina, Kroglje, industrijska in obrtna cona, Krmenka; ob torkih in petkih v vaseh oz. zaselkih Boljunec, Gornji konec, Domjo, Lakotiče, Frankovec, Žavlje; ob sredah in sobotah v vaseh oz. zaselkih Ricmanje, Log, Pulje, Boršt, Zabrežec, Gročana, Draga, Pesek, Jezero, Hrvati, Botač.

V kolikor tega še niso storili, so občani naprošeni, da na prejete kante napišejo ime, priimek in naslov. V primeru, da so kante zamenjali z drugimi uporabniki, so naprošeni, da to sporočijo na telefonsko številko 040-8329238 ali po elektronski pošti na naslov [servizi-službe@com-san-doligo-della-valle.regione.fvg.it](mailto:servizi-službe@com-san-doligo-della-valle.regione.fvg.it): kante bodo tako preverili na licu mesta.

MANJŠINA - Zasedal je izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij

# V ospredju SSG in prispevki

Pozitivno o reševanju gledališča - Italija naj odnos do manjšin uredi na podlagi zakonov, ne pa z ministrskimi obljubami - Jasna izhodišča za reorganizacijo civilne družbe

Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij, ki je v sredo zasedal v Trstu, je pozitivno ocenil nastop obeh pooblaščenecv Andreja Berdona in Paola Marchesija, ki sta prevzela vodenje Slovenskega stalnega gledališča oz. njegovo sanacijo. Pozitivno je, da so na tak način v tem trenutku soudeležene vse komponente, ki so zastopane v upravnem odboru, vključno z njihovimi finančnimi obveznostmi. V tem trenutku, piše v tiskovnem sporočilu SSO, je potrebno, da se delo v SSG čimprej obnovi in da se sezona začne, kakor tudi, da se uveljavi princip strogega spoštovanja proračunskega okvira. Prav slednje je temeljna podlaga za nadaljni obstoj slovenske ustanove, ki si mora spet pridobiti umetnostno in upravno zaupanje slovenske narodne skupnosti. Predsednik SSO Drago Štoka je glede vprašanja SSG še enkrat podčrtal pozitivno vlogo, ki jo je v tem kriznem obdobju odigral tržaški prefekt Giovanni Balsamo.

Veliko bolj živahna je bila razprava glede državnega in deželnega finansiranja slovenske narodne skupnosti. SSO je preko svojega predsednika že sporočil določena stališča deželnemu odborniku za šolstvo in kulturo Robertu Molinaru. Gre najprej za dejstvo, da je trenutni finančni predlog za primarne ustanove nesprijemljiv, saj postavlja pod vprašaj obstoj marsikaterih od njih in s tem povezana delovna mesta. SSO sicer razume, da je v ospredju problem splošne gospodarske

krize, ki vpliva na priliv tako v državno kot v deželno blagajno. Po drugi strani pa oblasti ne morejo na isti način obravnavati organiziranosti slovenske narodne skupnosti, ki veliko bolj občuti katerokoli družbeno spremembo in je bolj izpostavljena negativnim vplivom, ki se porajajo v kriznih obdobjih. Dodatno dejstvo se nanaša na dolgoletno nespremenjeno stanje dotacije državnih sredstev za Slovence, kot tudi na hudo zakonsko pomanjkljivost, po kateri se dotacije ne uravnajo na podlagi nihanja inflacije.

SSO pričakuje, da bo italijanska vlada spoštovala obljubo o izrednem popravku, kjer bo zagotovljena lanska dotacija finančnih sredstev. Od sodobne države in članice Evropske unije, kakršna je Italija, pa se pričakuje, da svoj odnos do narodnih skupnosti uredi na podlagi zakonskih odločb in ne z ministrskimi obljubami. V tem smislu bo SSO v sodelovanju z SKGZ tako v Sloveniji kot v Italiji posredoval za primerno rešitev nastale nepravilne situacije.

Na seji so obravnavali tudi vprašanje reorganizacije znotraj civilne družbe in ugotovili, da je tu potrebno jasno določiti izhodišča. Uveljavljati potrebo po reorganizaciji samo na podlagi finančnih potreb je mogoče nekoliko preveč omejen koncept, meni SSO: predvsem bi bil potreben razmislek glede stanja in vloge skupnih organizacij naše civilne družbe. SSO se zaveda pomena,

ki jih imajo skupne članice in vrednoti njihovo vlogo ter poslanstvo, obenem pričakuje bolj pogoste in ustaljene stike, še posebno tam, kjer se vsakodnevno poroča o naši skupnosti. Prav skupne članice morajo težiti, da se ta njihova značilnost udejanja in razvija.

Jelka Cevlbar je poročala o sredinem posvetu o reformi višje srednje šole, ki sta ga priredila liceja Francesca Prešerna in Antona Martina Slomška. Tematika je bila nedvomno zanimiva, mogoče pa bi bilo pričakovati tako soudeležbo celotnega šolskega sistema na Tržaškem, kakor tudi aktivnejšo vlogo Sindikata slovenske šole.

Giorgio Banchig je spregovoril o projektu Jezik, ki ima velik pomen prav za Benečijo. Žal se prav na Videmskem porajajo nekateri pritiski proti temu projektu, ki so osnovani na protislovenskih stališčih. SSO pri tem zaupa zagotovilom, ki jih je dal deželni odbornik Molinaro, za katerega so projekti, v katerih je soudeležena slovenska narodna skupnost, pomembni za celotno FJK.

SSO je tudi vzel na znanje stanje Dijaškega doma v Trstu. Dijaški dom sicer ni član SSO, je pa bil deležen zagonskega prispevka za otroške jasli, ki so pomembna pridobitev. Glede nastalega položaja SSO meni, da je to dodaten dokaz, da je potrebno delovati v okviru proračunskih zmogljivosti in problem rešiti v danem kontekstu. Razširitev tega vprašanja pa bi sprožilo dodatne zahteve, ki bi dano stanje še bolj zapletle.



**NAGRADA DARKO BRATINA** - Prejemnik Harutyun Khachatryan včeraj v kavarni San Marco

# Če se politiki kregajo, naj umetniki sodelujejo

Tržaško srečanje z armenskim režiserjem posvečeno filmu, zgodovini, kulturi in politični situaciji

Sredi tolikih komercialnih filmov je pomembno ohraniti stvarnost in resnico. To je vodilo armenskega režiserja Harutyuna Khachatryana, prejemnika nagrade Darko Bratina - Poklon viziji 2009 za film Sahman (Meja), ki v svojih delih sicer prikazuje armensko stvarnost, vendar se v njih prepoznavajo tudi pripadniki drugih narodov, saj doživljajo ljude, ne glede na narodnost, iste radosti in iste bolečine.

Svoje gledanje na film in družbo je Khachatryan predstavil na včerajšnjem dopoldanskem debatnem srečanju Kinocafé v kavarni San Marco v Trstu, kjer se je z njim pogovarjala Martina Kafol ob navzočnosti predsednika goriškega Kinoateljeja Aleša Doktoriča, predstavnikov armenskih organizacij EUFA in AGBU, Sargisa Ghazaryana in Anush Nazaryana, ter režiserjevega sina Rubena Khachatryana, ki vodi filmske delavnice za otroke in mlade, ki preko filma in fotografije spoznavajo armensko zgodovino in kulturo.

Film je bil pravzaprav le ena od tematik včerajšnjega srečanja, ki se je dotaknilo prav armenske zgodovine, kulture ter tudi sedanje politične situacije glede odnosov z Azerbajdžanom in Turčijo, ki predstavljajo geopolitični kontekst filma Meja. Govor je bil seveda tudi o doživljanju in pogledih na meje, ne samo na tiste, ki so npr. nastale na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze in ki so jih vzpostavili politični liderji, ampak tudi na meje v človeku samem, ki jih bi bilo pomembno najti ter si zato še naprej postavljati vprašanja in iskati odgovore nanje, je dejal Khachatryan, ki je kinematografijo označil za orožje, s katerim lahko avtor posreduje svoje sporočilo svetu. Glede povečini problematičnega odnosa med umetnikom in oblastjo pa je dejal, da bo umetnik nasprotoval kateri koli vladi, ker ne bo hotel posredovati stvarnosti, kot si jo predstavljajo oblasti. Umetniki morajo tudi delati skupaj, če se politiki kregajo, saj kinematografija ni nacionalna, ampak nadnacionalna umetnost. Prav zato je prejemnik nagrade Darko Bratina tudi soustanovitelj mednarodnega filmskega festivala Golden Apricot v Erevanu, na katerega vabijo tuje režiserje in mlade režiserje iz sosednjih držav, da bi sodelovali pri skupnih projektih.

Na srečanju, na katerem sta spregovorila tudi umetniški vodja filmskega festivala Alpe Adria Annamaria Percavassi in predstavnik armenskega združenja Zizernak, ki sta bila skupaj z združenjem Cappella Underground in Kinoateljejem ob podpori dežele FJK soorganizatorja včerajšnjega srečanja, so udeleženci izvedeli tudi o novem filmskem trudu Harutyuna Khachatryana: šlo bo za film, ki obravnava vprašanje Armencev, ki zapuščajo svojo državo in gredo živeti v tujino, nared pa bo leta 2011. (iz)

Pogovor je uvedel predsednik Kinoateljeja Aleš Doktorič (desno)

KROMA



**INTERNET** - Vdor v elektronski račun Martine Repinc

## Zloraba identitete

Heker v okorni slovenščini zahteva denar in zbira podatke - Režiserka prijavila primer poštni policiji, zdaj čaka na klic iz Irske

Internetne goljufije so zelo razširjene, že nekaj let redno beremo in slišimo, kako hekerji ogrožajo bolj ali manj zaščitene računalniške sisteme. Lahko se celo zgodi, da nam spletni pirati vderejo v elektronsko pošto.

Ta teden se je to pripetilo Martini Repinc, režiserki in programistki slovenskih programov RAI. Več znancev jo je pred dnevi obvestilo, da prihaja z nje-nega elektronskega naslova čudno sporočilo v skoraj nerazumljivi slovenščini. Elektronsko sporočilo z naslovom »Please Help« se začne takole: »Zdravo, kako ste? upanje je vse dobro s teboj, jaz sem žal nisem vas obvestim o mojem potujete v Anglijo za seminar.« Popačena slovenščina zaznamuje celo besedilo. Martina Repinc, ki to ni, v nadaljevanju razlaga, da jo je na poti proti hotelu napadel tat, ji ukradel prtljago, telefon in denarnico z bančnimi karticami. »Zdaj jaz pošteno potreba uslugo od tebe,« piše. Okradena, ki naj bi se nahajala v škotskem Edinburghu, prosi za pomoč v višini 2500 evrov, dobrotniki



MARTINA REPINC

pa naj ji pošljejo denar preko agencije Western Union.

Heker, ali točneje vdiralca (v angl. je to »cracker«), je vdrl v elektronsko pošto in si jo v bistvu prilastil. Angleško sporočilo je s samodejnim prevajalnikom preoblikoval v nerodno slovenščino in prevod poslal na vse naslove v kontaktih. Cilj tako imenovanega »phishinga« je pridobivati tuje osebne oz. bančne podatke. Martina Repinc, nekdanja predsednica Zadruga Naš Kras, je povedala, da je bilo elektronskih naslovov okrog 800, med temi so bili na-

slovi Dežele FJK, Pokrajine Trst, občinskih uprav in ministrstev. »V petek me je poklical uslužbenec slovenskega ministrstva za kulturo. Povedal je, da je na sporočilo odgovoril, z mojega elektronskega naslova pa je prejel odgovor v brezhibni angleščini s številko Western Uniona.« Martina Repinc je zlorabo identitete prijavila italijanski poštni policiji, kjer so ji povedali, da so tovrstni problemi pri italijanskih elektronskih naslovih (v tem primeru yahoo.it) zelo redki. »Navadno vdirajo hekerji v yahoo in hotmail naslove s končnico '.com', pri čemer italijanske oblasti nimajo pristojnosti. Vsekakor so mi svetovali, naj pogosto zamenjujem geslo.« Podobni primeri naj bi bili v Sloveniji pogosti.

Elektronskega računa zdaj ne morem uporabljati. Pošta je popolnoma prazna, ker jo nadzoruje heker. Z italijanskega sedeža družbe Yahoo so mi dejali, da mi ne morejo pomagati in da naj čakam na klic iz irskega sedeža. V spletnem računu k sreči ni bančnih informacij, jezi pa me, da računa ne morem uporabljati ter da bo kdo, ki me ne pozna dobro, mislil, da je moja slovenščina tako slaba,« pravi Martina Repinc.

Nasveti, ki jih za te primere navajajo specializirane spletne strani, so sledeči: na sumljiva sporočila ne odgovarjajte, takoj jih zbrisite, geslo elektronskega računa pa pogosto zamenjujte. (af)

**TRŽAŠKA OBČINSKA POLICIJA** - Vsakoletni dobrodelni shod

## Miklavž na motorju prinesel darove za manj premožne otroke



Skupina motornih koles na startu na Trgu Oberdan

KROMA

Včasih prihajajo Miklavževi darovi z motorjem. Športni krožek tržaške občinske policije Roberto Tommasi že od leta 1999 prireja posebno Miklavževanje, to je shod motornih koles mestnih redarjev, policije in raznoraznih služb. Hvalevredna pobuda je namenjena sirotam in otrokom manj premožnih družin, za katere skrbijo v središču Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v Ulici Valussi, v domovih za matere samohranilke v ulicah Navali in Besenghi ter v skupnosti v Ulici Petronio.

Pravo morje motornih koles (bilo jih je okrog štiristo) je včeraj ob 13.45 krenilo s Trga Oberdan proti železniški postaji pri Sv. Andreju. Motoristi so prevažali igrače, živilske proizvode in obleke za otroke, ki si tako kot njihovi sovrstniki v tem času zaslužijo darila. Pri Sv. Andreju pa je s starim vlakom pripotoval tudi sam Miklavž. Sodelovali so tudi policija, karabinjerji, finančna straža, pristaniška kapitanija, gasilci, deželna gozdna straža, služba 118, podjetji Acegas in Trieste Trasporti, nogometni klub Triestina, prvič pa je bilo prisotno tudi motorno kolo kopske prometne policije.

## KROGLJE - Požar Zgorela drvarnica

V Krogljah se je včeraj popoldne vnel požar, ki je popolnoma uničil drvarnico, požar doval pa se ni nihče. Iz štiri metre dolgega skladišča, ki stoji tik ob hiši, se je po kosilu začelo kaditi. Lastnik je nemudoma obvestil gasilce. Z raznimi vozili so posegli miljski gasilci, ki so se v vasici pri Dolini zadržali od 14.30 do 18.20. Ogenj je drvarnico uničil, delno pa je poškodoval še hišo. Miljski gasilci so sinoči povedali, da vzroki še niso znani, požar pa po vsej verjetnosti ni bil podtaknjen.

## Ater: Cgil in Sunia proti krčenju sredstev

Sindikata Cgil in Sunia nasprotujeta krčenju sredstev za ljudske hiše Ater, ki je predvideno v predlogu deželne proračuna FJK za leto 2010. Za omenjena sindikata je krčenje prispevkov za gradnjo, preureditev in nakup ljudskih stanovanj, ki jih je deželna uprava zagotovila še v tem poletju, nerazumljivo in nesprejemljivo in bi še dodatno poslabšalo položaj oseb, ki jih je že itak hudo prizadela kriza, medtem ko bi ustanove Ater tvegale plačevanje visokih kazni zaradi nespoštovanja že podpisanih pogodb. Sindikata skrbi tudi razpolovitev sredstev za socialni sklad, ki ga ustanove Ater koristijo za kritje manjkajočega dobička od socialnih najemov.

## Miklavžev praznik pri Sv. Jakobu

Združenje San Giacomo, il nostro il Vostro rione prireja danes v sodelovanju z občinskim odborom praznik sv. Miklavža. Na Šentjakobskem trgu bo od 11.30 deloval šotor, kjer bo Miklavž otrokom delil darila, na koncu bo žrebanje šentjakobske loterije. Jutri ob 10.30 pa bodo na Šentjakobskem trgu prižgali luči na božičnem drevesu, ki ga je pred cerkvijo dala postaviti občinska uprava.

## Redna skupščina zadruge Novo Delo

Jutri bo v Domu Brdina (Proseška ul. 109) na Opčinah ob 19. uri redna skupščina zadruge Novo Delo. Dnevni red: poročilo predsednika in blagajnika, struktura zadruge in redakcijskega odbora, predlogi o smernicah za naslednja leta, razno.

## Poklon žrtvam Drugega tržaškega procesa

V nedeljo, 13. decembra, bo na openskem strelišču ob 15. uri spominska svečanost ob 68-letnici usmrtnice obsojencev na 2. tržaškem procesu, ki jo prireja VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA. Spregovorila bosta zgodovinar Milan Pahor in Štefan Čok za VZPI Mladi, predsedovala bo Maja Malalan. Skupaj bosta nastopila MoPZ Tabor in MPS Sv. Jernej. Ob 16. uri pa bo v organizaciji knjižnice Pinko Tomažič in tovariši v Prosvetnem domu predvajanje dokumentarnega filma Andraža Poschla Pesem upora v produkciji RTV Slovenija.

## V Trebčah že četrtič Sladki december

Slovensko kulturno društvo Primorec iz Trebč prireja v soboto, 12. decembra, ob 19. uri že četrto nagradno razstavo domačih slaščic in slanega peciva Sladki december. Letos so predvidene štiri kategorije: slaščice, slano pecivo, piškoti in najboljši cici-kuhar (posebna kategorija za otroke). Sodelujoči lahko dostavijo svoje dobrote v soboto, 12. decembra, od 17. do 18. ure v Ljudski dom v Trebče. Žirija bo ob 18. uri izbrala najboljšo iz vsake kategorije. Prijavitelj se je mogoče do petka, 11. decembra, na tel. št. 338-4482535 (Giuliana).

## Razsvetlimo Mali Kras

V okviru dolinskega božičnega sejma organizirajo jutri prvi »kresnični pohod« na Mali Kras. Vpisovanje bo pri sprejemnem centru doline Glinščice od 17. ure dalje. Odhod pohodnikov bo ob 18. uri, odhod tekačev pa ob 18.30.

## Popravek

V petkovi napovedi nedeljskega prazničnega koncerta v Boljuncu smo zapisali, da bo v Prešernovem gledališču zapel tudi MePZ iz Bazovice, medtem ko bo nastopila Mladinska pevsko skupina A. M. Slemšek iz Bazovice.



PRILJUBLJEN PRAZNIK - Danes god dobrega bradatega svetnika

več fotografij na [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)

# Tako mali kot veliki so tudi letos navdušeno pričakali Miklavža

Po številnih šolah, vrtcih in društvih igrice, plesni in pevski nastopi v pozdrav svetniku, ki prinaša darove



Opčine, Finžgarjev dom



Otroški vrtec Opčine



Trst, Dijaški dom



Opčine, SKD Tabor



Vižovlje, športno središče



Bazovica, OPZ Slomšek



Bani, KD Grad



Trebče, Ljudski dom



Boljunec, Mladinski dom

## KULTURNI DOM V soboto novomeški Simfonični orkester

Na pobudo MePZ Lipa, v sodelovanju s SKD Lipa iz Bazovice pri Trstu, bo v soboto 12. decembra ob 20.30 v veliki dvorani tržaškega Kulturnega doma gostoval novomeški Simfonični orkester glasbene šole M. Kozina skupaj z zborom, ki ga za to priložnost sestavljajo člani treh sosednjih zborov: MePZ Lipa iz Bazovice, Divača iz Divače, in I. Gruđen iz Nabrežine. Med skladbami na programu bo tudi znana »Aleluja« za zbor in orkester Georga Friedericha Haendla (1685 - 1759). Koncert predstavlja poslednji kulturni dogodek, ki ga SKD Lipa iz Bazovice organizira skupaj z mešanim pevskim zborom Lipa za počastitev 110-letnice svojega obstoja.

Pobuda, ki je nastala pod geslom Skupaj v novi čas, predstavlja za vse sodelujoče zahteven izziv, tako z glasbenega kot organizacijskega vidika in gotovo tudi finančnega, toda vsi, pevci in pevke s svojimi pevovodji, instrumentalisti s svojim dirigentom Sandijem Frankom in ravnateljem novomeške glasbene šole Zdravkom Hribarjem, verjamejo, da bo s skupnimi močmi mogoče tudi tokrat ponuditi publiki dobro izvedbo, predvsem pa zgraditi most med ljudmi, ki ljubijo in cenijo vesoljni jezik glasbe pa čeprav živijo in delajo pod različnimi kulturnimi in družbenimi pogoji. Ni postranskega pomena dejstvo, da priprava in izvedba načrta ponuja nove možnosti skupnega dela in vzajemnega bogatenja saj povezuje in vzgaja k sodelovanju poleg orkestra kar tri sosedne zbornice iz vzhodnega in zahodnega Krasa.

Orkester, ki ga danes sestavlja več kot 90 glasbenikov, ki so predvsem docenti, sedanjci in nekdanji učenci glasbene šole, je že sodeloval z MePZ Lipa v prejšnjih letih. Zadnjič je gostoval v bazovski cerkvi in nato še v Boljuncu ob dnevu Slovenske kulture februarja 2006. Z orkestrom je nastopil združeni zbor s pevci iz Bazovice in Divače, namesto Nabrežincev pa so tokrat sodelovali pevci iz Novega mesta. Dobri prijateljski stiki in uspeh preteklih izkušenj so botrovali, da je lahko spet prišlo do odličnega sodelovanja in do uresničitve novega in kulturno zanimivega glasbenega dogodka. (L.V.)

## Jutri v DSI o škofu Rožmanu

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, ki je pred 50 leti, 16. novembra 1959, umrl v izgnanstvu v Clevelandu v ZDA, še danes razdvaja Slovence, ki pišejo in razpravljajo o drugi svetovni vojni, okupaciji in revoluciji, ali pa so jo sami doživljali. Rožmanovi medvojni vlogi, njegovemu delu, procesu in zahtevam po njegovi razveljavitvi je posvečen zbornik Med sodbo sodišča in sodbo vesti, Dokumenti sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu, ki ga je založba Družina 3. novembra predstavila v Ljubljani, jutri pa bo o njem okrogla miza v Trstu. V zborniku pet slovenskih zgodovinarjev na 643 straneh osvetljuje tudi s kopico še neobjavljenih dokumentov »zadevo Rožman«. Na jutrišnjem večeru, ki ga prireja Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta in ga bo vodil časnikar Ivo Jevnikar, bodo spregovorili trije izmed avtorjev prispevkov, in sicer dr. France M. Dolinar, prof. Blaž Otrin in dr. Tamara Pečar Griesser, ter predstavnik založbe Družina dr. Janez Gril.

RAI - Slovenski televizijski sporedi

# Pred dnevnikom otroška oddaja, po njem film Tea



V uredništvu otroških oddaj slovenskih televizijskih sporedov Deželnega sedeža RAI-Trst si že nekaj let prizadevamo, da bi bila ponudba za najmlajše gledalce čim bolj pestra in raznolika. Od lani so soustvarjalci naših tv programov tudi slovenski vrtci, osnovne ter nižje srednje šole, katerih dejavnosti smo večkrat že zabeležili. Lep primer tovrstnega sodelovanja je tv pri-

spevek *Na Katinari pred sto leti (na sliki utrinek)*, v oddaji danes zvečer ob 20.15, o navadah, predvsem pa vzdušju, ki so ga med poukom podoživljali naši dedki in babice na začetku prejšnjega stoletja. Gledališki utrinek, v katerem je Maja Blagovič odigrala vlogo učiteljice, je nastal izpod peresa Ljube Leghissa, mentorice otroške folklorne skupine O. Š. F. Milčinski s Katinare. Te-

levizijsko režijo je podpisala Marija Breclj, za uredništvo pa je pokrbela Deva Pincin. Naslednjo nedeljo si boste lahko ogledali še epizodo V Lonjerju pred sto leti, ki uprizarja nekdanje igre, pesmice in izštevance, s katerimi so si po naših vaseh otroci kratili čas. Omembe vredni so tudi izvorni kostumi, ki so jih mladim igralcem ukrojile neutrudne mamice in babice.

## Nocoj ob 21. uri Tea

V okviru rubrike Slovenski film bo drevi na sporedu celovečerni igrani film *Tea* mlade slovenske režiserke Hanne Slak. Film iz leta 2006 prinaša gozdno pustolovščino 10-letnega Martina, ki podoživlja naravo z otroškimi očmi in je v strahu, da bodo gozd posekali. Zaradi tega nujno potrebuje pravega prijatelja, iz mesa in krvi, ki bi mu pomagal rešiti drevesa. V produkciji Gustavfilm-a iz Ljubljane je film nastal tudi v Trnovskem gozdu. V njem pa med drugimi nastopajo Nikolaj Burger, Pina Bitenc, Manca Dorrer, Sandi Krošl in Marko Mandič. O filmu bo v predstavitvenem prispevku spregovorila režiserka Hanna Slak. Ponojitev pa bo na sporedu v četrtek 10. decembra ob 20.50.

## Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 6. decembra 2009  
MIKLAVŽ

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 16.21  
- Dolžina dneva 8.50 - Luna vzide ob 21.17 in zatone ob 11.00.

Jutri, PONEDELJEK, 7. decembra 2009  
AMBROŽ

**VREME VČERAJ:** temperatura zraka 10 stopinj C, zračni tlak 1012,6 mb raste, veter 22 km na uro vzhodnik severovzhodnik, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 14,2 stopinje C.

**OKLICI:** Klodjan Tema in Vanessa Ragusa, Fabio Fratino in Erica Bonanni, Fabrizio Bembo in Rossella Olivo, Mitja Rabar in Blessy Bandera, Marco Pizzi in Luana Marghi, Pietro Grenni in Roberta Cucchiari, Cristian Martino in Tiziana Biagi, Mauro Bonetti in Loveth Onaywu, Luca Baseggio in Livia Valentinsig, Liviu Diamid Floria in Ana Madalina Anechitei, Alessio Gherbelli in Cristina Massopust, Aleksandar Španic in Suzana Damjanovic, Luciano Celli in Martina Cons, Daniele Gombach in Ilaria Paschina, Marino Benussi in Elisabetta Mendler.

## Lekarne

**Nedelja, 6. decembra 2009**  
**Lekarne odprte od 8.30 do 13.00**  
Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 44, Opčine - Nanoški trg 3/2.

**Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00**  
Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749), Trg Valmaura 11 (040 812308).  
Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.  
**Lekarne odprte od 16.00 do 20.30**  
Trg Sv. Jakoba 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 44.

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA**  
**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**  
Ul. Ginnastica 44 (040 794943).  
**V ponedeljek, 7., ter od srede, 9., do sobote, 12. decembra 2009**  
**Običajni urnik lekarn:**  
**od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**  
**Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00**  
Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).  
Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30**  
Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.  
Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA**  
**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**  
Ul. Roma 16 (040 364330).  
**Torek, 8. decembra 2009**  
**Lekarne odprte od 8.30 do 13.00**  
Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

**Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00**  
Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).  
Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte od 16.00 do 20.30**  
Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.  
Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**NOČNA SLUŽBA**  
**Lekarna odprta od 20.30 do 8.30**  
Ul. Roma 16 (040 364330).  
[www.farmacistitrieste.it](http://www.farmacistitrieste.it)

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)  
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.  
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.  
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

## Kino

**AMBASCIATORI** - 11.00, 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »A Christmas Carol 3D«.

**ARISTON** 16.15, 17.45, 19.30, 21.00 »Francesca«.

**CINECITY** - 10.45, 12.50, 13.30, 15.10, 16.15, 17.30, 18.15, 20.00, 22.00 »A Christmas Carol«; 10.45, 15.10, 17.30, 20.00, 22.05 »A serious man«; 10.50, 12.50, 20.05, 22.15 »L'isola delle coppie«; 10.55, 13.10, 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«; 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »La dura verità«; 11.00, 15.05, 17.35, 20.00, 22.25 »The Twilight saga: New moon«; 10.50, 12.50, 14.45 »Planet 51«; 10.45, 15.30, 18.30, 21.30 »2012«.

**FELLINI** - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.

**GIOTTO MULTISALA 1** - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.

**GIOTTO MULTISALA 2** - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A serious man«.

**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »L'uomo nero«.

**KOPER - KOLOSEJ** - 18.40 »9.06«; 13.30, 16.10, 19.00, 21.40 »Mlada luna«; 14.40, 16.40, 20.20 »Noč čarovnic 2«; 13.00, 15.00, 17.00 »Božična pesem - 3D«; 19.10, 21.30 »Škatla«.

**NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »L'isola delle coppie«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cado dalle nubi«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »The Twilight saga: New Moon«; Dvorana 4: 16.00, 20.05 »2012«.

**SUPER** - 16.15 »Planet 51«; 17.45, 20.50, 22.30 »La dura verità«; 19.20 »Triage«.

**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 15.45, 17.45, 20.10, 22.10 »A serious man«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 16.00 »Planet 51«; 18.00, 20.10, 22.10 »Cado dalle nubi«; Dvorana 5: 15.30 »New moon: The twilight saga«; 17.45 »The Twilight saga: New moon«; 20.10, 22.15 »L'uomo nero«.



## BOŽIČNE PRIREDITVE ..IN MIR NA ZEMLJI..

NEDELJA, 6.12. - 17.30

Kulturni večnamenski center "F.Prešeren" v Boljuncu

**Koncert Ansambla Saše Avsenika & Marka Manina.**  
Povezuje: Andrej Hofer

PONEDELJEK, 7.12.

**17.00** - Zbirališče za vpis ob 17.00 uri v sprejemnem centru Naravnega rezervata doline Glinščice. Odhod ob 18.00 uri

"Pohod s svetilkami 2009" (pohod-tek) na Mali Kras, ki ga prireja kulturno-sportno združenje "Le vie del Carso", v sodelovanju z Naravnim rezervatom doline Glinščice

**19.00** - Kulturni večnamenski center "F.Prešeren" v Boljuncu

1) Koncert pevske skupine "Prijatelji" iz Kočevja (SLO)

2) Nastop folklorne skupine društva "Srbsko umetniško društvo Trst PONTES-MOSTOVI" iz Trsta

**Ploščad Kulturnega večnamenskega centra "F. Prešeren" v Boljuncu**

**20.30** - Prihod pohoda s svetilkami in nastop pihalnega orkestra Breg

**21.00** - Vokalna skupina "IL BALUARDO" - Lucca ljudske pesmi iz Toskane, Italije in mednarodne

TOREK, 8.12. - 17.00 - Župnijska cerkev Sv. Antona Taumaturga v Borštu

Božični koncert, ki ga oblikuje operna Akademija iz Križa

**19.00** - Kulturni večnamenski center "F.Prešeren" v Boljuncu

Nastop pevske skupine "Volta" iz Brtonigle in solistov italijanske skupnosti iz Buj in Momjana



## Čestitke

40 let je minilo, ko sv. Miklavž je v Trebče prinesel prelepo darilo in v zibelko je položil deklico MILO. Za svoj rojstni dan je v London odpotovala, a drugi teden bo z nami šesto praznovala. Draga Innnessse: sreča, zdravje in veselje so zate naše skrite želje! Smučarska klapa.

**Na kontovelu in Proseku naj se ve, da mladostni in veseli na miklavžev dan praznujeta zlato poroko naša draga MILVA in DRAGO. Še veliko zdravih in medsebojnih srečnih let v krogu družine in sorodnikov jima želijo Magda, Marjan, Edvin, Matejka in Mitja z malimi Martinom, Jernejem in Zalo Marijo.**

Te dni je FRANCKA samo okrogle številke lovila, da je z njimi svoj rojstni dan slavila. Nakladno pa bo še svečke ugasnila. Še na mnoga zdrava in vesela leta ji želijo Tonko, Tanja, Ketty, Sheila, Dele, Mirela, Marko in Luca.

Danes praznuje moja teta



Vse najboljše in obilo zdravja ji želimo Guusto!

Na videmski fakulteti za veterinarstvo je 3. decembra z odliko in pohvalo diplomirala iz zootehniko - smer živalske vede

dr. Tanja Peric

Iskreno ji čestitajo in želijo uspešno bodočnost

mama, tata in brat

V hišici ob cerkvi se mlada doktorca veseli, v vasi pa ponosni ji čestitamo prav vsi.

Srečno

Tanja

SŠKD Timava

## GGalerija

DEZIDERIJ ŠVARA  
**NENAPISANA PISMA ...**

Otvoritev razstave v soboto, 12. decembra, ob 18.00 uri

• umetnika bo predstavila Jasna Merku  
• glasbeni utrinek:  
kitarist Janoš Jurinčič,  
gojenec Glasbene matice

Vabljeni!

Ul. Sv. Frančiška, 20 - TRST

## Osmice

**FRANC IN TOMAŽ** točita v Mavhinjah belo in črno vino ter nudita domačo prigrizek. Tel. 040-299442.

**OSMICA** je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

**OSMICA** je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

**OSMICA** z mladim vinom je odprta na kmetiji Kraljič, Prebeneg 99. Vabljeni. Tel. št.: 040-232577, 335-6322701.

**OSMICO** je odprl Zidarč, Praprot 23. Tel. 040-201223.

**V MEDJEVASI 10** sta odprli osmico Maurica in Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

**V VIŽOVLJAH** je Ivan Pernarčič odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-291498.

## Loterija 5. decembra 2009

Bari	60	76	20	46	39
Cagliari	88	57	61	73	65
Firence	59	49	12	86	90
Genova	49	38	31	88	33
Milan	16	4	20	41	70
Neapelj	69	73	14	10	85
Palermo	87	61	74	4	90
Rim	33	41	72	28	75
Turin	68	31	87	41	11
Benetke	5	65	49	26	63
Nazionale	4	46	75	54	69

## Super Enalotto št. 146

20	63	66	74	75	77	jolly 88
Nagradni sklad						4.867.699,25 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						100.000.000 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
8 dobitnikov s 5 točkami						91.269,37 €
1.543 dobitnikov s 4 točkami						473,20 €
69.502 dobitnikov s 3 točkami						21,01 €

## Superstar

58

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
8 dobitnikov s 4 točkami	47.320,00 €
317 dobitnikov s 3 točkami	2.101,00 €
4.892 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
33.063 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
76.974 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Oglaševalska agencija TMEDIA  
**OBVEŠČA**

CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA  
TER DRUGE ORGANIZACIJE, DA

SPREJEMA  
**BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA**  
za Primorski dnevnik  
do petka, 11. decembra 2009

Telefon št. 800.912.775  
E-mail [oglasit@tmedia.it](mailto:oglasit@tmedia.it)  
Faks št. 0481 32844

Delavniki  
10.00 - 15.00



## Obvestila

**AŠD SK BRDINA** obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabrška ulica 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058, Valentina Šuber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

**SKD BARKOVlje** - Ul. Bonafata 6, prireja silvestrovanje z glasbo v živo, domačo hrano in družabnimi igrami. Vse informacije dobite na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

**SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO JAKA ŠTOKA** s Proseka išče nove člane za višješolsko skupino (Tatjana 380-2582534).

**NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER** Danes, 6. decembra, bo Naravoslovni didaktični center v Bazovici odprt od 9.00 do 17.00 ure. V tem informativnem centru lahko obiskovalec preko različnih čutil in posebnih didaktičnih pripomočkov ter rekonstrukcij naravnih okolij spozna in ostale tematike Krasa, naše dežele ter ostalega sveta. V prostoru namenjenemu začasnim razstavam bo na ogled vrsta jasic, narejenih iz naravnih materialov, v sodelovanju s tržaško sekcijo društva Amici del Presepio. Vstop prost. Za nadaljnje informacije lahko pokličete telefonsko številko 040-3773677.

**ODBOR FEŠTE ANTIKANE** vabi vse simpatizerje na fešto »Koludrovca je naša, Salež pa še bo«, ki bo letos na vrtu sedeža Rupa Team. V veseli družbi se bomo pogostili z odojkom in dobro kapljico.

**SKD J. RAPOTEC - MIKLAVŽ** Miklavž potepa se po Bregu, danes, 6. decembra, ustavi se v Prebenegu. Otroci! Pridite v društvo ob 16.30, da narišemo risbice za Miklavža. Ob 17.30 bo lutkovna predstava »Šivilja in škarjice« (Dijakinja 4. ped. liceja A.M.Slomšek), nato pa nas obišče Miklavž.

**ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN** sklicuje izredni občni zbor, ki bo potekal danes, 6. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicu v Ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni vsi člani.

**25 LETNIKI POZOR, POZOR:** vsi rojeni leta 1984 ste vabljeni na skupno večerjo, ki bo v ponedeljek, 7. decembra, na nogometnem igrišču v Bazovici od 20.30 dalje. Pridi tudi ti, ne bo ti žal! Za informacije: 340-0657205 (Samuel).

**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV** in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 7. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na okroglo mizo ob izidu zbornika »Med sodbo sodišča in sodbo vesti, Dokumenti sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu«. Pri njej bodo sodelovali trije izmed avtorjev prispevkov, dr. France M. Dolinar, prof. Blaž Otrin in dr. Tamara Pečar Grieser, ter predstavnik založbe Družina dr. Janez Gril. Začetek ob 20.30.

**KMEČKA ZVEZA** in patronat INAC obveščata, da bodo uradi v ponedeljek, 7. decembra, zaprti.

**KRUT** obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra društveni prostori zaprti.

**OBČINA DEVIN NABREŽINA - SOCIALNA SLUŽBA** sporoča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra, uradi socialne službe zaprti.

**ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV** obvešča, da bodo uradi v ponedeljek, 7. decembra, zaprti.

**12. GLEDALIŠKI VRTILJAK**  
Radijski oder Trst

# SNEŽNA KRALJICA

Dvorana Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27)  
**DANES, ob 16. uri (red SONČEK) in ob 17.30 (red ZVEZDICA).**

*Male gledalce bo obiskal sv. Miklavž*

Sodeluje ŠC Melanie Klein  
Animacijo podpira Zadržna kraška banka

**OBČINE DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR**, v sodelovanju z drugo »La Quercia« vabijo na delavnice za starejše osebe, družine in zainteresirane na temo »Pomagajmo si pri ohranjanju dobrega počutja« v Kamnarski hiši v Nabrežini, od 17. do 19. ure; v sredo, 9. decembra, »Barvani popoldan: delavnica likovnega izražanja« s psihologinjo J. Pečar; 17. decembra »Interaktivne igre za boljše počutje« s psihoterapevtko A. Celea in psihologinjo R. Sulčić. Delavnice so brezplačne, zaželen predpis na telefonske številke 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

**OBČINE OKRAJA 1.1 DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR** in Zadržna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih: sreda, 9. decembra »Igre in pripovedke pod drevec«; petek, 11. decembra »Trgovca sejma«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št.: 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

**SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST** prireja v četrtek, 10. decembra, predavanje »Velika izumiranja v geološki zgodovini«. Govoril bo Dr. Andrej Šmuc. Predavanje bo v Razstavnici dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2, ob 20.30.

**TABORNIKI RMV** prireja v četrtek, 10. decembra, redni občni zbor v telovadnici na Kontovelu, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni vsi člani, prijatelji in simpatizerji.

**JUS NABREŽINA** sklicuje izredni občni zbor v petek, 11. decembra, ob 20.00 uri v prostorih SKD Igo Gruden - Nabrežina 89. Dnevni red: 1. sprememba statuta za spremembo jusarskega sedeža, 2. razno.

**O.N.A.V.** - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 11. decembra, v grški restavraciji z bogato ponudbo grških dobrot in vin. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Informacije in prijave na tel. št. 334-7786980.

**VZPI - ANPI** deportiranci in politični preganjanci - v nedeljo, 13. decembra, ob 15. uri bo na openskem strelišču spominska svečanost ob 68-letnici usmrtnosti obsojencev na 2. tržaškem procesu Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos, Ivan Vadal. Spregovorila bosta zgodovinar Milan Pahor in Štefan Čok za VZPI Mladi. Predsedovala bo Maja Malalan. Skupaj nastopita MoPZ Tabor in MPS sv. Jernej.

**PODBRDO - BAŠKA GRAPA** Vabljeni ste v petek, 11. decembra, na nočni pohod v počastitev spomina ob 68. letnici usmrtnosti tigrovca Simona Kosa, na smrt obsojenega na 2. tržaškem procesu. 15. decembra bo minilo 68 let, kar so na Opčinah italijanski fašisti po drugem tržaškem procesu ustrelili Simona Kosa (skupaj z Pinkom Tomažičem, Viktorjem Bobkom, Ivanom Ivančičem in Ivanom Vadalom). Po Simonu Kosu nosi ime podbrška šola. Ob 17. uri bomo izpred šole odšli na nočni pohod »z rukzacom slovenskih knjig« iz Podbrda preko Kala do Ruta. Tam bomo v tišini položili venec na grob Simona Kosa, prižgali svečo, imeli krajšo slovesnost, nato pa se peš vrnili nazaj v Podbrdo okoli polnoči. Možen bo tudi prevoz nazaj v Podbrdo. Nočni pohod je zahteven in traja dobre 3 ure v eno smer. Več informacij: Ambrož Demšar 00386-41947183 OŠ Simona Kosa Podbrdo.

**SEKCIJA VZPI** »Evald Antončič - Stojan« in SKD Vesna prirejata v petek, 11. decembra, ob 20. uri v KD A. Sirkca srečanje na temo »Razmišljanje o Titu in njegovi dediščini«. Predava profesor Jože Pirjevec.

**BI RAD BOLJE SPOZNAL SAMEGA SEBE?** LaboratorioTRe organizira skupinske delavnice namenjene vsem, ki bi radi bolje spoznali katere so notranje dinamike, ki pogojujejo naše vsakdanje življenje. Udeleženci bodo pod mentorstvom psihologov preko meditacije, interakcijskih iger, dela na telesu in pogovorov boljše spoznali, kako delujejo v odnosu do sebe in drugih. Delavnice vodijo psihologi: dr. Iztok Spetič, dr. Alberto Nardelli in dr. Emanuele De Filippo. Delavnice bodo stekle ko bo dovolj vpisov, dnevi in urniki po domeni. Za vpis in ostale informacije se lahko javite na e-mail: laboratoriotre@libero.it ali na tel. št.: 366-3625523.

**FUNDACIJA ELIC IN UMETNOSTNA ŠOLA SINTESI** vabi vašega otroka na delavnice »Mavrična odkritja« ob sobotah od 16.30 do 18.00: 12. decembra »Božični origami in voščilnice«. Informacije: 040-390823, 333-4784293, 040-774586.

**SKD PRIMOREC** prireja nagradno razstavo slaščic, slanege peciva in piškotov »Sladki december« v soboto, 12. decembra, ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Tekmovanja se lahko udeležijo tudi Cici kuharji. Kuharski mojstri naj dostavijo dobrote v Ljudski dom v soboto, 12. decembra, od 17. do 18. ure. Zaželen je predhodna najava na tel. št. 338-4482535 (Giuliana).

**SLADKO BOŽIČNO VOŠČILO** - SKD Vesna vabi na tekmo slaščic v sklopu Božičnega večera v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v prostorih doma Alberta Sirkca. Vsi vaščani so toplo vabljeni, da s svojo slaščico sodelujejo pri tekmovanju, vpišete se lahko do nedelje, 12. decembra, na tel. št. 338-6371821 (Nicoletta) v večernih urah.

**TRŽAŠKO POKRAJINSKI ODBOR VZPI-ANPI** vabi na vsedrjavno manifestacijo proti rasizmu, ki bo v soboto, 12. decembra, v kraju Mirano pri Benetkah. Med potjo se bomo poklonili žrtvam v Gonarsu. Vpisovanje in informacije na sedežu v Ul. Crispi 3, tel. 040-661088 od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

**KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI** - v nedeljo, 13. decembra, ob 16. uri v Prosvetnem domu na Opčinah predvajanje dokumentarnega filma RTV Slovenija, Andraž Poschl: Pesem upora. Vabljeni!

**OBČINA REPENTABOR** v sodelovanju s športnim združenjem Slogaprireja tečaj telovadbe za občane nad 60. letom starosti. Tečaj bo potekal v občinski telovadnici v Repnu od 15. decembra do 30. junija 2010 vsak torek od 10.00 do 11.00 ure. Informacije nudi tajništvo občine Repentabor, tel. 040-327335.

## Božični sejem umetniških slik

v podporo Sklada Mitja Čuk



**Bambičeva galerija**  
Proseška ul. 131 - Opčine

Razstava je odprta do 20. decembra 2009 pon. - pet. 10.-12. in 17.-19.; nedelja 10.30-12.30 Informacije: 040 212289 gmb@sklclm.org

**O.N.A.V.** - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokaševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel v ponedeljek, 18. januarja, in bo vsak ponedeljek in četrtek, od 20.30 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Prijave ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 od 14. decembra dalje na sedežu. Informacije dobite na spletni strani: www.onav.it ali na tel. št. 334-7786980, email: trieste@onav.it.

**FOTOKOŽEKTS80** prireja v četrtek, 17. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani zaključni večer za delovno leto 2009. Ljubitelji filmov si bodo lahko ogledali serijo najboljših uvrščenih filmov iz lanskega festivala Toti v Mariboru. Sledila bo običajna družabnost. **KŠD ROJANSKI KRPA** bo 10. obletnico ustanovitve proslavil s slovesnim občnim zborom v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29) v četrtek, 17. decembra. Vabljeni vsi društveni člani in prijatelji Krpana. Občni zbor bo obogatil pevski nastop, prikaz računalniško obdelane slikanice 10-letne društvene dejavnosti in izid priložnostnega glasila. Na dnevnem redu predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, podelitev priznanj in družabnost. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo ob 20.30.

**KONS** - društvo za umetnost, sporoča da je v galeriji Narodnega doma v Trstu do petka, 18. decembra, možen ogled društvene skupinske razstave Črno-belo, v sledečih dneih: ponedeljek - petek od 17. do 19. ure. V sobotah, nedeljah in med praznikom zaprto.

**KROŽEK KRUT** vabi na tradicionalno Srečanje ob koncu leta, ki bo v torek, 29. decembra, v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel (Ul. Ginnastica 72). Vpisovanje in vse informacije na sedežu Krožka KRUT, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

**SKD LONJER KATINARA** vabi na predpraznično kuharsko delavnico za vse starosti z Emilijo Pablič v soboto, 19. decembra, ob 16.30 v ŠKC v Lonjerju. Zaželeno so predhodne prijave na naslov jana@arteden.org ali na tel. št.: 333-5062494.

**SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO V TRSTU** razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz sklada »Mihael Flajban«, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatom, ki se vpišuje v prvi letnik univerze. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodelno društvo, je treba skupno s predvideno dokumentacijo prinesiti ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra. Podrobnejša pojasnila so na voljo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (Ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrkih od 16. do 18. ure, lahko pa jih zainteresirani prejmejo tudi po elektronski pošti, če se na SDD obrnejo na naslov dobrodelno@libero.it.

**V BAMBIČEVI GALERJI** bodo do nedelje, 20. decembra, na ogled slikarska dela domačih umetnikov na Božičnem sejmju umetniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesarja iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter ob nedeljah od 10.30 do 12.30.



**SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST**

prireja v četrtek,  
10. decembra 2009, predavanje

## VELIKA IZUMIRANJA V GEOLOŠKI ZGODOVINI

Govoril bo Dr. Andrej ŠMUC

Predavanje bo v razstavnici dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2 ob 20.30

Vabljeni!



v sodelovanju z  
Društvom slovenskih upokojevcev  
v Trstu  
Zvezo invalidov  
Podpornim društvom v Rojanu

prireja tradicionalno

## SREČANJE OB KONCU LETA

V TOREK, 29. DECEMBRA 2009,  
OB 16.00

V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU  
"S. Kosovel"  
UL. GINNASTICA 72, TRST

Vstop z vabilom,  
ki so na razpolago  
na sedežu krožka KRUT!

**SILVESTROVANJE PRI DOMJU** Začelo se je vpisovanje za silvestrovanje pri Domju v kulturnem centru A. Ukmar Miro. Zagotovljene so igre, ples in zabava s skupino Korona. Za informacije in vpis tel. št.: 040-383903 (Majda Prašelj). Vpisovanja sprejemamo do sobote, 26. decembra.

**SKD IGO GRUDEN** prireja Božični sejem, ki bo potekal od 16. do 19. decembra v društvenih prostorih z urnikom 16.00 -20.00. Vabljeni!

**OBČINE SOCIALNO-SKRBSTVENEGA OKRAJA 1.1** Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželni sklad, namenjen znižanju mesečnih otroških jasi v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prošnji za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti do ponedeljka, 28. decembra, prošnjo, obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov. Odpiralni čas za javnost: Devin Nabrežina: sreda in petek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/2017387-389-390; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/327122.



## Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

**AGIP:** Miramarski dvored 49, Katinara - Ul. Forlanini  
**SHELL:** Žavljje (Milje)  
**ESSO:** Dvored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945  
**TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3  
**FLY:** Passeggio S. Andrea

## ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

**AGIP:** Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36  
**TOTAL:** Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

## NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

**TAMOIL:** Ul. F. Severo 2/3, Miramarski dvored 233/1  
**AGIP:** Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14  
**ESSO:** Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738  
**OMV:** Proseška postaja 35  
**SHELL:** Ul. Locchi 3, Fernetiči  
**TOTAL:** Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27  
V sodelovanju s FIGISC Trst.

**julia viaggi**

**BOŽIČNI SEJMI**  
12.12. Božični sejem v SALZBURGU  
12.12. Božični sejem v CELOVCU in BELJAKU

**NOVO LETO**  
FIRENZE, SIENA in CHIANTI  
30.12. - 2.1.  
Vključeno Silvestrovanje

TERME 3000  
31.12. - 2.1.  
Vključeno Silvestrovanje

**TOUR MYANMAR**  
1.2. - 10.2. z avtobusom iz Trsta

**ZADNJA RAZPOLOŽLJIVA MESTA!**

UL. SAN LAZZARO, 6 - TRST  
Tel. 040 367636 - info@juliaviaggi.it  
Urniki: pon-pet: 9.00-13.30  
in 15.30-19.00 sob: 9.00-12.30

## ENODNEVNI IZLETI 2010

21.1. z agencijo Julia Viaggi na ogled TV oddaje **STRISCIA LA NOTIZIA**

6.2. VILLA MANIN, razstava "L'età di Courbet e Monet"

## POSEBNO POTOVANJE 2010 SEVERNA INDIJA

25.2. - 9.3. z avtobusom iz Trsta in spremljevalcem agencije Julia Viaggi



Zveza slovenskih kulturnih društev in USCI  
vabita na niz koncertov v sklopu deželne revije

# Nativitas

**Nativitas v Bregu 11.12.2009 ob 20.30 v Cerkvi sv. Urha v Dolini**

MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin)  
MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar)  
Nonet Primorsko, Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot)  
MePZ Slovenec Slavec, Ricmanje in Boršt (dir. Danijel Grbec)  
MoPZ Valentin Vodnik, Dolina (dir. Anastasia Purič),  
ŽePS Stu ledi, Trst

**Božična revija 12.12.2009 ob 20.30 v Cerkvi Dobrega Pastirja v Trstu**  
(v parku v bivši umobolnici pri Sv. Ivanu)

Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)  
Ensemble La Rose, Vicenza (dir. Rita Silvestri)

**Božična revija 18.12.2009 ob 20.30 v Cerkvi sv. Lovrenca v Škedenju**

MePZ Devin - Rdeča zvezda, Salež in Zgonik (dir. Rado Milič)  
DePZ Kraški slavček, Nabrežina (dir. Mirko Ferlan)  
Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)  
Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro)

**Božični napev iz Lonjerja**

23.12.2009 ob 20.30 v Športno kulturnem centru v Lonjerju  
PZ Tončka Čok, Lonjer (dir. Manuel Purger)

**S pesmijo vam želimo... 10.01.2010 ob 15.30 v Stolnici v Miljah**

DePZ Kraški slavček, Nabrežina (dir. Mirko Ferlan)  
Kvartet Nomos (umetniški vodja Aljoša Tavčar)

## Poslovni oglasi

**NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF.** Dolgoletna tradicija in garancija.

Janmont d.o.o.

00386(0)5-7686240,  
00386(0)-41617838.

**UNIVERZITETNI ŠTUDENT NUDI** lekcije matematike.

Tel.334-3042911

**ODPRTA JE NOVA TRGOVINA** v središču Proseka: prodaja sanitarnih-ortopedskih artiklov

IL GIRASOLE.

Tel.339-8481964

**SLAŠČIČARNA BUKAVEK NA PROSEKU** je odprta na Miklavževo v nedeljo zjutraj.

Tel.040-225220

## Mali oglasi

**BOX ZA AVTO** 14 kv. m. v Ul. Trissino 15 (v bližini otroške bolnišnice) dajem v najem. Cena 120,00 evrov mesečno. Klicati na tel. št. 040-825059 v večernih urah.

**NA OPČINAH** - Dunajska cesta št. 36, dajemo v najem prostore primerne za pisarne ali ambulante. Tel. št.: 040-211043.

**OPEL ZAFIRA 2.0** DTI elegance, 7 mest, letnik 2002, v dobrem stanju, sive barve, nove pnevmatike, prodam za 5.500 evrov. Tel. 333-4872311 med 12. in 16. uro.

**PODARIM** psičke mešančke labrador - setter ljubiteljem živali, ki imajo vrt. Tel. št.: 339-7800742.

**PRODAJAM** VW Polo, 1.4, letnik 99, 60.000 km, s klimo, v dobrem stanju za 3.000,00 evrov. Možnost pogajanja. Tel. št.: 335-8176175.

**PRODAM** mali tovornjak Mercedes, 307 DT, letnik 85, 35 kv., tel. št.: 335-6950945.

**PRODAM** audi A4, avant 2000 TDI, letnik 2006, 150.000 prevoženih km, cena 13.000 evrov. Tel. 335-8316058.

**PRODAM** klaviaturo (tastiera) Fatar, Studio 90 plus, stehane tipke kot za klavir in Alesis nano piano. Tel. v večernih urah na št. 331-5695311 ali 040-946702.

**PRODAM**, tudi vsako posebej, otroško posteljico/ stajico za kamping »baby relax«, mere 125cm x 65cm x h.80cm, stolček »Prima pappa peg perego« in hojico, vse v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na št. 040-946702.

**STANOVANJE** 50 kv.m., v centru Opčin, 3 sobe in WC dajemo v najem za urad ali zdravniško ambulanto. Tel. št.: 040-420604 (ob večernih urah).

**UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA** pomaga pri učenju slovensčine, italijanščine, angleščine in drugih predmetov, tel. št.: 320-9772356.

**Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černetca**

vabita **jutri**  
v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3  
v Trstu na

**okroglo mizo ob izidu zbornika**

**»Med sodbo sodišča in sodbo vesti. Dokumenti sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu.«**

Sodelovali bodo trije izmed avtorjev prispevkov, dr. **France M. Dolinar**, prof. **Blaž Otrin** in dr. **Tamara Pečar Griesser**, ter predstavnik založbe Družina dr. **Janez Gril**.

Odprta bo priložnostna razstava del o Gregoriju Rožmanu

**Začetek ob 20.30**

lidarnost na vasi« v Celovec na ogled božičnih sejmov v torek, 15. decembra. Cena izleta je le 20,00 evrov (kosilo v restavraciji, pijača izključena). Ob 8.00 je predviden odhod (kraje odhoda bomo naknadno sporočili). Povratek je predviden okoli 19.00 ure. Za vpis in informacije se lahko obrnete na urad Zadruga La Quercia v Naselju Sv. Maura 123/c ali pa lahko pokličete od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure na sledeče tel. št.: 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

**KRUT** Nadaljuje se vpisovanje na ogled razstave v muzeju Casa dei Carresi v Trevisu, iz obdobja dinastije Ming, »Skrivnosti prepovedanega mesta«. Izlet bo v soboto, 6. februarja 2010. Vse informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

## Prireditve

**RADIJSKI ODER** obvešča, da bo danes, 6. decembra, na sporedu Gledališkega vrtljaka predstava Snežna kraljica v izvedbi Radijskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri (red Sonček), druga ob 17.30 (red Zvezda). Po vsaki predstavi bo otroke obiskal sv. Miklavž. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

**SKD BARKOVLJE**, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi na »Predbožični čar«. Razstavlja in ponuja svoja dela dvajset ustvarjalok. Urnik ogleda: danes, 6. decembra, od 10. do 13. ure.

**SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO KRASJE**, v sodelovanju s SKD Primorec, vabi v Ljudski dom v Trebče na božični sejem danes, 6. decembra, od 9.00 do 12.00.

**RAZSTAVA RESTAVRIRANEGA KRAŠKEGA POHIŠTVA** v Grudnovi hiši v Nabrežini, od ponedeljka 7. do četrtega 10. decembra, ki jo organizira društvo NOE' v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin Nabrežina. Info: 349-8419497 ali noeinfo@yaho0.it.

**KD IVAN GRBEC** Škedenjska ulica 124 vabi v četrtek, 10. decembra, ob 20. uri na koncert »Božični čas, božični čar«. Nastopa: Mladinski mešani pevski zbor Trst, vodi Aleksandra Pertot. Po koncertu sledi odprtje razstave »Mali dragoceni predmeti« za božična darila. Razstava bo odprta 11., 12., in 13. decembra od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

**TRŽAŠKA KNJIGARNA**, Ul. Sv. Frančiška 20, vabi na ogled dobrodelne razstave za izgradnjo srednje šole Triumph International School »December za Gano« do vključno četrtega, 10. decembra.

**MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ** V sodelovanju z opernim gledališčem G. Verdi iz Trsta vabi v petek, 11. decembra, ob 20.30 v dvorano Tripčevih na božični koncert. Sodelujejo: pevci akademije, Pihalni orkester Ricmanje, OPZ E. venturini - Domjo, Jan Grbec in Silvia Ruscazio (klavir) ter Goran Ruzzier (harmonika). Dirigent Alessandro Svab.

**ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV** v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, Cerkev sv. Urha, 11. decembra, ob 20.30, nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko-

Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MePZ Slovenec Slavec-Ricmanje, Boršt (dir. Danijel Grbec), MoPZ Valentin Vodnik-Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽePS Stu ledi-Trst; Sv. Ivan, Cerkev Dobrega Pastirja (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu), 12. decembra, ob 20.30, nastopata Zbor Jacobus Gallus-Trst (dir. Marko Sancin) in Ensemble La Rose-Vicenza (dir. Rita Silvestri); Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 18. decembra, ob 20.30, nastopajo MePZ Devin-Rdeča Zvezda-Salež, Zgonik (dir. Rado Milič), DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan), Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro); Lonjer, Športno kulturni center, 23. decembra, ob 20.30, nastopa PZ Tončka Čok-Lonjer (dir. Manuel Purger); Milje, Stolnica, 10. januarja, ob 15.30, nastopata DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan) in Kvartet Nomos-Trst (umetniški vodja Aljoša Tavčar).

**SKD LIPA IN MEPZ LIPA** iz Bazovice organizirata koncert »S prijatelji v novi čas«, v Kulturnem domu v Trstu (Ul. Petronio 4) v soboto, 12. decembra, ob 20.30. Večer oblikujejo Novomeški simfonični orkester glasbene šole M. Kozina iz Novega mesta in združeni pevskih zbori MePZ Divača, MePZ I. Gruden iz Nabrežine in MePZ Lipa iz Bazovice.

**SKD SLOVENEK** vabi v soboto, 12. decembra, ob 20.30 v srenjsko hišo v Boršt na ogled filma Žige Virca »Trst je naš« in dokumentarca o nastanku filma samega. Sledila bo pokušnja vina domačih vinogradnikov.

**SKD VESNA** iz Križa vabi vse vaščane in prijatelje na praznovanje 60-letnice Moškega pevskega zbora Vesna, ki bo v nedeljo, 13. decembra, ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu. Sodeloval bo Mešani pevski zbor »Devin-Rdeča zvezda«.

**NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA** sporoča, da bo razstava Tanje Kralj »Mandale« na ogled ob delavnikih od 9. do 18. ure, do 10. februarja.

## ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste nam bili ob strani, ko nas je zapustil naš dragi

## Alessandro Furlan

Še posebej se zahvaljujemo župniku Pohajaču za lepe besede in pevskemu zboru Tabor.

**Teta Jole in žena Teresita z mamo Marijo**

Opčine, 6. decembra 2009  
Pogrebno podjetje Alabarda

## ZAHVALA

## Milena Sossi vd. Repinc

Najlepše se zahvaljujemo vsem za bližino in izraze sočutja ob izgubi drage mame.

Posebna zahvala naj gre dr. Petru Starcu, gospodu Dušanu Jakominu in openskemu župniku Francu Pohajaču ter mešanemu pevskemu zboru Sv. Jernej.

## Svojci

Opčine, 6. decembra 2009  
Kraško pogrebno podjetje Lipa

7.12.2006

17.12.2009

## Aldo Jercog



Z neizmerno ljubeznijo in bolečino se te spominja

**tvoja družina**

† Zapustil nas je naš dragi

## Alojz Bole (Gigi)

Žalostno vest sporočajo

**žena Marisa, hčerka Titti, vnuk Mattia s Patrizio, brat Nino, sestra Maria in bratranec Adriano z družinami**

Pogreb z žaro bo v ponedeljek, 7. decembra, ob 14.30 v cerkvi na pokopališču Sv. Ane.

Trst, Bologna, 6. decembra 2009  
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ob izgubi moža, očeta, nonota, brata in strica sočustvujejo z družino in sorodniki

**Brunella, Antonio, Boris**

† Umrla je

## Cvetka Košuta por. Lansetti

Žalostno vest sporočajo

**sin Giorgio, Nevenka, Katja in Sandi**

Za pomoč se zahvaljujemo osebju Doma upokoencev Stuparich v Sesljanu. Pogreb bo v soboto, 12. decembra, ob 11. uri v cerkvi v Nabrežini.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Nabrežina, 6. decembra 2009

† Zapustila nas je

## Ernesta Maioschi por. Ukmar (Nešta)

Žalostno vest sporočajo

**mož Lado, hčerki Nadja in Xenia ter ostalo sorodstvo**

Za zadnji pozdrav bo pokojna ležala v ulici Costalunga v četrtek, 10. decembra, od 8.30 do 10.00 ure.

Pogreb z žaro bo v četrtek, 17. decembra, ob 14.00 uri v cerkvi na Proseku.

Prosek, 6. decembra 2009

Zadnji pozdrav noni

**Ivana, Alex, Alina, Matija in Lara**

Ob izgubi drage none izrekamo kolegu Matiji iskreno sožalje

**vsj pri Tmedia**

† Zapustila nas ja naša draga mama in nona

## Slava Danieli vd. Daneu

Žalostno vest sporočajo

**sin Vasilij z Jasno in vnuki**

Pogreb bo v sredo, 9. decembra, ob 12.30 iz ulice Costalunga v cerkev na Kontovelu. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Kontovel, 6. decembra 2009  
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Ciao nona!

**Ksenja, Aleksander in Nastja**

Žalovanju se pridružujejo

**Cvetka, Irena in Dylan**

Za predrago teto Slavo žalujemo in izrekamo iskreno sožalje bratranecu Vasiliju in družini.

**Denise in Marino z družino**



VILEŠ - Prekvalifikacija hitre ceste

# V soboto začetek gradnje novega avtocestnega odseka

Predsednik vlade Silvio Berlusconi se ne bo udeležil ceremonije, na obisku pa bo januarja

V soboto, 12. decembra, bodo odprli gradbišče za spremembo odseka hitre ceste Vileš-Gorica v avtocesto. Slovesnosti, ki se bo začela ob 10.30, se predsednik vlade Silvio Berlusconi ne bo udeležil, prisotni pa bodo predsednik dežele in izredni komisar za avtocesto A4 Renzo Tondo, deželni odbornik za infrastrukturo in podkomisar Riccardo Riccardi, vodstvo družbe Autovie Venete, predsednik pokrajine Enrico Ghersetta in župani z Goriškega.

Berlusconijevo udeležbo na svečanosti je pred nedavnim napovedal sam Tondo, zaradi drugih obveznosti pa je predsednik vlade svojo prisotnost odpovedal. Gradbišče avtoceste med Vilešem in Gorico pa si bo Berlusconi po informacijah, ki jih je posredoval tiskovni urad družbe Autovie Venete, ogledal januarja. Datum obiska zaenkrat še ni določen. Ceremonijo ob postavitvi temeljnega kamna bodo priredili pri cestninski postaji v Vilešu, kjer bo naveza pod vodstvom podjetja Icop začela z deli. Podjetja bodo imela na voljo približno tri leta, da zaključijo poseg, na katerega čakajo goriška pokrajina in Furlanija-Juljska krajina nasploh že več desetletij. Po projektu bodo hitro cesto, ki je trenutno široka 14,5 metrov, razširili na 25 metrov. Ob dveh vozniških pasovih v obe smeri bodo zgradili tudi odstavni pas. Samo v razlastitve (le-teh je okrog 900) bo vloženi 19.939.000 evrov. Načrt predvideva še izgradnjo dveh umetnih predorov, železniški podvoz, več nadvozov in mostov ter obnovo cestninske postaje v Vilešu. Prekvalifikacija 17 kilometrov hitre ceste Vileš-Gorica bo skupno stala 183.747.000 evrov.

## GORICA Dve aretaciji zaradi spolnega nasilja nad deklico

Goriški karabinjerji so včeraj aretirali dva mladeniča, stara 19 oz. 20 let, ki ju bremeni obtožba spolnega nasilja nad trinajstletno deklico. Nasilni dogodek se je pripetil septembra. Kot so ugotovili preiskovalci, mladeniča naj bi spolno nadlegovala trinajstletnica v gozdičku nedaleč od javnega lokala v Gorici. V njem sta mladeniča spoznala mladoletnico in sta jo nato zvalila v gozdiček.

Trinajstletnico je dogodek globoko pretresel, že dan po njem pa je o svojem neljubem doživetju spregovorila z mamo. Sledila je takojšnja prijava goriškim karabinjerjem, ki so sprožili preiskavo pod vodstvom javnega tožilca goriškega sodišča Marca Panzerija. Preiskovalci so izsledili nasilna mladeniča tudi s pomočjo analize bioloških snovi, ki so jih našli na oblačilih mladoletnice. Potem ko je dogodek prijavila silam javnega reda, se je namreč mladoletnica odpravila v bolnišnico; tu so poleg vseh predvidenih izvidov zasegli oblačila, ki jih je imela na sebi med večerom, ko sta jo mladeniča spolno nadlegovala.

## GORICA - Stojnice preplavile mestno središče Andrejev sejem ni izgubil svojega čara



Sejem je včeraj priklical mnogo obiskovalcev

BUMBACA

Po zaslugi lepega vremena se je tradicionalni Andrejev sejem začel na najboljši način. Že v dopoldanskih urah, predvsem pa zvečer, ko so mestni upravitelji prižgali novo božično razsvetlavo, je množica obiskovalcev z obeh strani meje preplavila goriške ulice, ki so jih poživile stojnice z najrazličnejšim blagom in okusnimi dobrotami, vrtljaki ter pisane atrakcije.

Kramarjev, ki bodo v mestu ostali do torka, je letos okrog 250. S svojimi stojnicami so napolnili Korzo Italia, Korzo Verdi, cesto pred cerkvijo na Travniku ter ulice Crispi, Roma, Oberdan, Cadorna in Boccaccio. Do nedelje, 13. decembra, pa bodo v ulicah Cadorna in Petrarca, ljudskem vrtu in na Trgu Battisti ostali vrtljaki in atrakcije, ki jih je le-

tos približno 90. V centru mesta je bilo včeraj že v dopoldanskem času skoraj nemogoče najti parkirni prostor; ponekod so se pojavili prometni zastoji, mnogi pa so se jim izognili s parkiranjem na ploščadi pri Rdeči hiši. Le-tem je bila že včeraj na voljo brezplačna avtobusna povezava s centrom mesta. Do torka, ko se bo sejem zaključil, bo tudi parkiranje na območju modrih con brezplačno.

Živahno je včeraj bilo v Tržiču, kjer so priredili tradicionalni Miklavžev sejem. Okrog 250 stojnic, ki so jih namestili v središču mesta, je privabilo številne obiskovalce iz vsega Laškega.

več fotografij na [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)

GORICA - V petek zvečer

## Okvari povzročili električni mrk v različnih predelih mesta

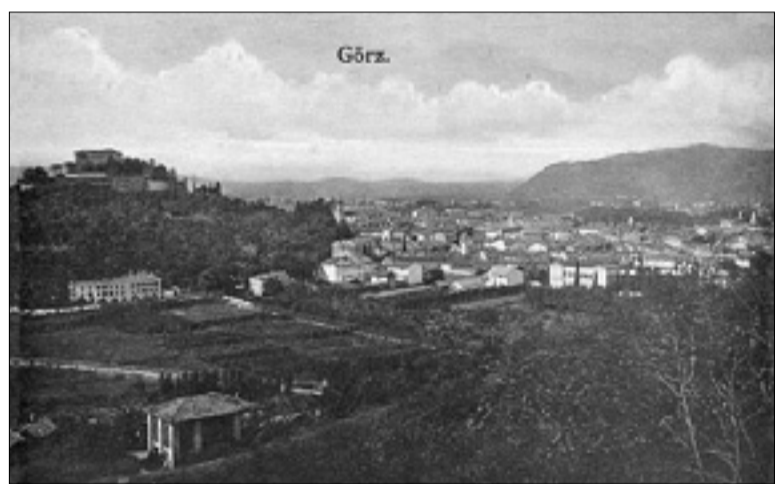
Električni mrk je v petek zvečer zajel različne predele Gorice. Povzročili sta ga okvari, do katerih je prišlo skoraj istočasno na dveh različnih krajih: prva se je pojavila v Ulici Lunga, druga pa na območju goriškega tovornega postajališča. Težave na električnem sistemu so trajale približno poldrugo uro, nato pa so tehniki podjetja Iris rešili problem.

Okrog 20. ure se je v Ulici Lunga pri hišni številki 42 pokvaril spoj električnih kablov, pri čemer se je vnel manjši požar. Na kraju so takoj nastopili goriški gasilci, ki so ogenj pogasili, za njimi pa so nastopili tehniki podjetja Iris. Medtem so različni predeli mesta, od Poturna in Sv. Ane do ulic Oberdan, Garibaldi in XXIV Maggio, ostali brez elektrike. Kmalu zatem je do okvare prišlo tudi v bližini goriškega tovornega postajališča, in sicer v transformatorski postaji industrijskega objekta. Zato je elektrike začelo zmanjkovati tudi drugod, na primer na krožišču v Štandrežu. Okrog 21.30 je tehnikom podjetja Iris že uspelo zagotoviti normalno delovanje električnega omrežja v celem mestu.



Gasilci v Ulici Lunga, kjer je kratek stik sprožil požar

BUMBACA



## Gorica v Rusjanovem času

V roke sem dobil razglednico Gorice iz obdobja pred prvo svetovno vojno. Na hrbtni strani je natisnjeno besedilo Fot. Sophie Marega, Opčina - 1916. Zelo verjetno je posnetek nastal pred izbruhom vojne, saj je grad videti še nepoškodovan in tudi na drugih objektih ni opaziti škode topovskega obstreljevanja. Posnetek je bil narejen z vzpetine nad Pristavo oziroma s Kostanjevice, objektiv pa je zajel prostor med Kalvarijo (nekdanje imenovano Goro) in gradom. V ospredju je seveda območje pod Kostanjevico, (Kapeljo), ki je bilo v tistem času skrbno obdelano in ki je danes skoraj povsem pozidano. Razglednica je prav gotovo posebej zanimiva ob stoletnici letalskega podviga bratov Rusjan. Nekako v sredini posnetka je videti hišo, kjer so Rusjanovi živeli (danes označeno s številko 8 na poti na Kapelo, Via Cappella) in kjer je tudi vzidana spominska plošča. Na desni strani izstopa stavba šole v istoimenski ulici. Pred nekaj leti je bilo poslopje prenovljeno, vendar se je ohranila prvotna zasnova. Iz posnetka neposredno razberemo tudi, kako se je ta del mesta, ki je bil v Rusjanovem času pravzaprav predmestje, spremenil. Razglednica je iz zasebne zbirke. (v.k.)

KULTURNI  
cankarjev dom

Vabimo Vas na  
odprtje dokumentarne fotografske razstave

»KULTURA MAJEV-THE MAYA CULTURE«

s predstavitev knjige Ivana Šprajca  
IZGUBLJENA MESTA

V sredo, 9. decembra 2009, ob 18. uri  
v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I.Brass, 20).



GORICA - V pokrajinski sejni dvorani predstavili zbirko poezij

# Balantičeve pesmi v Špacapanovem prevodu

Izkupiček od prodaje knjige bo šel za uresničitev hospica za terminalne bolnike



Udeleženci večera (levo); Tatjana Rojc in Manuela Quaranta Špacapan (desno)

BUMBACA

Polna dvorana goriške pokrajinske palače v Gorici je bila v petek najboljši dokaz, da je spomin na Mirka Špacapana še živ. Na predstavitvi njegovih prevodov pesmi slovenskega pesnika Franceta Balantiča v italijanski jezik se je tako zbralo zares veliko ljudi, na žalost pa je bilo med njimi med malo italijanskih prebivalcev Gorice.

Na pobudo pokrajinske konzulte za slovensko narodno skupnost, pod pokroviteljstvom goriške pokrajine ter v sodelovanju s Trziškimi kulturnim konzorcijem in z Goriško Mohorjevo družbo je namreč izšla knjiga z naslovom »Gospod, za tabo se bom zdaj napotil - Signore, dietro di te muoverò i miei passi«, ki jo je mojstrsko oblikoval Franko Zerjal, uredila pa prof. Tatjana Rojc. V knjigi so objavljene pesmi Franceta Balantiča in prevodi le teh Mirka Špacapana v italijanski jezik. S prevodi Balantičevih pesmi je Špacapan leta 1996 prejel nagrado na prvem nagradnem natečaju Trziškega kulturnega konzorcija za prevajanje literarnih del, sedaj pa jih je za tisk pripravila prof. Tatjana Rojc. Sedanja je v knjigo napisala obširen, razčlenjen in poglobljen esej o Balantičevi poeziji in Špacapanovem prevajanju. Rojčeva je na koncu knjige prispevala tudi zapis o odnosu med Balantičem in Špacapanom, v katerem se je dotaknila tudi odnosa pokojnega družbenega in političnega delavca do sveta, vere in življenja, prikazala pa tudi njegov odnos do glasbe. Špacapan je namreč tudi uglasbil nekatere Balantičeve pesmi in to veliko prej, kot se je bil lotil njihovega prevajanja. Notni zapis pokojnega Špacapana je Franko Zerjal imenitno umestil v knjigo v originalni verziji, tako da ima bralec vpogled tudi v pokojnikovo pisavo. Dodati je treba še to, da je esej prof. Tatjane Rojc o Balantiču gotovo širšega pomena, ker vnaša v literarno zgodovinski pogled na predolgo zamolčanega pesnika nove poglede, ki ga umeščajo v prostor slovenskega slovstva.

Knjiga, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva, je bila osrednji predmet lepega kulturnega večera, ki je potekal v italijanski in slovenski, kot je tudi knjiga popolnoma dvojezična; sicer pa se je večer začel s pesmijo vokalne skupine Akord iz Podgore, ki jo je ustanovil in dolga leta vodil Mirko Špacapan, katera je danes nasledil pevovodja Dario Bertinazzi. Pevci skupine Akord so peli slovenske narodne pesmi in tudi Špacapanove skladbe.

Podpredsednica pokrajinske konzulte za slovensko narodno skupnost Nataša Ferletič je vodila večer, pozdravila sta pokrajinska odbornica Mara Černic in predsednik konzulte Peter Černic, ki je poudaril predvsem dejstvo, da ima sedaj tudi italijanski bralec možnost brati Balantičovo poezijo v italijanskem jeziku; dejal je tudi, da tako knjiga kot velika prisotnost občinstva pričata o tem, da »ustvarjalna moč prerašča življenje samo«. Černic se je tudi zahvalil Trziškemu kulturnemu konzorciju, ker je omogočil izdajo Špacapanovih prevodov Balantičevih pesmi ter Goriški Mohorjevi družbi, ki je knjigo izdala; dalje je povedal, da bo šel izkupiček od prodaje knjige za Društvo za paliativno oskrbo

Mirko Špacapan Ljubezen za vedno, ki ga vodi pokojnikova žena dr. Manuela Quaranta, ki se je predstavitve udeležila s hčerko Angelico.

Rojčeva je v strnjениh besedah v slovenskem in italijanskem jeziku predstavila Špacapanov lik in njegov odnos do Balantiča; še posebej je izpostavila sorodnost dveh umetniških duš, ki sta sicer živeli v različnih časih, a ju je nedvomno družil odnos do slovenske besede, narodne usode, bogoiskatel-

stva in še marsikaj. Zahvalila se je vdovi Manueli Quaranta, ki ji je bila omogočila vpogled v osebne zapise, da je lahko bolje in bolj poglobljeno preučila odnos med Špacapanom in Balantičem. Prav zato je Rojčeva tudi povedala, da ji je med pripravo knjige vdova zapisala, da je njenega soproga »gnala dalje ena sama, neskončna in vseobsegajoča sila ljubezni«.

Na predstavitvi knjige je spregovorila tudi pokojnikova soproga, ki je tudi sama spre-

govorila o odnosu, ki ga je imel Špacapan do Balantiča; Quarantova se je dotaknila tudi zadnjih mesecev življenja z Mirkom, ko sta kot zdravnika oba vedela, da mu ni več pomoči. Predvsem pa je povedala, da je prepričana, da ji bo s svojim Društvom za paliativno oskrbo Mirko Špacapan Ljubezen za vedno uspelo dobiti tudi stavbo, v kateri bodo uredili hospic, kot se danes reče sodobni strukturi, v kateri imajo prostor umirajoči, terminalni bolniki, ki jim sorodniki lahko stojijo ob strani.

»Celostno je treba pomagati umirajočim, do zadnjega diha jim je treba stati ob strani. Prepričana sem, da bomo uspeli, saj ni treba pomagati samo umirajočemu, ampak tudi vsem tistim, ki so ob umirajočem in trpijo z njim. To je tista "ljubezen za vedno", ki sem jo dala tudi v ime našega društva,« je večer zaključila Manuela Quaranta Špacapan.

GORICA - Stasijeva kratka potovanja v iskanju izgubljenega spomina

## Primerno darilo za tistega soseda, ki se mu še vedno ne ljubi čez mejo

Z naslovom v izvorniku »Intorno a Gorizia - Piccoli viaggi alla ricerca della memoria perduta« je Dario Stasi, glavni urednik Časopisa na meji Isonzo - Soča, ki dvajset let izhaja v Gorici, zbral v knjigi triintriideset sestavkov, opisov krajev in dogodkov. Glavne sklope bogati dvaintriideset dodatnih komentarjev. Sestavki sodijo v niz prispevkov, ki jih je pisec priskrbel za časopisne strani s naslovom V iskanju izgubljenega spomina in so bili objavljeni od leta 1997 do leta 2008. Naslov zbirke Okrog Gorice povzema celovito vsebino. Pristopanje k značilnostim, spominu, bremenom in iskanjem mesta ob Soči poteka postopoma s »krajimi potovanji«, med katerimi pisec zaporedoma raziskuje pomembne dele ozemlja, ki obkroža Gorico. Ne gre zgolj za predmetja in bližnja naselja, temveč za širša območja, ki se navezujejo pravzaprav na nekdanjo, srednjeveško Goriško grofijo, tisto v najširšem njenem obsegu. Sicer ne bi bilo umestno vstaviti med opise na primer umetniškega spomenika v Hrastovljah (Sistinske kapele nepremožnih), ki v današnjem in ne le današnjem pojmovanju nikakor ne sodijo v goriško okolje.

Pisanje izhaja iz neposrednih avtorjevih izkušenj, ki izvirajo iz radovednosti do geografije, zgodovine, ljudi in njihovega spomina ter doživljanja prostora s sosedi vred. V Gorico se je namreč priselil iz Spodnje Furlanije, ko je imel 14 let, z enim samim predhodnim spominom nanjo, ko so ga kot osmošolca z ostalimi vrstniki pripeljali na izlet k mreži pred Severno železniško postajo na Bohinjski progji. Profesorji so tedaj dijakom naročili, naj odprejo avtobusne šipe in glasno zapojejo italijansko državno himno.

Od tedaj je avtor besedil opravil dolgo, privlačno, sicer tudi vijugasto izkušnjo na poti spoznavanja vsega tistega »tam čez«, kar smo omenili v prejšnjem odstavku. Na tej poti mu lahko sledimo od prvega opisa Odkritje Korna - nekoč je bil ta potok/hudournik mestna reka, saj je Soča bila dokaj oddaljena od pojmovanja srednjeveških meščanov - mimo Rimskega mostu na Majnicah, Prilicka gozdov (na Trnovski planoti), Sabotina, Svete Gore - Skalnice, Škabrijela, Kostanjevice, Banjščic in Čepovana, Brd, Tolmina in Kobarida, Vipavske doline, Vipavskega križa (najmanjšega kraja v cesarstvu z oznako mesta), Krasa tja do Istre, Timave in ponikalnic do Postojnske jame in ponovnega vračanja v mesto, na njegove ulice ter na vrt Attemsove palače ob Kormu ali na Sočo z gumenjakom izpod Štmavra do jezua pod Pevmo, k Rdeči hiši in Ritterjevi vili, v Novo Gorico in k njeni gradnji, pa še v drugo smer do Tilmeta in krajev poimenovanih s slovanskimi krajevnimi imeni.

Knjiga je tu pa tam presenetljiva s svojimi opisi, izluščitvami, odkrivanjem in opozorili celo za precejšnje število tistih predmecev, ki so po svojih izkušnjah in poznavanju stvarnosti obmejne dvoživke, kaj šele za večinske prebival-



Dario Stasi

BUMBACA

ce in verjetne bralce, ki so po vojni pojmovno in stvarno odmislili vse, kar so pred njo začeli dojemati kot povsem svojo last in izročilo ter jih je osvoboditev Slovenskega Primorja od leta 1945 dalje postavila na stvarna tla zgodovine in toponomastike. Preveč pa bi bilo upati, da bi knjigo vzeli v roke, kaj šele sprejeli njene vsebine, tisti, ki s pravo preganjavico v sebi odklanjajo vse, kar leži ob goriške Severne železniške postaje do Vladivostoka.

Dario Stasi namreč postavlja zadeve v smotrne okvire. Tu pa tam je sicer zaznati pojmovanje nekakšne ponovne prilastitve in ozaveščenega nekega ozemlja. Ozaveščenje je seveda dobrodošlo, tudi prilastitev ni vprašljiva, če to pojmuje kot obogatitev z značilnostmi soseda, z njegovim izročilom in vrednotami. Moti pa tisti »ponovno«, kajti v priložnosti tiči podmena, da je bilo tisto nekoč italijansko in se pozablja, kaj je bilo še pred tistim »nekoč«. Jasneje povedano: v najbolj dobrohotnem pojmovanju Goriške kot zemljepisnem pojmu je v navadi obravnavati obdobje med obema svetovnjima vojnama in - primerjalno - obdobje po 1. maju 1945, ko naj bi bilo goriško ozemlje do Idrije in Razdrtega (ali celo še dlje) »odvzeto«. Pozablja se, komu je bilo »odvzeto« po prvi svetovni vojni in kakšne so bile razmere pred prvo svetovno vojno.

Mimo tega tankočutnega razlikovanja, ki ga v javnosti prekriva veseloigrsko pripovedovanje, kako smo nekoč »vsi na tem prostoru govorili vse jezike«, kar je enostavno laž, in se pozablja, da v mestu niso bile dovoljene javne slovenske osnovne šole ne le pod fašizmom, temveč tudi prej po krivdi liberalno nacionalističnih občinskih uprav, pa je nedvomna resnica, da Stasijeva knjiga odločno in verodostojno odstira vrsto tabujen in fantazem, ki bodo še dolgo prisotne v mestu in jih je eden izmed mojih bivših dijakov učinkovito opredelil z enim samim izrazom: »slavofobija«.

Poglejmo sedaj vrsto primerov, ki zaradi svoje neobičajnosti in zabrisanja spomina lahko presenetijo tudi dvojezičnega poznavalca stvarnosti, ker mu marsikaj gotovo uha-ja iz zavesti. Moj namen je, da spodbudim njegovo radovednost do tolikšne mere, da si knjigo nabavi, priskrbi ali naj-

GORICA

## Zlata koza, v knjigi folklorne pripovedi

Zveza slovenskih kulturnih društev in knjižnica Damir Feigel prirejata v petek, 11. decembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Zlata koza pod razvalinami. Zgodbe iz goriške ljudske zakladnice«. Spregovorili bodo avtorji Peter Stres, Marija Stanonik, Danila Zuljan Kumar in Viljena Devetak, nastopila bo vokalna skupina Musicum, sicer pa bo predstavitev potekala v čitalnici Feigllove knjižnice v Gorici.

Knjiga Zlata koza pod razvalinami je vključena v zbirko Glasovi, v njej pa so zbrane folklorne pripovedi iz Brd in okolice Gorice preko Pevme do Štandreža in Peči. Knjiga je rezultat večletnega zbirateljskega dela petih avtorjev, ki se niso odločili za izviren narečni zapis z vsemi znamenji, ki jih sicer uporabljajo dialektologi (z izjemo pripovedi Viljene Devetak, v katerih je zapisan znak za polglasnik), ampak za bralecem prijaznejši poenostavljeni knjižni zapis. Seveda pa je upoštevano narečno besedišče in izvorni besedni red kot tudi premi govor, kjer so ga pripovedovalci rabili.

V pripovedih iz Brd in okolice Gorice se zrcali življenje briškega in primorskega človeka, od dela »v brajdah«, verskih in vaških običajev, let izgnanstva iz Kojškega in Podsobotina v 1. svetovni vojni, let pod italijansko okupacijo, prodaje sadja in vina v Krminu, Gorici in Čedadu, do značilnega briškega humorja in verovanj o vedomcih, katerih lučke so se ponoči svetile v Paludu in na katere so briški otroci zvečer s strahom pogledovali iz Medane, Fojane, Kozane. Poleg tega v zgodbah odseva preplet slovenskega in romanskega sveta, kot se je v dolgih letih tvornega sožitja med Slovani in Furlani, med katerimi meja poteka prav po obrobju briškega gričevja, razvila v načinu življenja, dela in jezika Bricev.

manj izposodi v knjižnicah.

Pravimo na primer Potok Koren, a ga ne razlikujemo od Kanala Korna. Veliko se govori o tem vodnem toku, ki onesnažen prihaja iz novogoriškega območja (še poldrugo leto bo tako!), mnogo manj o odplakah, ki se vanj stekajo iz Gorice. Govorjenj sodi pač v okvir halo efekta, kamor sodi tudi solkanska Livarna. Nato nam zgodovinar Branko Marušič v pogovoru s Stasijem postreže s šopkom elementarnih premišljanj, ki bi jih moral zaradi njihove enostavnosti dojeti še tako zadržt zgoraj opredeljeni »fobist«. Kaj vsega zvezo iz pogovora z nestorjem trnovskih gozdarjev Alfreedom Grudnom o »velikem gozdu«?! Na primer to, da so gozdovi nekoč segali do Solkana, sedaj pa ni več tako zaradi velikanskega požara in ne morda zaradi iztrebljanja. In seveda o glažutah, za katere navadno menimo, da so bile le na Pohorju. O območju medveda in njegovih prebivalcih pa bi se dalo še marsikaj napisati.

Kaj pa zagonetnost male železniške postaje z nazivom Št. Maver? Zakaj so jo zgradili prav tam, ko pa daleč naokoli ni nobenega naselja?! In kdo še ve, da so pred prvo svetovno vojno izvozili z Goriške v notranjost cesarstva vsako leto do 150 vagonov suhih češpelj nadevanih z orehi, mandlji ali žajbljovim lističem? In potem je tu glagolica, ostanek glagoljaškega gibanja, če naj ga tako imenujemo; več ali manj zabrisane napise opazimo v Dornberku, Štanjelu, Črničah, Dolenji vasi. Kaj in kdo vse se je znesel nad tem mišljenjem proti toku?

Naj zaključim ta prekratek vzorec pravih poslastic s piščevjo antiretorično držo v odnosu do prve svetovne vojne, ko v enem od okvirjev, ki bogatijo navadno besedilo in nosi zgovoren naslov Pokopališče mladosti, navaja, kako je že nekaj desetletij nazaj dojel, da Gorica ne more biti v pojmovanju Italijanov le Sveto mesto, temveč tudi Prekletost, saj je okrog nje padlo nekaj deset tisoč mladih vojakov Kraljeve vojske. Zgovoren je opis vzpona na Škabrijel, ki se dviga nad Novo Gorico. Pa še eno zanimivo podatkovno zrnco: kdo sploh še ve, da se je v ljudskem izročilu parkirišče ob Drevoredu Virgilio nekoč imenovalo »Mezza Gorizia«, in predvsem čemu? Ker so tja po prvi svetovni vojni odvažali ruševine bombardiranih hiš, teh pa je bilo »za pol Gorice«!

Knjigo je založila in izdala družba Transmedia, grafično jo je oblikoval Auro Accurso, tiskala pa tiskarna Grafica Goriziana. Tehten predgovor je napisala Anna Di Gianantonio, sicer tudi urednica dvojezičnega časopisa in družbeno zelo zavzeta oseba. 237 strani debela knjiga velikega formata s 185 odličnimi (oblikovno in vsebinsko) posnetki je na prodaj za 25 evrov. Primerno darilo sebi in zgolj italijansko govorečemu partnerju ali znanцу ter tistemu sosedu, ki se mu še vedno ne ljubi čez mejo.

Aldo Rupel



GORICA-NOVA GORICA - Ordinacija spomina na Erjavčevi ulici

# V carinarnici medmestna spominodajalska akcija

V nekdanji carinarnici bodo zbirali fotografije, diapozitive in filme

V nekdanji carinarnici na Erjavčevi ulici bo v četrtek, 10. decembra 2009, od 11. ure dalje v okviru festivala Pixelpoint izvedena medmestna spominodajalska akcija Ordinacija spomina, na kateri bodo zbirali družinske fotografije, diapozitive in filme, ki prikazujejo različna časovna obdobja Gorice in Nove Gorice. Akcija, ki jo prireja Zavod Kinoatelj in goriški Kinoatelj, je del projekta Mesta v mestu.

Prebivalci obeh mest so vabljeni, da pobrska po svojih domačih arhivih, izberejo do tri fotografije ali diapozitive in z drugimi delijo posnete spomine. Fotografije bodo v carinarnici skenirali, tako da bodo originali nemudoma vrnjeni lastnikom, digitalizirana kopija pa bo shranjena v Arhivu medmestnega spomina Kinokašči. Podoba bo po opravljeni digitalizaciji projicirana na šipo in vidna mimoidočim. O vsebini vsake podarjene podobe bodo za zaprtimi vrati posneli tudi kratek pogovor. Pravil pri izboru ni. Zamrznjene ali gibljive slike lahko pripadajo različnim časovnim obdobjem, žanrom, utopijam ali modnim trendom, vsem pa mora biti skupna želja po ohranjanju spomina. Za krepčanje darovalcev in kratkočasenje pri morebitnem čakalju na vrsto bo poskrbljeno. Družinske filme bodo zaradi morebitne restavracije in kompleksnejše digitalizacije predstavili ob naslednji priložnosti. Ob tem bodo pobudniki omogočili tudi prenos filma na dvd format.

V okviru projekta Arhiva medmestnega spomina je bila na dan odstranitve fizične meje, 21. decembra 2007, že izpeljana prva urbana akcija zbiranja spominov z naslovom EU-foria. Hišica, kjer so nas desetletja spr-



Arhivski posnetek mladih v Škabrijelovi ulici

ševali, če imamo kaj za prijaviti, se je tisti dan spremenila v »videospovednico«, v katero so bili prebivalci iz obeh strani meje povabljeni, da se »spovejo« svojih švercarskih »grehov« in tako operejo dolgoletno mejno »krivdo«.

Arhiv medmestnega spomina Kinokašča nastaja v okviru Zavoda Kinoatelj v sodelovanju s Kinoateljem. »Nalogo ohranjanja kulturne dediščine opravljajo tudi različne državne ustanove, vendar je za obmejni prostor pomembno, da nastajajo tudi nevladni projekti, ki obravnavajo območja »nikogaršnje zemlje«. Kinokašča je torej odprt čezmejni projekt, ki se bo razvijal s časom in bo nekakšno darilo, ki ga prebivalci obeh mest poklanjajo bodočim sokrajanom. Namen

projekta Mesta v mestu je aktiviranje prostorov srečanj prebivalcev obeh mest,« pravijo pobudniki in dodajajo: »Film je bil prvotno izumljen z namenom, da bi ljudem razbremenil spomin, vendar spomin nikoli ne govori zgolj o preteklosti, ampak tudi o sedanjosti, o tem zakaj se določenih dogodkov spominjamo, drugih pa ne. Spomin je zato v neposredni povezavi z načrti, vizijami in strahovi, ki jih gojimo do prihodnosti. Da se zgodovina ne bi v nedogled ponavljala, je zato vredno pobrskat po kaščah in starih predalih. Ne iščemo velikih resnic, ampak neznatne in morda za zgodovino nepomembne podobe, ki pa oživljajo spomine. Prihodnost namreč vedno nastaja tukaj in zdaj; iz točno določenih spominov in točno določenih pozab.«

GORICA

## Kulturi Majev posvečajo razstavo

Po izjemnem uspehu, ki ga je imela v Cankarjevem domu v Ljubljani, si bomo razstavo o kulturi Majev lahko ogledali tudi v Gorici. Veliko je turističnih paketov, ki turisti iz vsega sveta peljejo na ogled arheoloških najdbišč nekoč znamenitih in cvetočih mest, ki so jih na mehiškem polotoku Jukatan ustanavljali pripadniki ljudstva Maja. Iz ne povsem pojasnenih razlogov so ta mesta propadla in z njimi je propadla visoka kulturna raven ljudstev Maja. Ostanke velikih palač, mogočnih piramid in drugih gradbenih mojstrov in je dobesedno »pogoltnil« pragozd in jih je skrival dolga stoletja. Znana imena mest, kot so Chichen Itza, Uxmal, Tikal, Copan in mnoga druga, so ponovno luč sveta zagledala šele v prejšnjem stoletju, veliko majevskih naselij pa še čaka, da jih bo kdo odkril. No, in ravno odkrivanje novih arheoloških nahajališč zaobjema razstava, ki je že na ogled v Kulturnem domu.

Uradna predstavitev razstave bo v sredo, 9. decembra, ob 18. uri, ko bodo gostili Ivana Šprajca, odličnega, poznavalca predkolumbijskih kultur v srednji Ameriki in trenutno enaga najuspešnejših raziskovalcev z džunglo pokritih območij osrednjega Jukata. Šprajc je v zadnjih letih odkril veliko neznanih arheoloških nahajališč, med katerimi so tudi taka, ki v znanstvenih krogih veljajo za prave poslastice. Na teh raziskovalnih pohodih je slovenski arheolog posnel tudi veliko odličnih fotografij, ki so deloma na ogled na razstavi v Kulturnem domu, deloma pa jih bo prikazal s pomočjo videoprojektorja v sredo, takoj po odprju razstave. Na razpolago bo tudi njegova knjiga o kulturi Majev, ki je izšla pred kratkim. (vip)

DOBERDOB

## Sidro prireja sejem navtike

V mirenski piceriji Frnažar je v sredo potekala seja doberdobskega navtičnega društva Sidro. Na srečanju so predstavniki društva spregovorili o doslej vloženih prošnjah, perečem problemu sedeža, ciljih in zamislih. Pred tem je prisotne nagovoril predstavnik pomožne obalne straže Roberto Massau; spregovoril je o novonastalem organu, v katerega se je Sidro že včlanilo in ki si prizadeva, da bo na državni ravni sodeloval z obalno stražo. Po besedah Massaua je funkcija novega organa nekaka morska »civilna zaščita«, ki zahteva podrobno izobrazbo, njegovo delovanje pa sloni na navtičnih društvi, ki nudijo prostovoljce.

Po uvodu je predsednik Sidra Marco Frandolic spregovoril o pomanjkanju sedeža, saj se trenutno društveni člani sestajajo v doberdobskem baru Peric. Po besedah Frandolice bi pri Sidru radi uredili svoj sedež v paludariju ob Doberdobskem jezeru. Kot smo pred dnevi pisali, so člani Sidra že vložili prošnjo za uporabo paludarija, zatem pa so v dodatnem dopisu pojasnili svoje cilje in zamisli. Pri Sidru bi namreč radi postavili trajno fotografsko razstavo o 1. svetovni vojni, uredili bi vremenoslovno postajo in prirejali vodene obiske jezera s čolni.

Na srečanju so spregovorili tudi o tečajih za šolarje, ki jih nameravajo prirediti doberdobski pomorščaki. Po šolah nameravajo spregovoriti o morskem zakoniku in o pravih, ki veljajo za plovo po morju. Najpomembnejša točka zasedanja je bila odločitev za organizacijo sejma rabljenih navtičnih pripomočkov in plovil, ki bo potekal na sedežu doberdobske župnije. Sejem bo potekal 10. in 11. aprila, vsem pa bo dana možnost, da lahko dajo na prodaj svojo rabljeno opremo ali čoln. Stojnice bodo lahko postavile tudi domače turistične kmetije in osmice, poleg tega pa bodo organizatorji pripravili veliko presenečenje za vaščane. Prisotna bo tudi civilna zaščita, ki bo razstavila svojo opremo in predstavila svoje delovanje. S sejmom bodo skušali člani Sidra ovrednotiti Doberdob in ustvariti dogodek, ki bi se v prihodnjih letih lahko še dodatno razvil. Na srečanju v Mirnu so nazadnje člani Sidra odločili, da bodo predlagali sklic javnega srečanja, na katerem bi se z občinsko upravo in zadrugo Rogos pogovorili o upravljanju centra Gradina in paludarija ob jezeru. (jj)

MIKLAVŽEVANJA - Včeraj v številnih krajih pričakali bradatega svetnika

# Miklavž nadaljuje svoj obhod

Otroci so mu zapeli v kulturnem domu v Sovodnjah in v osnovni šoli v Pevmi - V centru Bratuž nastopila otroška dramska skupina društva Hrast

Miklavž je včeraj nadaljeval svoj obhod slovenskih vasi. Med drugim je obiskal sovođenski kulturni dom, kjer so mu otroci iz vrta in osnovne šole zapeli in zaplesali, mudil pa se je tudi v goriškem kulturnem centru Lojze Bratuž. Tu je z igro »Kaj se skriva za kraljevim trebuhom?« nastopila otroška dramska skupina društva Hrast iz Doberdoba, potem pa je Miklavž obdaril vse prisotne otroke.

Na povabilo društva Naš Prapor je Miklavž v petek obiskal pevmsko osnovno šolo Josip Abram. Z učenci in njihovimi učiteljicami je poklepetal o marsičem, otroci pa so mu uprizorili pravi koncert lepih slovenskih pesni. Na koncu prijetnega srečanja je vse otroke, njihove učiteljice in postrežnice obdaril z raznimi šolske potrebščine, ki jih bodo učenci pridno uporabili med šolskim letom. Danes bo Miklavž obiskal Gabrje, jutri pa Štnaver.

več fotografij na [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)



Otroci pričakujejo Miklavža v Sovodnjah (zgoraj); miklavževanje v kulturnem centru Bratuž v Gorici (levo); Miklavž v šoli v Pevmi (desno)



BUMBACA, VIP

DOBERDOB

## Za Mladost torta v obliki igrišča

Doberdobsko športno združenje Mladost bo zaključilo obeleževanje svoje 40-letnice s praznikom, ki bo potekal v soboto, 12. decembra, od 20. ure ure dalje v sprejemnem centru Gradine. Praznično prireditev bo obogatila fotografska razstava, za katero zbirajo fotografije v baru Peric v Doberdoku, poleg tega pa bodo nagradili tudi dosedanje društvene predsednike. Posebno plaketo bodo poklonili bivšemu igralcu, s tem pa se bodo simbolično zahvalili vsem športnikom, ki so nastopali v dresu Mladosti od leta 1969 do danes.

Na prazniku bo na voljo tudi knjigo Mladost 40, ki je izšla prejšnji mesec. Praznovanje se bo zaključilo z zdravico in s torto v obliki nogometnega igrišča, za veselo vzdušje bodo poskrbeli Mali kraški muzikanti. Mladost poziva vse svoje bivše igralce, navijače in simpatizerje, da se udeležijo praznika.



DOBERDOB - 40-letnica odkritja spomenika

## Vrednote NOB in današnji revizionizem

Na okrogli mizi bosta spregovorila Jože Pirjevec in Silvano Bacicchi

Doberdobska občina je v NOB in odporu veliko žrtvovala, toliko kot nobena občina v naši deželi. Devetdeset občanov je umrlo nasilne smrti v tistem obdobju, od le-teh je bilo padlih partizanov 72, poleg tega pa se je treba spomniti še požiga občinske stavbe, miniranih in požganih stanovanj in podobno. V odstotkih v razmerju s številom prebivalcev so Doberdobski torej tisti, ki so v drugem svetovnem konfliktu največ žrtvovali za svobodo, za demokracijo, za pravičnejšo družbeno ureditev, na splošno za vrednote, na katerih je zrastle tudi italijanska ustava.

Kljub temu je pristojna komisija pri obrambnem ministrstvu, na katero je občinska uprava vložila prošnjo za primerno priznanje za vse te žrtve, po 22 letih odgovorila, da »prebivalci Doberdoba v tem obdobju niso prispevali z nobeno vidnejšo odporniško

ali partizansko dejavnostjo«. To je bila uradna zahvala italijanske države vsem doberdobskim žrtvam.

Jeseni leta 1969, pred 40. leti, je občinska uprava v zahvalo in trajen spomin žrtvam, postavila v središču vasi spomenik. Spomin na ta dogodek bo obeležen v četrtek, 10. decembra, ob 19. uri na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu, kjer bosta o vrednotah NOB in odporu in o današnjem revizionizmu spregovorila profesor in zgodovinar Jože Pirjevec ter bivši senator in častni predsednik pokrajinskega združenja VZPI-ANPI Silvano Bacicchi. Predvidena sta tudi polaganje venca na spomenik padlim in kratek kulturni program s sodelovanjem ženskega pevskega zbora Jezero. Srečanje prireja sekcija VZPI-ANPI Jože Srebrnič iz Doberdoba in občina Doberdob.

## NOVA GORICA Za voščila ne bo denarja

Pomoč bo šla centru za odvisnike

Na novogoriški občini letos ne bodo namenjali denarja za novoletna voščila. V ta namen rezervirana sredstva, gre za 1.500 evrov, bodo nakazali novogoriškemu dnevnemu centru za odvisnike, ki ga vsakodnevno obišče od deset do dvajset mladih, ki imajo težave z odvisnostjo od drog. Denar bo šel za nakup osnovnih potrebščin oziroma hrane, saj so jim zaloge že skoraj pošle. Novogoriški župan Mirko Brulc pojasnjuje, da bodo voščila sicer pošiljali, a le v elektronski obliki. Podobno prakso, ki na občini sicer ni novost, bodo ponovili tudi ob 8. marcu, Dnevu žena, ko bodo denar, namenjen za voščila ženam, 2.000 evrov, namenili Centru za zdravljenje boleznih dojk v šempetrski bolnišnici ter tako prispevali k nakupu naprave, ki že med operacijo pokaže ali je bilo odstranjenega dovolj rakavega tkiva. Župani iz briške, šempetrske, mirenske, renške in kanalske občine so Brulcu v petek obljubili, da bo vsaka od naštetih občin za nakup omenjene naprave prispevala vsaj 300 evrov, seveda pa bodo v šempetrski bolnišnici veseli tudi prispevkov posameznikov in institucij. (nn)

## Lekarne

**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**  
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

**DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU**  
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**  
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**  
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

**DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU**  
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

## Kino

**V GORICI DANES IN JUTRI**  
**KINEMAX** Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »A Christmas Carol«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 »Cado dalle nubi«; 16.00 - 22.00 »La dura verità«.

**V TRŽIČU DANES IN JUTRI**  
**KINEMAX** Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«. Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »A Christmas Carol« (Digital 3D). Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 4: 16.00 »Planet 51«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »Cado dalle nubi«.

Dvorana 5: 15.30 - 17.45 »New Moon: The Twilight Saga; 20.10 - 22.15 »L'uomo nero«.

## Čestitke

V četrtek, 3. decembra, je na veterinarski fakulteti univerze v Vidmu uspešno opravil specialistični študij za živalske vede SAIMON FERFOLJA. Čestitamo in želimo še mnogo nadaljnjih uspehov in rožnato bodočnost. *Ivana, mama, tata in »nonoti«.*

»SAIMON, smo končali ruse fluke! Bašta študirat!? Čestitamo Anika, Soraja, Bruno, Lucia smo prav ponosni nate! Čestitkam se pridružujejo tudi ostali strici in tete, Marija in Saša.

Samanthi in Nicolasu se je pridružila mala AURORA. Mladi družinici iz srca čestitamo, novorojenki pa želimo veliko zdravja in sreče. *Babica Marta, dedek Gianni, prababica Lidia, pradedek Arnaldo, strici, tete in sestrične.*

Na videmski veterinarski fakulteti, smer zootehnika, je

### Tanja Peric

z odliko in pohvalo opravila zagovor diplomske naloge.

Čestitamo in želimo nadaljnjih uspehov.

Teti Liliana z Robijem, Suzi in Sergiotom ter Patricija z Giannijem in Jasmin

Z novepečeno diplomiranko iz zootehnike

### Tanjo Peric

se veselijo

Jordan, Dejan, Danjel in Katja

HIP, HIP, HURA, za Tanjo in Ivana godba igra, ker mala

### Dajana

je na svet prišla in razveselila starša oba. Vse naj, naj vam želijo

člani Pihalnega Orkestra Kras

## Mali oglasi

**ŽENSKI PLAŠČ** črne barve znamke Lui Jo, mera 44, je nekdo po pomoti vzel na predstavitvi Magrisove knjige Na slepo v Kulturnem domu v Gorici v petek, 27. novembra. V garderobi Kulturnega doma pa je ostal plašč znamke Zara woman mera L. Oseba, ki je po pomoti dvignila zgrešen plašč, naj ga čimprej vrne osebju Kulturnega doma.

**IŠČEMO** popoldansko učno pomoč za srednješolca; tel. 0481-884091 v večernih urah.

**PRODAM** harmoniko beltuna, kot novo, zelo malo rabljeno, cena po dogovoru; tel. 0481-778156 (ob uri kosila).

**PRODAM** plug sogema št. 14, cena po dogovoru; tel. 333-2331049.

**PRODAM** skoraj novo dvonadstropno stanovanje v Štandrežu; vhod, kuhinja, dnevna soba, dve kopalnici, dve sobi, delovna sobica, dve terasi, dvojna garaža; informacije po tel. 328-7070020 (v popoldanskih urah).



Oglaševalska agencija **TMEDIA**  
**OBVEŠČA**

**CENJENA KULTURNA IN ŠPORTNA DRUŠTVA TER DRUGE ORGANIZACIJE, DA**

**SPREJEMA BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA za Primorski dnevnik do petka, 11. decembra 2009**

Telefon št. 800.912.775  
E-mail oglasi@tmedia.it  
Faks št. 0481 32844

Delavniki  
10.00 - 15.00

## Obvestila

**FEIGLOVA KNJIŽNICA** v Gorici bo v ponedeljek, 7. decembra, zaprta.

**KMEČKA ZVEZA GORICA** obvešča, da bo v ponedeljek, 7. decembra, urad v Gorici zaprt.

**OBČINA DOBERDOB** obvešča, da bodo v ponedeljek, 7. decembra, knjižnica, anagrafski urad, tajništvo in protokol zaprti. Za prijave smrti klicati tel. št. 348-7795064.

**OBČINA GORICA** obvešča, da bodo uradi v ponedeljek, 7. decembra, v popoldanskih urah zaprti.

**URADIATER** v Gorici in Trziču bodo v ponedeljek, 7. decembra, zaprti.

**ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV** obvešča, da bodo uradi 7. decembra, zaprti.

**DRUŠTVO SLOVENSkih UKOJEN-CEV** za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih v prostorni in primerno ogrevani dvorani. Vpisujejo vsak dan od 17. do 19. ure Ivo T. (tel. 0481-882024), Ema B. (tel. 0481-21361), Marija C. (Podgora, tel. 0481-390697), Rozina F. (Doberdob, tel. 347-1042156); na račun 20 evrov.

**LETNIKI 1934** iz občine Sovodnje ob Soči prirejajo jubilejno srečanje v soboto, 12. decembra. Zbrali se bodo ob 10.50 v Rupih pred cerkvijo. Po maši in poklonu pred domačim spomenikom padlim bodo nadaljevali praznovanje v restavraciji Makorič v Orehovljah blizu Mirna.

**OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH** bo do 9. decembra zaprta za dopust.

**V RESTAVRACIJI LA SUBIDA** v Krminu prirejajo ob prvem svetovnem dnevu Matere Zemlje v četrtek, 10. decembra, ob 15. uri laboratorij za osnovnošolske otroke. Naučili se bodo, kako se pripravijo slane in sladke malice in jih bodo tudi poskušali.

## Prireditve

**KD SABOTIN** vabi na miklavževanje v ponedeljek, 7. decembra, ob 20. uri na sedežu društva v Štmavru. Kulturno društvo Slavec Solkan bo nastopilo z lutkovno predstavo Inči strašni požiralec, zapel bo otroški pevski zbor Štmaver.

**MIKLAŽV** bo danes, 6. decembra, ob 18. uri obiskal sedež kulturnega društva Skala v Gabrjav; zapel bo otroški pevski zbor Rupa-Peč.

**CORMONSLIBRI** poteka v Krminu do 14. decembra v dvorani Italia v Ul. Friuli (ob delavnikih med 16.30 in 20. uro, v predprazničnih in prazničnih dnevih med 10.30 in 12.30 ter med 15. in 20. uro); danes, 6. decembra, ob 15. uri predvajanje risanke Disney iz leta 1940 Ostržek in ob 17.30 malica za vse otroke; ob 19. uri srečanje z novinarjem Salvom Sottilejem.

**KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ** iz Štandreža vabi vse člane, prijatelje in znanke na društveno božičnico, ki bo v petek, 18. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Andreja Budala. Ob priložnosti bodo razstavljeni otroški izdelki iz jesenskih likovnoglasbenih delavnic. Nastopili bodo Mladinski pevski zbor iz Trsta, otroška pevsko-glasbena skupina Oton Župančič, zbor goriških upokojevcev ter vokalna skupina Sraka.

**ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE** bo v ponedeljek, 14. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predstavila izdajo zgoščenke zborovskih skladb goriškega skladatelja Patrica Quaggiata. O zgoščenki in avtorju bo na predstavitvi spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi, sodelovali bosta mešani pevski zbor Štandrež in dekliska vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela.

## ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vabi

v ponedeljek, 14. decembra 2009 ob 20.30

na predstavitve zgoščenke zborovskih skladb skladatelja

Patrica Quaggiata

## POMLADNI VEČERI

Nastopila bosta mešani pevski zbor Štandrež in dekliska vokalna skupina Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela

O zgoščenki in avtorju bo spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi

Predstavitve bo v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici

**MALA CECILIJANKA** bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v torek, 8. decembra. Prvi del se bo pričel ob 15.30, drugi pa ob 18. uri. Nastopili bodo Mali OPZ F.B. Sedej, OPZ F.B. Sedej, OPZ Plešivo, Osnovna šola Josip Abram - Pevma, OPZ Štmaver, OPZ Emil Komeč, OCPZ Štandrež, OPZ Osnovna šola Romjan, OPZ Mali Veseljaki, OPZ Veseljaki, OPZ Rupa-Peč, OPZ Vrh sv. Mihaela, OPZ Kulturnega društva Sovodnje, Mladinski zbor župnije Vrtojba, OPZ Ladjica.

**ZDRUŽENJE AMICI DI ISRAELE IN JUDOVSKA SKUPNOST IZ TRSTA** v sodelovanju z goriško občino vabita v nedeljo, 13. decembra, ob 16. uri v goriško sinagogo ob praznovanju Chanukka.

## Prispevki

V spomin na Vinot Regin darujeta Marcello Peteani in Andriana Leon 50 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodnj.

## Pogrebi

**JUTRI V GORICI:** 11.30, Gianni Loricchio iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah.

**JUTRI V ŠTEVERJANU:** 12.00, Alma Kreševc vd. Korečič (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

**JUTRI V MARIANU:** 11.30, Ludmilla Bandelli vd. Silvestri (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

† Zapustila nas je naša draga

## Alma Kreševc vd. Korečič

stara 87 let

Žalostno vest sporočajo

sinova, hči, snaha, zet, sestra in vnuki ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v ponedeljek, 7. decembra, ob 11.45 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici v farno cerkev v Števerjanu ob 12.00.

Topla zahvala vsem, ki bodo pospremili na zadnji poti drago pokojno.

Gorica, Števerjan, 6. decembra 2009

ZAHVALA

## Dario Nanut

Zahvalujemo se društvom in vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili spomin dragega pokojnega.

Družina Nanut

# “TOKRAT NE BOM PADEL”

za študente, za kolesarje ...



 Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:  
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

STENSKI KOLEDAR



NAROČNIŠKA  
AKCIJA 2010

 **Primorski**  
dnevnik

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)

n

nedeljske teme

PO REFERENDUMU O PREPOVEDI MINARETOV V ŠVICI

# Igračkanje s čustvi Ljudi je vselej zelo nevarno

BOJAN BREZIGAR



Švicarska notranja ministrica je bila v vidni zadregi, ko je morala v ponedeljek svojim kolegom iz držav članic Evropske unije razlagati rezultate referenduma, s katerim so se Švicarji v nedeljo izrekli proti gradnji novih minaretov v državi, torej v bistvu proti islamu. Nepričakovano veliko število volivcev – referendum se je udeležilo 54 odstotkov volilnih upravičencev, kar je za Švico rekord – in visok odstotek tistih, ki so glasovali proti gradnji minaretov (57 %), sta presenetila tudi strokovnjake javnomnenjskih raziskav, ki takega rezultata niso napovedovali: ob dokaj nizki udeležbi so namreč predvidevali, da bo z rahlo večino glasov re-

ferendum zavržen. Pa so se ušтели.

Ampak ministri držav Evropske unije švicarske kolegice niso pretirano bremenili. Potihoma so se namreč prav vsi zavedali, da bi bil v njihovih državah izid referenduma zelo podoben. Takšno je pač počutje v Evropi in letošnja gospodarska kriza je to počutje še potencirala.

Pravzaprav v vsem tem ni nič novega. Nacionalistične sile, ki nasprotujejo »drugičnim« priseljencem, so na pohodu že zelo dolgo. Navsezadnje ne smemo pozabiti, da je prav zaradi tega padla evropska ustavna pogodba. »Poljski inštalater«, torej delavec, ki je pripravljen opraviti neko delo za nižjo ceno, je bil simbolna osebnost kampanje, ki je bila uperjena proti tujcem; Fran-

cozi so na to kampanjo odgovorili z zavrnitvijo ustavne pogodbe. Ko so to nekaj tednov kasneje naredili Nizozemci, torej že druga od ustanovnih članic Evropske unije, je pogodba dokončno padla; Evropa je potrebovala dodatnih pet let, da je s težavo sprejela Lizbonsko pogodbo.

Zakaj se Evropejci tako upirajo drugačnosti?

Odgovorov na to vprašanje je seveda več. Ti odgovori zadevajo največini emotivnost, vendar verjetno, ob sedanji gospodarski krizi in skokovitem naraščanju brezposelnosti, emotivnost postopoma prehaja v racionalnost.

Poglejmo si nekaj odgovorov.

1. Evropejci so po značaju konservativci. Vezani so na rodni kraj,

na okolje, ki jih obdaja, na jezik, na kulturo. Vse to želijo ohranjati; modernizacijo sprejemajo počasi in previdno, vendar samo do mere, ko ne začenja posegati v njihovo tradicijo. Marsikdo bo ugovarjal tej definiciji, češ da je tudi v Evropi mobilnost velika, ljudje se selijo in se vključujejo v nova okolja, učijo se jezikov in sprejemajo moderni čas enako, kot na drugih celinah. Vendar ta trditev ne zmora resnejše analize: res, ljudje se selijo, vendar v glavnem po sili razmer, s trebuchom za kruhom, kot se je reklo nekoč; ti ljudje pa ostajajo še vedno navezani na svoj rodni kraj, na svojo domovino, širšo ali manjšo. Evropa ni topilni lonec, kot je za mnoge ljudi Amerika. V Evropi se nihče ne odpoveduje svoji identiteti zaradi nekega modernizma: v številnih afriških in tudi azijskih državah se odpovedujejo celo jeziku in prevzemajo angleščino kot uradni jezik, Evropska unija pa ohranja 23 uradnih jezikov in po naslednjih širitvah jih bo imela še več.

2. Evropejci so vezani na svoje verske tradicije. Čeprav se številne evropske države razglašajo za izrazito laične, bomo ob natančni analizi ugotovili, da to ne drži. Pomislimo samo, kaj pomeni denimo pravoslavna cerkev v Grčiji, pa dejstvo, da je angleška kraljica formalno vodja anglikanske cerkve, da imajo protestanti nacionalne cerkve v številnih državah, da so tudi katoliške škofovske konference vezane na državo, skratka, da se vera vedno nekako istoveti z državo. Pred kratkim smo bili priče razsodbi Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z razpeli v učilnicah italijanskih šol in videli smo, kako plebiscitarno so se Italijani odzvali na to razsodbo. Razpelo je del tradicije (čeprav so ga uvedli šele s konkordatom, to je pred manj kot 100 leti), so dejali; tudi ljudje, ki se izrazito opredeljujejo za laičnost države, so izrazili nesoglasje ob razsodbi v Strasbourg. Čeprav vključitev krščanskih korenin ni bila sprejeta v Lizbonski pogodbi, velja opozoriti, kot je to naredil Umberto Eco, da ima kar nekaj evropskih držav križ v svoji zastavi in da imajo številna italijanska mesta križ v svojem grbu; tudi mesta, ki jim, kot pravi Eco, že desetletja vladajo komunisti.

3. Evropejci se bojijo islama. V minareti ne vidijo samo neke druge veroizpovedi, vidijo tudi nevarnost; čutijo se ogrožene. Na to vprašanje je bil osredotočen doberšen del referendumskih kampanj v Švici: na velikih plakatih so imeli minareti obliko raket, barvi, rdeča in črna, pa tudi grafika, so spominjale na nekdanjo nacistično propagando. Ni kaj, 11. september je globoko zaoral tudi v evropsko družbeno tkivo, potem so bili tu še atentati v Londonu in Madridu. Vse to v ljudeh vzbuja strah. Strah pred terorizmom je v nekem oziru hujši od strahu pred vojno. Za terorizem namreč nikoli ne veš, kje in kako bo udaril. Enačba, ki postavlja islam in terorizem na isto raven, med ljudmi obstaja. Zaman so stališča državnikov, verskih dostojanstvenikov (vse do papeža), kulturnikov, znanstvenikov... Ljudje na to uho ne slišijo, strahu me preмагаš z načelnimi izjavami, preмагаš ga z dejstvi, teh pa je bilo malo. Tudi islamski svet sam se, začeniši z retoriko, ki jo uporablja Iran, ne trudi, da bi določil razmejitve med terorizmom in islamom in človek ima vtis, da nekaterim državnikom na arabskem polotoku to stanje kar prija. Med drugim je za marsikoga to velik biznis. In tako se dogaja, da ljudje na ulicah evropskih mest z nezaupanjem gledajo na lju-

di, ki jih po oblačilih, navadah ali jeziku prepoznajo kot pripadnike islama. Enostavno, izogibajo se jih. Nič racionalnega ni v tem, ampak referendum ne zmagaja z racionalnostjo.

4. Evropejci so zaskrbljeni za svojo prihodnost. Gospodarska kriza je v letu dni globoko zarezala v družbo, še zlasti v državah, kjer je bilo pred nekaj leti malo ljudi pod pragom revščine in kjer je, če lahko uporabimo to besedo, vladalo blagostanje. Vsaj relativno blagostanje: ljudje so živeli v udobnih stanovanjih, imeli so avto ali dva, mobilni telefon, morda tudi računalnik, vsako leto so si privoščili počitnice, nekateri tudi smučanje v zimskih mesecih, izbirali so službe in tiste, ki so bile slabo plačane, prepuščali tujcem. V Italiji so tujci obirali sadje in kopali krompir, pa tudi med zidarji je bilo čedalje manj Italijanov, v številnih evropskih državah, še zlasti v velikih mestih, si v hotelu težko nalletel na sobarico, ki ne bi prihajala iz tujine, da o pomožnem osebju v kuhinjah ne govorimo. Nastali so novi poklici, na primer varuške na domovih starejših ljudi, ki so bili v celoti prepuščeni priseljencem. Noben domačin se za te poklice ni zanimal. Sedaj pa je izbruhnila kriza in ljudje iščejo zaposlitev, ker sicer ne morejo preživeti. In tu so jim priseljenci v napoto, ker so pripravljeni isto delo opravljati za nižjo ceno.

Vem, da je tako prikazovanje Evropejcev neprijetno in bo marsikoga potisnilo v slabo voljo. Ampak, kaj hočemo, taki smo, in švicarski referendum je to pokazal. Tudi evropske volitve v Italiji so, z močnim porastom Severne lige, to pokazale, mar ne? Ljudje so utesnjeni in dajejo tako duška svoji tesnobi, to je treba razumeti in upoštevati. Ni pa mogoče razumeti in upoštevati politikov, ki na tej tesnobi kujejo svoj trenutni politični uspeh.

Obstaja namreč tudi prihodnost. Evropa ni in ne more biti samozadostna. Že nekajkrat jo je islamski svet pahnil do roba prepada, z močnim navijanjem cen nafte v 60. in 70. letih, obakrat v povezavi z bližnjim vzhodom. Odnosi so že itak zelo težki, švicarski referendum pa jih je samo še dodatno obremenil. Tu ne mislim na dejstvo, da je denimo turški minister za evropske zadeve predlagal bojkot švicarskih bank in podjetij, tu mislim na vlogo, ki jo mora imeti sožitje v sodobnem svetu; na načelo pravice do veroizpovedi, ki mora veljati tudi pri nas, v Evropi: kako bomo lahko od Saudove Arabije zahtevali svobodo vere, če sami ne dovolimo gradnje mešar. In kako bodo reagirali drugi; Turčija, kjer je kristjanov zelo veliko, Egipt, s svojo staro tradicionalno koptsko skupnostjo, Iran, z armensko krščansko skupnostjo, ki ima veliko cerkva, svojega škofa in celo zajamčeno mesto v parlamentu, in še bi lahko naštevali. Strpnosti ne moremo predpisovati drugim, če sami nismo strpni. To bi morali razumeti tudi pobudniki referenduma.

Zgodovina je pokazala, kako nevarno je igračkanje s čustvi ljudi; provokatorjev, ljudi, ki na teh čustvih kujejo svoj prestiž in svojo oblast, ne bo nikoli zmanjkalo. Zato morajo države poskrbeti za garancije, da to onemogočijo. Tako gre namreč razumeti komentar nekega ministra, menda švedskega, ki je na vprašanje, kako bi reagiral, če bi se tak referendum zgodil v njegovi državi, odgovoril: »Pri nas referendum o urbanistiki niso dovoljeni«. In s tem povedal vse, kar je imel povedati, ne da bi žalil svoje švicarske kolege.



## Kanada, dežela izrednih prostranstev, svobode in divjine

Tako je potovalni urad Aurora, ki za naše bralce že desetletja pripravlja zanimiva potovanja, naslovil letošnji »izlet čez lužo«. Ob izbiri, ki se je odmaknila od tradicionalnejših destinacij, je bil še nenavadnejši termin: potovanje se je namreč zgodilo septembra, ko so počitnice in z njimi povezana potovanja že prijeten spomin. Vendar pa je bila izbira dvakrat posrečena, tako glede države kot tudi časa potovanja. Da je Kanada - s krajinskega vidika -, nad vse privlačna, je že dolgo osvojena resnica, o čemer - ob osebnih izkušnjah srečnežev, ki so jo obiskali, pričajo tudi posnetki v najrazličnejših tehnikah, da pa ima z zgodovinskega vidika - zlasti v zahodnem predelu države - marsikaj zanimivega pokazati, je manj znano. Zgodnji jesenski termin, naše potovanje je trajalo od 8. do 21. septembra, pa je omogočil, da smo lahko uživali tako ob ogledu zgodovinskih mest in drugih naselij, ker še ni bilo pravega mraza, kot tudi v naših, žal kratkih »vdorih« v lepote neomejene kanadske pokrajine. Dokler te pokrajine ne doživiš, ti ni jasno, kako je lahko obsežna, kako gozdovom ni videti konca, kako je vse prostrano, z rekami in jezeri vred. In jesen naj bi v nepregledne kanadske gozdove vnesla rdeče »madeže«: javor, eden od simbolov Kanade, saj njegov list krasi državno zastavo, pred začetkom dolge bele zime pordeči. Tokrat smo bili malo prezgodnji oz. »prava« jesenska sezona je zamujala, ker je bilo poletje bolj deževno kot sicer, v gozdovih smo zasledili malo »plamenic«, zato pa smo lahko uživali v lepem vremenu, kar je za severnoameriško državo redkost. Letošnji julij je namreč porabil celotno zalogo dežja, sicer pa v Kanadi vode prav gotovo ne manjka. Tako se jim je nekako izneveril tudi priljubljeni rek, češ da sta v državi dve sezoni: (prijeten) julij in (neprijeten) čas, ko je treba popravljati ceste. Dodatno odkritje: Kanadčani so namreč ironični, kot nam je vsakodnevno razkrival odlični domači, frankofonski vodič Antoine. Dvotipno nam je med drugim razkril, zakaj je bober simbolna kanadska žival: prvič, ker je delaven, drugič, ker je zvest in tretjič, ker ni preveč bister ...

IZLET PRIMORSKEGA DNEVNIKA - Odkrivanje značilnosti Quebeca in

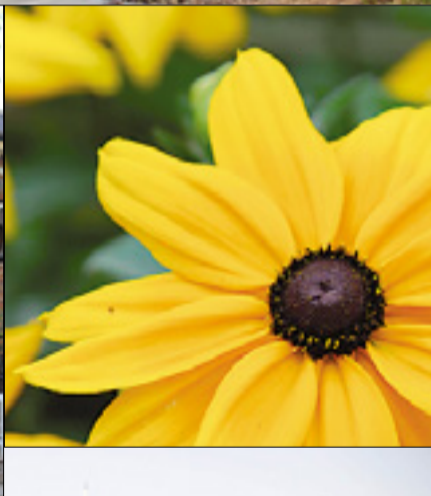
# V objem neslut

Za začetek nekaj vprašanj v stilu priljubljenih televizijskih oddaj: 1) glede na površino katerega mesta na svetovni lestvici zaseda Kanada; 2) kateri je uradni jezik te države; 3) kdo je vrhovni poglavar države? Naj bo dovolj in če brez večjega premišljevanja in seveda »skoka na internet« odgovorite pravilno na dve vprašanji, bo kar v redu. Kanada je druga najobsežnejša država na svetu s svojimi skoraj 10 milijoni kvadratnih kilometrov (za natančneže: 9.984.670) in roko na srce, to je bilo zame prvo odkritje, ko sem stopila na kanadska tla oz. ko sem prebirala gradivo o potovanju. Še bolj neslutena, vsaj zame, je prvo uvrščena: najobsežnejša je namreč Rusija (nekaj nad 17 milijonov kvadratnih kilometrov) in šele tretja je Kitajska (Kanada je »tolče« za malo). Vendar pa je glede na ostali dve Kanada izredno redko poseljena oz. ima zelo malo prebivalcev: trenutno naj bi jih bilo okrog 33 milijonov, uradni podatki za leto 2006 pravijo, da jih je nekaj nad 31 milijonov šesto tisoč. Priliv je namreč precejšen, ker je Kanada na široko odprla vrata priseljencem.

Vprašanje o uradnem jeziku je, priznajmo, veliko lažje, vsaj za nas manjšince: Kanado v svetu spremlja sloves, da je izredno spoštljiva do vseh »različnosti« oz. »posebnosti«, še zlasti v primerjavi z njeno mogočno sosedo, z Združenimi državami Amerike, s katero se stalno sooča, v dobrem in slabem. To se v prvi vrsti oz. najbolj opazno odraža v dejstvu, da imata status uradnega jezika tako angleščina kot francoščina. Med našim kratkim obiskom smo sicer lahko preverili, da se tudi v demokratični in strpni Kanadi včasih načela »silom razmer«, beri zaradi nepoznavanja francoščine, včasih kršijo, sicer pa se čutijo frankofonski Kanadčani, teh naj bi bilo po približnih izračunih okrog devet-deset milijonov (če prebivalcem Quebeca, ki jih je okrog sedem milijon in pol prištejemo še tiste, ki živijo v drugih provincah, predvsem v sosednjih) ogroženi, ker jih obkroža »anglofonski ocean«. Ker je natančnost koristna vrlina, ki sicer dandanes - v novinarskih krogih in ne samo - vse bolj tone v pozabo, naj navedem nekaj uradnih statističnih podatkov. Če za izhodišče vzamemo uradni podatek, da je kanadskih prebivalcev 31.612.897, jih potem lahko takole razčlenimo v odstotkih in po »etničnih skupinah«: Angleži 34,2; Francozi 22,7; amerindci (mešanci med belci in črnici) 2; metici (mešanci med belci in črnici oz. domorodci) 1; Inuit (sevni domorodci) 0,1 in ostali (med katerimi je predvsem veliko aziatov in drugih priseljencev) 40 odstotkov. Takšno sliko nam ponuja italijanski geografski inštitut De Agostini, če pa kliknemo na Wikipedijo, nam razkrije malce drugačno: v široko etnično skupnost belcev je strpala Angleže, Francoze, Škote, Irce, Nemce in ostale, vseh je za dobrih 80 ods., južnoazijscev naj bi bilo 4 ods., samo Kitajcev skoraj prav toliko, medtem ko je staroselcev našela 3,8 odstotkov, kar pomeni, da so tokrat upoštevali vse, Inuite in Indijance. Vsekakor je to najvišji podatek, ki ga je mogoče zaslediti. Ker smo že pri podatkih in jezikovno-kulturnih skupinah, še na kratko o verskih skupnostih. Prevladujejo katoličani (vir je spet geografski inštitut De Agostini), teh je 43,6 ods., čeprav so se nam na potovanju po Quebecu pritoževali, češ da se cerkve praznijo in da so že marsikatero »predali drugi namembnosti«, opomba, da se najdejo petični posebeži, ki si omislijo lastno cerkev, je seveda obrobna. Druga najmočnejša verska skupnost je, razumljivo, protestantska 29,2 ods.; drugih kristjanov je za 2,6 odstotkov; muslimani predstavljajo 2 ods., pravoslavci 1,6, Židje 1,1, medtem ko je budistov in hinduistov 1 odstotek (vsake verske skupnosti posebej). Navrže-

ni podatki razkrivajo dvoje: po eni strani malo drugače uravnoteženo razmerje med anglofonskim in frankofonskim »narodom«, po drugi pa velik in raznolik priliv iz Azije in tudi iz Latinske Amerike (ti krepijo že prej obstoječo katoliško »družino«). Vsaj bežen namig pa zasluži borna prisotnost, izmerjena v odstotkih, staroselcev ali, kot jim sedaj pravijo »natives«: staro severno ljudstvo Inuit, eden bivših gospodarjev prostranega ozemlja, drugi so seveda Indijanci, ki jih pod tem imenom v uradnih statistikah ni zaslediti, je številčno povsem zanemarljivo. Prvega aprila 1999 so Inuitom dodelili prostrano avtonomno ozemlje Nunavut, podobno pogodbo o avtonomiji je kanadski parlament odobril 14. decembra istega leta v korist ljudstvu Nisga'a in mu dodelil 2000 kvadratnih kilometrov, nekaj let kasneje, točneje 26. avgusta 2003, pa se je za podobno potezo odločil v korist plemen Tlicho, katerim je dosodil 39 tisoč kvadratnih kilometrov avtonomnega ozemlja. Tovrstne odločitve kanadskega parlamenta je mednarodna javnost pohvalila, ker odražajo spoštljiv odnos do tistih, ki so v preteklosti živeli na območju sedanje Kanade, nedvomno pa gre pri tem tudi za slabo vest, saj so »belokožci« nekdanje domorodce kratkomalo pregnali z njihovih ozemelj. V glavnem so bili vsi nomadi oz. pretežno lovci, Kanadi in Kanadčanom v zagovor pa gre

živali svobodno premikajo, obiskovalce pa vozijo s posebnimi vlakci ali avtobusi. Obstoju guvernerke pa je bil tudi pokazatelj ureditve države, ki je izredno mlada. Nastala je kot angleški dominion leta 1867, potem ko so Francozi v mestu Quebec izgubili usodno bitko, česar se frankofonski del še danes otožno spominja, od leta 1926 je članica Common-



pridati, da se je indijanskim plemenom pod velikimi jezери, kjer se je zarisala meja z veliko napadalnejšimi Združenimi narodi, godilo veliko slabše. V enem in drugem primeru pa je njihova prisotnost danes slabo zaznavna.

In smo pri tretjem, ki je med vprašanji najbolj zavajajoče. Vrhovni poglavar Federalne parlamentarne demokracije in ustavne monarhije je Elizabeta II., britanska kraljica. Zastopa jo generalni guverner oz. guvernerka, trenutno je to temnopolta Michaëlle Jean, ki uraduje v mičnem dvorcu v zeleni prestolnici Ottawi. Z zelenjem je okusno obdano tudi guvernerkino uradno domovanje, obiskovalce, tudi tuje, spustijo do dvorca, tako da se lahko sprehodijo po lepo urejenem parku, po katerem skakljajo nagajive veeverice. Nas so prijetno presenetile skrbno urejene in - po meri države - prostrane zelene površine, ki so bogato posejane po vseh mestih. Takoj smo tudi ugotovili, da imajo Kanadčani izredno spoštljiv odnos do narave, tako v mestih, kjer nobenemu na kraj pameti ne pride, da bi »si z rožami postregel« na kakšni gredici, kot tudi v neštetihih velikih naravnih parkih, kjer se

wealtha, 25. aprila 1982 pa so izglasovali ustavo. Uradna dvojezičnost države izvira pravzaprav iz obdobja krvavih spopadov med Francozi in Angleži oz. »lealisti«: ti so pobegnili iz nastajajočih Združenih držav, ker so ostali zvesti britanski kroni. Ob zaključku krvavih spopadov je med evropskimi skupnostima, ki sta tedaj naseljevali severno atlantsko obalo, prišlo do dogovora o medsebojnem versko-jezikovnem spoštovanju oz. o enakopravnosti med angleškim in francoskim jezikom in katoliški in protestantski veroizpovedi. Od tedaj so se frankofonski Kanadčani oz. Quebecanci večkrat želeli odcepiti oz. ustanoviti lastno državo, vendar pa je tudi zadnji referendum na to temo propadel.

## Naše kroženje po delčku »zgodovinske« Kanade

Prileteli smo v Montreal, v »ameriški Pariz«, kot piše v promocijskem gradivu. Takšne primerjave so zmeraj neprijetne: Montreal nedvomno ni Pariz, je pa v njem čutiti velik





(delno) Ontario

# tenih doživetij

ustvarjalni naboj, ki vzklije v mestih, kjer je kulturni preplet v osnovi samega mesta. Geografsko in upravno vzeto, sodi Montreal v provinco Quebec, je večji od glavnega mesta, se pravi Quebeca, saj je drugo največje kanadsko mesto (okrog 3 milijone 300 tisoč prebivalcev). Priznati moram, da sem iz pogovorov s sopotniki razbrala, da jih mesto s



»podzemnim dvojčkom« (v isti »nižini«, kjer je speljana tudi podzemna železnica, so zgradili trgovine, pasaže in vhode v gledališča in druga poslopja, tako da jim v dolgi zimi ni treba stopiti na plan, se pravi na sneg), ni posebej prevzelo. Sodi namreč med tista vele-mesta, v katerih moraš živeti, da jim prideš do duše. Montreal, ki je sicer pretežno francoski, pa ni »etnično tako čisto mesto«, kot je npr. Quebec. V njem je opazna tudi anglofonska prisotnost (glede na primarni pomen sobivanja francoskega in anglofonskega dela prebivalcev, ne bi v tem kratkem zapisu dlakocepili še o sestavi anglofonskega, v Kanadi so namreč pomembno vlogo odigrali Škoti, množično pa je bilo tudi irsko priseljevanje), ki jo izkazujejo tudi arhitekturne značilnosti poslopij oz. celotnih četrti, da cerkva posebej ne omenjamo. V Montrealu, kjer je šolanje cenejše kot v nekaterih drugih provincah, imajo tako francoske kot angleške univerze. In še nekaj: v tem mestu živi tudi dokaj številna židovska skupnost, iz katere so izšli veliki umetniki. Omeniti velja vsaj enega največjih kanadskih pisateljev Mordecaia Richlerja in kantavtorja Leonarda Cohena (oba se izražata v angleščini). Frankofonski del pa se raje ponaša z drugimi, med kantavtorji še ljubijo Felixa Lecclerca, ki se je rodil v provinci Quebec in v zrelih letih zaslovel tudi v Franciji. Res je dober, kot smo se lahko prepričali ob poslušanju njegovih posnetkov: pozorni Antoine je namreč skrbel, da se med vsakodnevno avtobusno vožnjo ne bi dolgočasili. Današnja montrealška zvezda, rojena na obrobju vele-mesta, pa je Celine Dion, čeprav z njeno angleško preusmeritvijo (angleški trg je večji in bogatejši) vsi ne soglašajo. In končno še bežna omemba enega fenomenov sodobnih scen-skih umetnosti: Cirque du Soleil se je rodil v

Montrealu, trenutno se finančno krepča v Las Vegasu, gostuje pa po vsem svetu.

V to konstruktivno mešanico sodi tudi italijanska skupnost: v Montrealu je tudi dokaj vitalna »little Italy«, v katero nas je pravzaprav Antoine skoraj moral nagnati, še posebej, ko nam je povedal, da so v cerkvi Madonna della difesa, ki je najstarejša italijanska farna cerkev v Kanadi, naslikali tudi Musolinija. Resnici na ljubo je bil kratek ogled »male Italije« nadvse prijeten in poučen, s cerkvijo vred. Poslikava je nastala leta 1932 in je z zgodovinskega vidika, bolj kot z umetniškega, zanimiva. Nujen je bil tudi postanek v italijanski kavarni, kjer smo si privoščili espresso in se pri tem učili upoštevanja krajevne norme plačevanja. Glede tega so v Kanadi sila komplicirani: imajo državne in krajevne pristojbine na blago, v lokalih pa je treba plačati še obvezno napitnino. Dokler se ne navadiš hitrega prištevanja k osnovni ceni, ne veš, koliko boš pravzaprav plačal, vendar smo že prvi dan ugotovili, da je na nizke cene, npr. na zne-



sek, ki ga moraš odšteti za kavico, predvidena fiksna pristojbina, medtem ko od določenega zneska dalje plačuješ proporcionalno. S preprostimi besedami povedano, če eden plača deset kav, plača manj, kot če bi vsak posameznik plačal svojo. Seveda, če mu ostali vrnejo uslugo.

Na ulicah »male Italije« smo

med drugim opazili posebna postajališča za kolesa. Z velikim ponosom nam je Antoine razložil, da se zadevi pravi bixi, gre za pametno izposojlo koles, prvič, ker stane malo, drugič, ker lahko izposojeno vrneš kjerkoli, na za to določenem mestu, seveda. Ima malo hibico: niso namreč še »pokrili« celotnega mestnega ozemlja in prav tam, kjer živi naš Antoine, navdušeni kolesar, tega ni.

V Montrealu smo se tudi prvič srečali z reko sv. Lovrenca, ki nas je spremljala večji del poti. Zame je bilo to osupljivo spoznanje, ne reka kot taka, temveč taka reka, velika po kanadski meri in velika po pomenu. Lahko bi rekli življenjska: po njej so prodirali osvajalci, ob njej se je v stoletjih porajalo življenje, ob in po njej se sedaj spuščajo turisti, eden novih virov kanadskega gospodarstva.

Tudi nam je bila mogočna reka, ki povezuje jezero Ontario z Atlantikom, večji del poti eno glavnih vodil. Po in ob njej so in še vodijo glavne prometnice, reka namreč povezuje Montreal s severnejšim Quebecom (mestom), ob njej pa je speljana stara privlačna Kraljeva pot, katero smo deloma - v ločenih »obrokih« - prevozili. Ob njej pa se na obeh bregovih, mi smo odkrivali predvsem predel, ki se razprostira proti zahodu (proti vzhodu se že nakazuje razmejitev z ZDA), bohoti izredno lepa pokrajina, mestoma valovita, velikokrat prekrita z gozdovi, pogosto posejana z jezeri. V jesenskem Quebecu smo užili kratkotrajno idilo na jezerih, se zapeljali s kanuji po reki, se malce sprehodili po kanjonih in gozdovih, se zapeljali med divje živali, ki se prosto sprehajajo, prisluhnili »učni uri« o črnem medvedu in o preživetju v naravi, obiskali kavbojsko-indijansko družino ... V nekaj dneh je bilo toliko doživetij, da jih je težko strniti v kratek zapis, predvsem pa bi bilo treba pisati v presežnikih, katerih se rada izogibam, vendar so tokrat povsem utemeljeni. Ob nedvomni lepoti naravnega okolja, ki pa jo moraš počasi vsrkati-

cev«) in navdušenjem razkazujejo naravo in njihove prebivalce (v »paketu« je tudi opazovanje črnega medveda). Te ponudbe se poslužujejo tudi Kanadčani, kot smo lahko ugotovili, sicer pa se oni radi odpravijo na individualno odkrivanje kanadskih privlačnih prostranstev z ogromnimi avtodommi. S takšnimi »premičnimi hišami« se udeležujejo tudi raznih srečanj in festivalov. Novo odkritje: tudi v Kanadi so priljubljeni kavbojski festivali, mi smo - na pobudi našega Antoina - naleteli na 42. Western festival v kraju St. Tite in priznati je treba, da je bilo - kot so zagotavljali organizatorji »Cow-boy... une expérience unique« - res enkratno. Nadalje smo se prepričali, da pozna tudi »čez lužo« kmečke turizme z izdatno hrano in živahno glasbo, quebeški pa so namenjeni tudi promociji javorjevega sirupa, ki sodi med najbolj poznane tipične proizvode.

Po reki sv. Lovrenca plavajo tudi kiti: neverjetno, a resnično! Dolgo nismo mogli doumeti in terjali od potrpežljivega Antoina, naj nam natančno pokaže »mejo« med reko in morjem. Kiti, ki tudi sodijo v »paket kanadskih znamenitosti«, namreč iz Atlantskega oceana zaplavajo v Zaliv sv. Lovrenca, ki se potem, dobesedno, preljuje v istoimensko reko. Mi smo se na opazovanje kitov odpravili iz mičnega kraja Tadoussac, z ladjo seveda, na kateri je zeblo, vendar smo le ugledali kakšnega kita, tudi »domačega« belega, vendar jih je bilo v fotoaparatu težko ujeti. In končno, če se z najsevernejšega dela reke hipoma preselimo na južni del, v neposredni bližini jezera Ontario v istoimenski provinci naletimo še na eno naravno čudo, na »tisoč otokov«. Med otoke, ki jih Kanada deli z ZDA, smo se zapeljali z ladjico in v sončnem dnevu je bil kratek izlet nadvse prijeten.

Kot že rečeno, reka sv. Lovrenca povezuje tudi južnejši Montreal s severnejšim Quebecom. Mesto Quebec je francoski ponos in žalost obenem: utrjeno mesto (»edino utrjeno mesto v severni Ameriki«, kot ponosno piše v promocijskem gradivu) je neomajna priča o francoskem vladanju in propadu. Ustanovil ga je Samuel de Champlain na začetku 17. stoletja, potem ko se je izjalovil prvi poskus francoske osvojitve teh ozemelj, ki ga je nižje dol ob reki sv. Lovrenca leta 1541 skušal izvesti Jacques Cartier. Danes je mesto, ki šteje nekaj nad 650 tisoč prebivalcev, izredno prikupno, s številnimi lepo urejenimi mestnimi parki, dobro založenimi trgovinami in vabljivimi lokali. Deli se na zgornje in spodnje, povezuje pa ju tudi razgledna žičnica. Je upravni center province Quebec, s parlamentom, na katerega so posebej ponosni, kot tudi poudarjajo, da je mesto »jezikovno sko-

raj čisto«, francosko seveda. S turističnega vidika je čudovito, posebno doživetje mora biti pozimi, ko je prekrito s snegom in v tesnem ledenem območju (tudi reka poledeni in se po njej drsajo). Nadvse pestra je tudi gostinska ponudba, nas so peljali kar v »našo« restavracijo, beneško-furlanski gostinec namreč že desetletja vodi uspešno restavracijo.

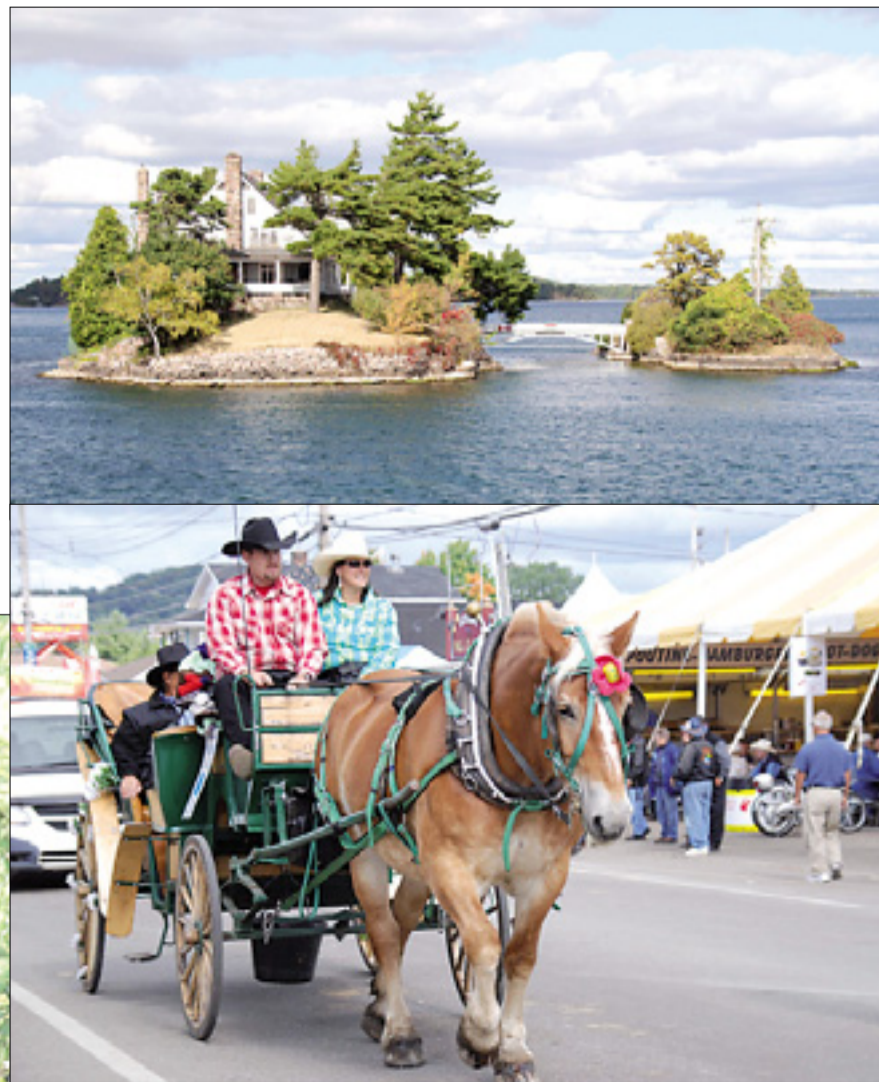
Po »pravih« mestih, kakršna sta Montreal in Quebec, prestolnica Ottawa učinkuje nekam čudno. Kot pri vsakem gozdomisu: to nekdanje gozdarsko središče je sredi 19. stoletja britanska kraljica Viktorija določila za prestolnico, da bi se izognila izbiri med Montrealom,

Quebecom, stari prestolnici Kingstonu in Torontu. To je ena razlaga, druga pravi, da je šlo za varnostni ukrep, za oddaljitev od meje z ZDA. Kakorkoli že, kraj, ki se je prej imenoval Bytown, je postal Ottawa (kot reka, imena pa izvirajo iz indijanskih jezikov) in uredili so ga v mično mesto-park. Šteje okrog 800 tisoč prebivalcev, v njem stoji mogočen parlament, v katerega smo bili na prizadevanje Antoina povabljeni kot tuji obiskovalci, predvsem pa si podrobnejši ogled zaslužijo osrednji kanadski muzej, Canadian Museum of Civilization (pravzaprav je že v »mestu-dvojčku« Gatineau v Quebecu). V njem so strnili zgodovino naseljevanja ozemlja in tudi razvoja kanadske države, kulture in običajev, pozornost pa so namenili tudi domorodcem.

Če je glavno upravno mesto zgledno urejeno in umirjeno, pa je največja kanadska metropola, Toronto, veliko bolj kaotična in pisana. Antoine nam je postregel s kanadsko kritico, po kateri naj bi Toronto želel posnemati New York, vendar mu ne uspe. Vsekakor je Toronto, v katerem naj bi živel okrog pet milijonov ljudi, mesto po vzorcu bližnje sosedice. Vanj vsakodnevno pritekajo pisani valovi priseljencev, v skladu s kanadsko strpno naravnostjo do priseljavanja. Tudi zato od letošnje spomladi za vstop kanadskih državljanov v ZDA veljajo strožji predpisi. Za turista je ogled velikega mesta ob jezeru Ontario zelo zanimiv, saj dobi vtis, da v vlemestu sobiva več etnično zaznamovanih mest. Vsekakor je nadvse živahno in mladostno neučakano, čeprav občuti posledice splošne krize.

Od Kanade smo se poslovili s Torontom v oči in pod vtisom mogočnih Niagarskih slapov. Tudi te si delita severnoameriški konfederaciji, vendar se v Kanadi bohoti privlačnejši del. Ogled slovitih slapov je posebna dogodivščina od obveznega oblačenja pelerin dalje. In tudi očarljivo slovo od države, ki premore veliko čudovitega.

Besedilo Breda Pahor  
Fotografije Divna Čuk





Kmetije, ki koljejo prašiče, morajo v pričakovanju rezultatov analize o morebitni prisotnosti lasnice, nujno spoštovati proceduro, ki omogoča sledljivost prašičjega mesa v vseh fazah obdelave.

## OBVESTILO ZA PRAŠIČEREJCE

# Bodimo pozorni na lasnico ali trihinelo

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE



Veterinarska služba opozarja na nevarnost obolenja, ki jo povzročata lasnica. Temu obolenju pravimo Trihineloza. Obolenje je razširjeno po vsem svetu, čeprav so v razvitih državah primeri Trihineloze zelo redki.

Lasnica (*Trichinella spiralis*) je parazit človeka, domačega prašiča in drugih mesojedih živali. Je glista valjaste oblike, ki živi v istem gostitelju kot ličinka in zrel parazit.

Človek se okuži s svežim, ne dovolj toplotno obdelanim mesom in suhomesnimi izdelki, ki vsebujejo ciste zajedalca (svinjina, meso divjega prašiča, medveda ipd.).

Domači prašič se okuži s kuhinjskimi odpadki in pomijami, v katerih je okuženo meso ter s podganami in mišmi. Domači prašiči, ki se pasejo po prostem, so lahko pogosteje okuženi.

Parazit lahko preživi v obliki ličinke v organizmu, človeškem ali živalskem, tudi več let. V suhomesnih izdelkih so ugotovili žive ličinke tudi po 12 letih. Parazit se razvija do polnega zivljenjskega kroga samo, če okuženo meso pojedjo drugi gostitelji, kar pomeni da potrebuje za omenjeni krog dva gostitelja.

Kljub temu, da so primeri Trihineloze v človeku redki, se je treba pri za-

kolu prašičev držati navodil, ki jih daje veterinarska služba, z izvajanjem procedure navedene v nadaljevanju.

Kmetije, ki koljejo prašiče, morajo v pričakovanju rezultatov analize o morebitni prisotnosti lasnice, nujno spoštovati proceduro, ki omogoča sledljivost prašičjega mesa v vseh fazah obdelave. Zagotoviti sledljivost pomeni zagotoviti zdravilnost in varnost prašičjega mesa. Za pravilno in popolno izvedbo navedene procedure so odgovorni nositelji kmetij, za kontrolo njenega izvajanja pa podjetje za zdravstvene storitve.

V zvezi s proceduro, ki zagotavlja zdravilnost prašičjega mesa, so predvidene laboratorijske analize, ki dajo diagnozo o morebitni prisotnosti parazita. Do vključno meseca decembra tega leta bodo to analizo opravljale klavnice, tako da bo rejec dobil izvide analiz že istega dne. S prihodnjim letom (od prvega januarja 2010) bodo analize opravljene drugje, kar pomeni, da bo rejec dobil odgovor po daljšem času. V pričakovanju izida analize, se mora rejec držati navodil, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Če kmetija da istega dne v zakol več prašičev mora preveriti, da so prsni koši raznih prašičev točno označeni s številko, ki omogoča sledljivost klavni-

ce. Prsni koši prašičev morajo biti označeni z žigom klavnice, iz katere prihajajo. Poleg tega mora rejec izpolniti zapisnik v katerem navede vse podatke, ki zadevajo prsne koše prašičev in klavnico.

Obdelava prsniških košev pa mora v nadaljevanju potekati na sledeči način: prsne koše posameznih prašičev je treba obdelati v časovnem zaporedju in njihovi deli morajo ostati ločeni od ostalih. Posamezne dele je treba označiti s kodo sledljivosti, ki jo določi klavnica. Meso se potem skladišči ločeno po dnevih zakola in obdelave.

Noben del prsnega prašičjega koša ne sme iz kmetije, dokler ni znan izid analize, ki potrjuje odsotnost trihinele. V tistih mesnih izdelkih (klobase, salame, ipd.), ki so lahko izdelane iz mesa več prašičev, je treba ob dognani prisotnosti trihinele v enem izmed prašičev, uničiti celotno količino teh izdelkov.

Ob koncu pa še opozorilo: prekaženje, soljenje in sušenje mesa ne uniči ličink, ker se le te nahajajo globoko v tkivu ali pri kosti.

Svetujemo, da se meso domačih in divjih živali za pripravo domačih suhomesnih izdelkov dobavlja od preverjenih dobaviteljev, ki imajo zagotovljeno sledljivost.

## KMEČKA ZVEZA

# Obvestilo o plačevanju zdravstvene kontrole

Številni člani so pred kratkim dobili od Podjetja za zdravstvene storitve (Azienda servizi sanitari) poziv, naj do 19/12/2009 poravnajo pristojbino za zdravstvene kontrole. Zdravstvena enota to zahteva na osnovi zakonskega odloka 194/2008.

Kmečka zveza pa je mnenja, da gre za zgrešeno interpretacijo omenjenega odloka in zato vabi člane, naj počakajo s plačilom do zadnjega dne, ker pričakujemo odgovor deželne uprave na skupno zahtevo kmečkih organizacij, da pristojno deželno odbornišvo razbremeni kmetije omenjene pristojbine, kot so že storile nekatere Dežele, med njimi Lombardija.

V pričakovanju odgovora Dežele pojasnjujemo, da če ta ne spremeni svojega odloka, morajo vse kmetije izpolniti in odposlati zdravstveni enoti priložen obrazec do omenjenega datuma.

Glede pojasnila pa dodajamo, da morajo plačati pristojbino in priložiti dokazilo o plačilu le tiste kmetije, ki prodajajo svoje pridelke pretežno na debelo. Tiste pa, ki prodajajo pretežno (nad 50% svojih pridelkov in izdelkov) na drobno, neposredno porabniku, so pristojbine oproščene, ne glede na odločitev Dežele.

Svetovalna služba KZ



jajo svoje pridelke pretežno na debelo. Tiste pa, ki prodajajo pretežno (nad 50% svojih pridelkov in izdelkov) na drobno, neposredno porabniku, so pristojbine oproščene, ne glede na odločitev Dežele.

## STROKOVNI NASVETI

# Kako omiliti škodo merjascev in srnjadi

V zadnjih letih opažamo vse večje število merjascev tudi v naših krajih. Merjasci so bolj agresivne živali, ki lahko naredijo kar precej škode na naših obdelanih površinah. Z rilcem površinsko rijejo zemljo, ker iščejo korenine, žuželke in drugo hrano. Rastline se začnejo sušiti. Živijo samotno ali v majhnih skupinah in se premikajo predvsem proti večeru ali ponoči. Poglejmo, kako lahko omilimo škodo, ki jo delajo merjasci na kmetijskih površinah.

Najbolj učinkovita metoda je postavitve ograde. Predvsem so priporočljive električne ograje. Manjše obdelane površine, ki se nahajajo v bližini gozda zgradimo z električno ograjo iz vseh strani. To pa se ne splača za velike površine. V takem primeru postavimo ogrado le v smeri gozda.

Zelo pomemben je material, ki ga izberemo za električne ograje. Kovinske žice so najboljši prevodnik električnega toka. Žica iz pocinkane jekla je na primer sestavljena iz več tanjših žic skupaj. V glavnem je prevod elektrike tem večji, čim več je manjših žic skupaj. Take, postavljene žice so dražje, a tudi bolj prožne, močnejše in bolj odporne pretrganju.

Na vogale postavimo dovolj močno ogrodno oporo, ki je po navadi iz lesa. Dobro jo moramo pritrditi zaradi burje. Od vogala do vogala pa postavimo lažjo oporo, na primer iz plastike. Železna opora je poceni, ima pa slabo lastnost, da se električni tok nekoliko izgubi, saj je železo prevodnik. Med žico in oporo postavimo izolatorje. V krajih, kjer ni dosti merjascev, je dovolj, da postavimo eno samo žico, približno 25 cm visoko. Kjer pa merjasci delajo veliko škodo, postavimo 2 ali celo 3 žice. Električni tok naj ne bo prešibak in niti premočan, da ne bi škodil divjim živalim.

Zelo važno je, da posebno v bližini cest ali pešpoti postavimo oznake o bližini električnega toka. Ograjo, električne žice in baterije moramo stalno kontrolirati.

Proti merjascem lahko gojeno površino obdamo tudi s kovinskimi mrežami, pa čeprav je to precej drago. Splača se le v primeru intenzivne prisotnosti merjascev in če gojimo zelo donosne kulture.

Drugi način proti merjascem je stroj, ki oddaja poseben zvok vsakih 45-60 minut. Merjasci se zvoka ustrašijo. Učinkovitost pa traja le nekaj dni. Merjasci se namreč kmalu navadijo na zvok. Zato je to učinkovito le tam, kjer je prisotnost merjascev nova in v času, ko so rastline bolj občutljive na škodo.

Dobra metoda proti merjascem je, da potresemo zrna koruze blizu naših kultur ali sejemo koruzo v notranjosti

gozda. Merjasci so namreč na koruzo precej požrešni. Preden pa dajemo hrano merjascem, se moramo dobro pozanimati, ali je v naši občini to dovoljeno. V veliko krajih namreč ni dovoljeno hraniti divjih živali. Če imajo namreč merjasci na razpolago veliko hrane, se prekomerno razmnožijo.

Na razpolago imamo tudi repe-lente, pa čeprav slednji trenutno še niso dovolj učinkoviti.

Ker smo že na tem, bomo tudi podali nekatere napotke, kako branimo naše kulture proti srnam. V zadnjih časih je problem velik predvsem v primeru kornaj sajenih oljk, saj so zimzelene, in je torej oljka za prehranjevanje srn zelo primerna. Problem je posebno velik, če oljke sadimo v bližini gozdov ali neobdelanih površin. Posebno v zimskem obdobju so taki nasadi izpostavljeni obiskom srn, saj primanjkuje sveža trava kot glavna jed rastlinojedih divjih živali. Srne začnejo zato iskati druge vire hrane. Najbolj so jim všeč mladi vršički na nižje ležečih vejah, kjer jih zlahka dosežejo. Ko slednji zmanjkajo, jim gredo prav tudi starejši listi, ki pa so po navadi bolj grenki in trdi. Objedene mlade sadike spomladi le s težavo poženejo in počasneje rastejo, saj mora poškodovana mlada rastlina nadomestiti izgubljeno listno maso, ki je za rastlino bistvenega pomena.

Da preprečimo škodo srn, je najbolje, da ukrepamo na začetku zime, to se pravi prav v tem času. Lahko na primer »oblečemo« sadike v mrežaste vreče, ki jih zlahka dobimo v kmetijskih trgovinah. Take vreče so prepustne za zrak in svetlobo, zato na rast ne vplivajo. Postavitev mrež je enostavna in za to opravilo potrebujemo malo časa. Z mrežasto vrečo dobro pokrijemo vse zelene dele rastline in jo zavežemo na spodnji strani. Če so mlade rastlinice nekoliko večje, uporabimo dve mrežasti vreči ali pa večjo mrežo. Lahko uporabljamo tudi pajčevinasto vlakno, ki obenem brani mlade krošnje pred pozebam. Ko trava spomladi spet začne rasti, mreže snamemo, saj imajo srne po navadi raje svežo travo. Mreže snamemo tudi zato, ker bi drugače nova vegetacija rasla ukrižljena zaradi pomanjkanja prostora.

Omenili smo oljko, podobno pa velja tudi za druge sadne vrste. Čeprav slednje niso zimzelene, lahko srnjad vseeno dela škodo, na primer z rogovi. Proti srnjadi lahko uporabljamo tudi repe-lente. Dobro je tudi, da okrog oljčnega nasada postavimo zaščitno ograjo, ki brani rastlinice pred srnami in tudi pred drugimi divjimi živalmi vse mesece v letu. Ograja je tudi edina učinkovita zaščita za zelenjadnice.

Magda Šturman



Na slikah: pod naslovom palača evropskega parlamenta v Bruslju, desno komisar Leonard Orban

PREDSEDNIK BARROSO PREDSTAVIL NOVO EVROPSKO KOMISIJO

# Pozornost manjšin je uprta v Luksemburg

JAN DIEDRICHSEN



Končalo se je osemletno obdobje nape-  
tosti, umikov in razočaranj. V torek, 1.  
decembra, je Lizbonska pogodba začela  
veljati in predsednik Evropske komi-  
sije Jose Manuel Barroso je najavil ime-  
na in zadolžitve svojih 26 komisarjev. Tu  
ljudje bodo, seveda če jih bo potrdil ev-  
ropski parlament, v prihodnjih petih letih  
krojili usodo Evropske izvršilne  
oblasti.

Za manjšine v Evropski uniji, ki  
štejejo, kot izhaja iz uradnih ocen EU,  
vsega približno 45 milijonov ljudi v 27  
državah članicah, je bil ta dolg proces raz-  
log za veliko upanje in tudi za veliko raz-  
očaranje ob enem. Za številne manjšine  
predstavlja namreč Evropska unija  
priložnost in perspektivo v primerjavi s  
tesnimi mejami držav, v katerih živijo.  
Tako se je na primer največja okvirna or-  
ganizacija manjšin v Evropi FUEEN (Fe-  
deral Union of European Nationalities)  
ves ta čas borila za dosego priznanja za-  
ščite manjšin in je zahtevala, naj Ev-  
ropska unija prevzame odgovornost za  
podpiranje avtohtonih manjšin.

Nova evropska pogodba v svojem  
drugem členu vsebuje zelo jasno dolo-  
čilo: »Unija temelji na vrednotah spo-  
štovanja človekovega dostojanstva, svo-  
bode, demokracije, enakosti, vladavine  
prava in spoštovanja človekovih pravic,  
vključno s pravicami pripadnikov manjšin.  
(...)«.

V zvezi s tem je zelo pomemben  
tudi 3. člen (Cilji Evropske unije), ki v 3.  
odstavku določa:

»Spoštovana bo svojo bogato kul-  
turno in jezikovno različnost in bo jam-  
čila, da bo evropsko kulturno izročilo  
ohranjeno in razširjeno.«

Še vedno ni jasno, na kakšen na-  
čin bodo, pravno in dejansko, določila  
Lizbonske pogodbe vplivala na stanje  
manjšin v Evropski uniji.

Preden pogledamo na novo Ev-  
ropsko komisijo, ki bo morala izvajati  
novo pogodbo, moramo narediti korak  
nazaj.

V evropski komisiji Barroso I  
(2004-2009) so bila vprašanja v zvezi z  
evropskimi manjšinami vselej potis-  
njena ob stran z utemeljitvijo, da komi-  
sija ni pristojna za obravnavanje tega  
vprašanja, češ da gre za tematiko, ki so-  
di v izključno pristojnost držav članic.

Vendar so na področju regionalnih in  
manjšinskih jezikov le obstajale nekate-  
re možnosti. Zato so manjšine z nav-  
dušenjem pozdravile imenovanje Leo-  
narda Orbana za novega komisarja za  
večjezičnost, ker so v okvir njegovih pri-  
stojnosti sodili tudi jeziki manjšin.

Orban, ki prihaja iz Romunije, v  
času svojega mandata ni naredil nič pom-  
embnega. Kaj kmalu se je izkazalo, da  
je bil njegov resor le nekakšen Barrosov  
izgovor, ker je pač moral vsaki državi za-  
gotoviti po enega komisarja. Tako je bi-  
lo imenovanje komisarja za večjezičnost  
le zelo kratek intermezzo: ta pristojnost  
se bo vrnila resorju za izobraževanje,  
kulturo, večjezičnost in mladino; vidi-  
la bo ga komisarka Androulla Vassiliou,  
ki prihaja s Cipra.

Prezgodaj bi bilo, da bi zaradi tega  
že sedaj govorili o šibitvi statusa  
manjšinskih jezikov samo zato, ker je ta  
resor izgubil svoj anemični komisariat  
za večjezičnost. Sedaj je čas za pre-  
misel o tem vprašanju in morda za po-  
vratek k stališčem Evropskega parla-  
menta.

Najučinkovitejši način obravnave  
te problematike bi bil namreč povratak  
s jezikovni politiki Evropske unije, ki jo  
je označilo Ebnerjevo poročilo (ime no-  
si po južnotirolskem evropskem poslancu  
Michlu Ebnerju); to poročilo bi  
moralo potegniti iz predala in uresničiti,  
kar je v njem zapisano.

V tem poročilu je namreč med  
drugim predlog za ustanovitev Evropske  
agencije za jezikovno različnost in  
učenje jezikov ter za vzpostavitev sa-  
mostojne proračunske postavke; spre-  
jeto je bilo že leta 2003 in zanj je glaso-  
vala več kot dvotretjinska večina ev-  
ropskih poslancev. Vendar je Evropska  
komisija želela nekaj drugega, doslej pa  
ni bila sposobna, da bi bila glede svojih  
namer kakorkoli uspešna. Sedaj je pri-  
ložnost, da se ta napaka popravi.

Prihodnost evropskih manjšin je  
sedaj odvisna predvsem od Luksem-  
burga. Barroso je namreč razdelil do-  
sedanji velik resor za notranje zadeve na  
dva dela ter dodelil pravosodje, temelj-  
ne pravice in državljanstvo izkušeni luk-  
semburški političarki Viviane Reding.

V prihodnjih letih se bo izkazalo,  
ali se bo Redingova lahko uveljavila in

bo zagotovila avtohtonim manjšinam  
primerno vlogo v Evropski uniji. V naj-  
slabšem primeru bomo manjšinska  
vprašanja končala tam, kamor so bila  
potisnjena ob pogajanjih za pristojnost  
nove Evropske agencije za temeljne  
pravice: manjšine, z izjemo Romov, med  
pristojnostmi te agencije niso bile vklju-  
čene.

Primerno bi bilo, da bi se Viviane  
Reding posvetovala s predstavniki nevlad-  
nih organizacij in s člani Evropskega  
parlamenta, kako naj izgleda politi-  
ka Evropske unije glede evropske zaščite  
manjšin in glede podpore manjšinam.

V zvezi s tem bo zanimivo, kako  
bodo potekala zasedanja novih komi-  
sarjev v Evropskem parlamentu, ki so  
napovedana za začetek januarja, kajti  
parlament bo moral potrditi Barrosovo  
komisijo. Lahko torej pričakujemo, da  
bodo, če drugi ne, vsaj člani delovne sku-  
pine za narodne manjšine zastavili v zve-  
zi s temi tematikami ustrezna vprašanja  
komisarjama Androulli Vassiliou in  
Viviane Reding.

V prejšnjem mandatu je prav ta de-  
lovna skupina, pod predsedstvom madžarskega  
socialista Csabe Tabajdija, opravila izvrstno  
delo in znatno dvignila svoj profil. Tabajdi je  
skupaj z organizacijo FUEEN oblikoval Forum  
dialoga, nekakšno široko omizje med manjšina-  
mi in Evropskim parlamentom.

Tudi novoimenovana predsednica  
delovne skupine za manjšine, predstavnica  
Evropske ljudske stranke Kinga Gal,  
prihaja iz Madžarske. Poslanica, ki velja  
za pragmatika, je svojo borbenost v ko-  
rist manjšin je pokazala že v času obli-  
kovanja sklepa o pristojnostih Evropske  
agencije za temeljne pravice. Vendar so  
tudi nekateri drugi poslanci, Južni Ti-  
rolec Herbert Dorfmann (Evropska  
ljudska stranka, švedsko govoreči Finec  
Carl Haglund in Ulrike Roust iz Schles-  
wiga Holsteina (oba pripadata skupini  
socialistov in demokratov) napovedali  
zavzetost za vprašanja manjšin in na za-  
slišanjih kandidatov za komisarje bodo  
imeli priložnost, da to zavzetost tudi po-  
trdijo.

Evropska unija ima torej prilož-  
nost, da nekaj pomembnega naredi za  
evropske manjšine. Videli bomo, ali se  
bo to zares zgodilo.

## Komisar Orban podal obračun dela komisije na področju večjezičnosti

Komisar za večjezičnost v odha-  
jajoči Barrosovi Evropski komisiji Leo-  
nard Orban je na zasedanju Evropskega  
parlamenta prejšnji teden govoril tu-  
di o jezikih manjšin. Med drugim je za-  
gotovil, da bo Evropska komisija zelo po-  
zorno spremljala razvoj dogajanj v zve-  
zi z novim zakonom o jeziku, ki ga je  
sprejel slovaški parlament in ki je mo-  
čno razburil tamkajšnjo madžarsko  
manjšino. Kot znano, ta zakon omeju-  
je pravico do rabe madžarskega jezika  
v odnosu z oblastmi in uradnimi ose-  
bami ter kršitelje kaznuje z globo do  
5.000 evrov.

Sicer pa se je Orban pri svojem  
posegu osredotočil na pristojnosti, ki jih  
komisiji dodeljuje Lizbonska pogodba,  
ki vključuje jezikovne pravice in pravi-  
ce narodnih manjšin v širši okvir člove-  
kovih pravic in tako tudi določa smer-  
nice za delovanje prihodnje komisije.

Orban je v svojem posegu uvo-  
doma dejal da je temeljni cilj politike Ev-  
ropske unije za večjezičnost vrednote-  
nje vseh jezikov, ki so v rabi v Uniji. Po  
členu 151 prejšnje evropske pogodbe je  
Evropska komisija lahko delovala pred-  
vsem s spodbujanjem sodelovanja med  
državami članicami z namenom, da za-  
gotovi cvetenje kultur teh držav ob spo-  
štovanju njihove državne in regionalne  
raznolikosti in torej uveljavljanju skup-  
ne evropske kulturne dediščine.

V tem okviru evropska komisija v  
tesnem sodelovanju z državami člani-  
cami uresničuje strategijo za promoci-  
jo večjezičnosti in jezikovne raznoliko-  
sti, ki jo je sprejela v septembru lanske-  
ga leta; ta strategija zadeva vse jezike, ki  
so v rabi v Evropski uniji. »Vsi ti jeziki  
so sestavni del našega skupnega kul-  
turnega izročila in prav vsak od števil-  
nih državnih, regionalnih in manjšinskih  
jezikov ter jezikov priseljencev, ki je v  
rabi v Evropi, dodaja delček našemu  
skupnemu kulturnemu bogastvu,« je de-  
jal Orban, ki je tudi opozoril, da je Ev-  
ropska komisija pozvala države, naj vza-  
mejo v poštev poučevanje regionalnih  
in manjšinskih jezikov s svojih državnih  
strategijah za promocijo večjezičnosti.  
S tem Evropska unija ne želi nadome-  
stiti vloge držav članic, ampak želi nji-  
hovo delo podirati in z njimi sodelova-  
ti. Glavna sredstva za to so programi Ev-  
ropske unije, ki zagotavljajo finančno  
podporo za projekte; to velja predvsem  
za večletni program za vseživljenjsko  
učenje 2007-2013, ki je odprt za projekte  
o učenju vseh jezikov, tudi jezikov  
manjšin.

Orban je tu poudaril, da ni nika-  
kršne evropske zakonodaje, ki bi dolo-  
čala rabo jezikov v državah članicah in  
da evropska pogodba ne daje Evropski  
uniji pristojnosti, da bi sprejela take  
ukrepe. Spoštovanje jezikovne in kul-  
turne raznolikosti je zapisano v 22. čle-  
nu Evropske listine o temeljnih pravi-  
kah, ki zavezuje Evropsko unijo, da  
spoštuje jezikovno različnost. Listina pa  
je namenjena Evropski uniji in njenim  
organom, zavezuje pa države članice  
samo takrat, kadar gre za izvajanje ev-  
ropske zakonodaje. »Državam članicam  
torej še vedno pripadajo pravice do odlo-  
čanja v zvezi z notranjo jezikovno poli-  
tiko, tudi v zvezi z regionalnimi ali manjšin-  
skimi jeziki,« je opozoril Orban in na-  
daljeval: »Zaščita pripadnikov narodnih  
manjšin je sestavni del spoštovanja člo-  
vekovih pravic, kar je eno izmed načel,  
na katerih temelji Evropska unija, kot to  
določa 6. člen evropske pogodbe. Zato  
morajo države članice uporabiti vsa raz-  
položljiva pravna sredstva, da zagotovi-  
jo pravice pripadnikov narodnih manjšin  
v skladu s svojim ustavnim redom ter  
svojimi obvezami, ki izhajajo iz med-  
narodnega prava. Med te sodi na primer  
Evropska listina za regionalne ali manjšin-  
ske jezike, ki vsebuje celovit okvir tega  
vprašanja, sem pa sodijo tudi pripo-  
ročila Organizacije za varnost in sode-  
lovanje v Evropi, na katere se je Evrop-  
ski parlament že večkrat skliceval.«

V razpravo, ki je sledila, je pose-  
glo 28 evropskih poslancev, vendar  
nihče izmed poslancev, ki so bili izvo-  
ljeni v Sloveniji in Italiji. Avstrijec Han-  
nes Swoboda je govoril predvsem o sta-  
nju na Slovaškem in poudaril pomen  
večjezičnosti, ni pa omenil stanja v Av-



striji; Latvijka Tatjana Ždanoka je opo-  
zorila, da bo z uveljavitvijo Lizbonske  
pogodbe Evropska unija pridobila no-  
ve pristojnosti in dejala, da deluje pro-  
ti načelom Unije, kdor ne spoštuje pravi-  
c manjšin. Po njenem mnenju bi mora-  
la Evropska komisija preverjati, kako  
države članice spoštujejo svoje obveze.  
Valdemar Tomaševski iz Litve, ki je go-  
voril v poljščini, je poudaril, da mora komi-  
sija prispevati k reševanju konfliktov,  
ki nastajajo v zvezi s večjezičnostjo  
jezikov. Diane Dodds iz Velike Britani-  
je je govorila o jezikovnem stanju na  
Škotskem, španski konservativec Alejo  
Vidal-Quadras je poseg izkoristil za na-  
sprotovanje predlogu, da bi manjšinske  
jezike lahko uporabljali tudi v Evrop-  
skem parlamentu; temu je ugovarjala ba-  
skovska poslanka Izaskun Bilbao Ba-  
randica. Britanka Kay Swimburne je  
opozorila na jezikovne pravice v Wale-  
su in na oživljanje tega jezika, Katalonec  
Ramon Tremosa i Balcells pa je obsodil  
stališče španske vlade, ki ne omogoča  
rabe katalonščine v evropskem parla-  
mentu.

Glavna razprava je zadevala stan-  
je na Slovaškem; o tem so govorili šte-  
vilni madžarski poslanci; med temi po-  
slanka Kinga Gal, ki je sprezila to raz-  
pravo. Dejala je, da se mora končno Ev-  
ropski parlament ukvarjati z vprašanjem  
manjšin in tudi z diskriminatornim slo-  
vaškim zakonom. Dejala je, da je ogor-  
čena, da nekdo v lastni domovini ne mo-  
re govoriti lastnega jezika in še bolj ogor-  
čeni, da je nekdo lahko kaznovan samo  
zato, ker uporablja materni jezik. Po-  
udarila je, da ne gre za boj med dvema  
državama, ampak za boj manjšine pro-  
ti večini. Tu pa je treba upoštevati med-  
narodne dokumente in še zlasti listine o  
človekovih pravicah. Pred leti, ko je Slo-  
vaška sprejela prvi zakon o jeziku, je bi-  
la Evropska unija zelo glasna, je dejala  
Kinga Gal in poudarila: »Naj bo tako tu-  
di tokrat«. Odgovarjali so jim slovaški  
poslanci: Jaroslav Paška, ki je izpostavil  
stanje na Madžarskem: dejal je, da je slo-  
vaška manjšina na Madžarskem povsem  
asimilirana, Boris Zala je dejal, da nova  
slovaška zakonodaja zagotavlja enako-  
pravnost, Sergej Kozlik pa je Madžarsko  
obsodil, da je svoje manjšine skoraj iz-  
koreninila.

Komisar Orban je ob koncu raz-  
prave poudaril predvsem nujnost, da se  
zagotovi spoštovanje vseh jezikov, ki so  
v rabi v Evropski uniji. To bo utrdilo  
enotnost Evropske unije, ki temelji na  
raznolikosti. Dejal je, da je obiskal vse  
države članice in je ugotovil, da so po-  
nekod jeziki celo talci političnih intere-  
sov. Zato je treba spodbujati dialog in  
medsebojno sodelovanje, tudi tam, kjer  
je stanje vsaj navidezno najtežje. Po-  
učevanje jezikov sosedov je lahko prvi ko-  
rak k medsebojnemu razumevanju.  
Opozoril je, da je komisija podprla mre-  
že organizacij, ki spodbujajo rabo re-  
gionalnih ali manjšinskih jezikov. Stra-  
tegija Evropske unije za večjezičnost,  
sprejeta leta 1008, je strategija, ki velja  
za vse jezike, ki so sestavni del skupne  
evropske dediščine.

Na specifični del razprave o rabi  
madžarskega jezika na Slovaškem pa je  
Orban pozdravil dejstvo, da je v teku dia-  
log med vlada Madžarske in Slova-  
ške o tem vprašanju. Glede novega slo-  
vaškega zakona je dejal, da gre za zelo  
široko zakonodajo in je težko oceniti vse  
njegove razsežnosti, zagotovil pa je, da  
bo Evropska komisija poglobljeno  
spremljala in ocenjevala izvajanje tega  
zakona.



»Generalna skupščina Organizacije združenih narodov določa, da je treba beguncem, ki si to želijo, dovoliti, da se čim prej vrnejo na lastne domove in da živijo v miru s sosedi ter da mora biti poravnana odškodnina za nepremičnine tistih, ki se ne želijo več vrniti na lastne domove.«.

PALESTINSKI BEGUNCI IN ORGANIZACIJA UNRWA

# Kar se z nasiljem pridobi, se ne more z mirom obdržati

KATJA KJUJDER



**N**ovembra 1947 je Generalna skupščina OZN odobrila razdelitev Palestine na dve državi: židovsko in arabsko. Arabske države in Arabci v Palestini so razdelitev zavrnili. Čez pet mesecev in pol so se umaknili Angleži, ki so od leta 1920 upravljali to ozemlje in 14. maja 1948 je Ben Gurion oklical rojstvo Izraela, kar je že isto noč sprožilo vojno med novonastalo židovsko državo in arabskimi sosedi. Ko je januarja 1949 prišlo do premirja, je Izrael nadzoroval že tri četrtine ozemlja, ki je bilo še nekaj mesecev pred tem pod britanskim mandatom.

## Izselitev pravi vzrok vojne

Množično izseljevanje oziroma izgon Palestincev iz bodočega izraelskega ozemlja se je začelo že decembra 1947 in se v različnih valovih nadaljevalo vse do poletja naslednjega leta. Več kot 400 arabskih vasic in krajev je bilo zavrnanih z zemljo, okrog 800 tisoč Palestincev pa je ostalo daleč stran od rodne zemlje brez hiš in sredstev za vzdrževanje, kar priča, da je bila izselitev domorodcev pravi vzrok vojne ne pa ena izmed njenih ključnih posledic. Dobra tretjina Palestincev je dobila zatočišče v begunskih taboriščih v Cisjordaniji in

Gazi, ostali pa v mestih sosednjih arabskih držav, prepričani, da se bodo po končani vojni vrnili domov.

## Nobene vrnitve za begunce

Avgusta 1948 je izraelski ministrijski predsednik Ben Gurion razglasil prepoved vrnitve beguncev na ozemlje, ki so ga Židje dobili ali med vojno osvojili izraelski vojaki. Od takrat dalje se je med Izraelci zakoreninilo mišljenje, da njihova država ne bo varna vse dokler bodo begunci načrtovali svojo vrnitev. Oktobra istega leta je izraelska vlada sprejela prve odredbe, s katerimi so bila zapuščena palestinska polja dodeljena židovskim kmetom, da so lahko takoj začeli na njih žeti in nabirati sadje v arabskih sadovnjakih. Dobri dve tretjini žitaric, ki so jih v tem času pridelali, je prihajalo iz posesti beguncev.

## Pravica do vrnitve beguncev

Izrael je bil maja 1949 sprejet v Organizacijo združenih narodov s pogojem, da beguncem dovoli vrnitev v domače kraje, kot je to odredila resolucija št. 194, ki je bila sprejeta decembra 1948. V njej beremo: »Generalna skupščina odloča, da je treba beguncem, ki si to želijo, dovoliti, da se

čim prej vrnejo na lastne domove in da živijo v miru s sosedi ter da mora biti poravnana odškodnina za nepremičnine tistih, ki se ne želijo več vrniti na lastne domove.«.

Pravico do vrnitve beguncev zagotavlja tudi trinajsti člen Deklaracije o človekovih pravicah, ki se glasi: »Vsakdo ima pravico, da zapusti kakršnokoli državo, vključno svojo, in da se nato vrne domov«. Neločljiv del človekovih pravic je tudi pravica do odškodnine za uničenje, za izgubo vzdrževalnih sredstev in dela, za fizično, moralno in psihološko trpljenje za vse begunce in njihove potomce. Nič takega se ni zgodilo v Sveti deželi, kjer so prav kmalu na posestvih beguncev vzniknila nova izraelska naselja in židovski koloni so bili naseljeni v palestinskih hišah. Samo med leti 1949 in 1952 se je v Izrael in na ozemlja, ki jih je ta zasedel, preselilo iz arabskih držav, Tunizije, Alžirije in Maroka, okrog 700.000 ljudi.

## UNRWA

Decembra 1949 je Generalna skupščina OZN ustanovila organizacijo UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees), ki je postala aktivna 1951. leta z namenom, da zaščiti, nudi pomoč in poišče trajne rešitve za begunce, to je osebe, ki so preganjane zaradi rase, vere, narodnosti, političnega mišljenja ali družinjske posebnosti skupina-

mi, na kateremkoli koncu sveta, z izjemo tistih, ki od drugih ustanov ZN že dobivajo zaščito ali pomoč.

Vendar za palestinske begunce taka organizacija, ki svojim varovancem navadno preskrbi trajno bivališče v tretji državi, ni ustrezala. Palestinci niso nikoli težili h temu, da bi bili preseljeni na druga območja sveta. Zato so ZDA, ki so takrat v ZN predsedovale Komisiji za spravo v Palestini, predlagale ustanovitev posebne organizacije za palestinske begunce na Bližnjem vzhodu, ki bi omogočila vsestranski razvoj te skupnosti. Arabske države so predlog sprejele potem, ko jim je bilo zajamčeno, da ustanovitev take organizacije ne bo ogrozila pravice palestinskih beguncev do vrnitve na rodno zemljo. To je bilo potrjeno tudi v resoluciji št. 302, ki jo je Generalna skupščina sprejela 8. decembra 1949, s katero je bila ustanovljena UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East – Agencija pri ZN za pomoč in delo za palestinske begunce na Bližnjem vzhodu).

Za palestinske begunce UNRWA smatra »osebe, katerih običajno bivališče je bilo vsaj dve leti pred izbruhom vojne leta 1948 v Palestini in so zaradi posledic tega spora izgubili dom in sredstva za preživljanje ter so dobili zatočišče v enem izmed krajev, kjer je UNRWA nudila pomoč«. Po več kot šestdesetih letih palestinski begunci in njihovi potomci še vedno imajo potrebne rekvizite za preje-manje mednarodne pomoči.

UNRWA je s svojim delom začela maja 1950 na območju Cisjordanije, Gaze, Jordanije, Sirije in Libanona. V trenutku njenega nastanka se je v njene sezname vpisalo 726.000 oseb.

Sredi petdesetih let je začela s programom, ki je imel za cilj stalno naselitev beguncev v tretjih državah. Vendar so jih tako namembne države kot begunci sami odklonili in vztrajali pri pravici do vrnitve. Po propadu te pobude se je med leti 1957 in 1967, ko je prišlo do ponovne vojne (v šestdnevni vojni je Izrael zasedel območja, ki so prišla po premirju leta 1949 pod arabsko oblast: Gazo in Sinaj je iztrgal Egiptu, Cisjordanijo, Jordanijo in Golan Siriji, ta območja so dobila ime Zasedena ozemlja), UNRWA odrekla velikim krajevnim razvojnim načrtom in beguncem nudila le še zdravstveno pomoč in izobraževalne programe po begunskih taboriščih.

Izraelska zasedba iz leta 1967 je ustvarila od 350 do 550 tisoč novih beguncev, ki so se iz Cisjordanije zatekli v Jordanijo in Sirijo, ter iz Gaze v Egipt in Jordanijo. Tudi tem je Izrael prepovedal, da bi se vrnili na Zasedena ozemlja.

Danes nudi UNRWA pomoč 4 milijonom in pol palestinskim beguncem, ki že štiri generacije živijo stran od domovine.

Od teh jih živi 1,8 milijona v Jordaniji; 410 tisoč v Libanonu; 446 tisoč v Siriji; na Zasedenih ozemljih pa: 735 tisoč v Cisjordaniji, kjer predstavljajo 30% celotnega palestinskega prebivalstva in več kot milijon v Gazi, kjer predstavljajo 75% vseh Palestincev.

Agencija nima ne administrativnih ne policijskih funkcij, prav tako ne nadzoruje mej okrog posameznih begunskih taborišč. Njena dolžnost je predvsem nudenje brezplačnega osnovnošolskega izobraževanja (skrbi za 650 šol, v katerih se izobražuje 450 tisoč učencev in študentov, in za 8 središč za poklicno izobraževanje) ter zdravstvenih uslug (upravlja 122 zdravstvenih centrov), namenjenih vsem beguncem, ne glede na kraj bivališča ali gmotnega stanja. Materialna pomoč je namenjena izključno najbolj potrebnim družinam, ki dobivajo tudi hrano in denarno podporo, zlasti za popravilo oziroma obnovitev hiš. UNRWA je poskrbela tudi za premične bolnišnice, ki delujejo v osamljenih krajih ali na območjih v bližini zloglasnega Zidu.

Begunci ostajajo kronično revni. Skoraj polovica jih živi pod pragom revščine. Prenaseljenost je dosegla kritične meje in stalno smo priča slabšanju Unrwinih uslug predvsem zaradi hitre demografske rasti in krčenja mednarodne pomoči.

V Libanonu je pomanjkanje pit-

ne vode in greznic še poslabšalo družbeno in gospodarsko stanje v begunskih taboriščih, kjer razsajajo številne infekcijske bolezni.

Jordanija gosti največje število palestinskih beguncev in čeprav je Palestincem dodelila jordansko državljanstvo, se mnogi begunci čutili diskriminirane pri iskanju zaposlitve ali v službi. Med begunci, ki živijo v taboriščih je nezaposlenost večja, plače so nižje, stanovanjske razmere slabše in zdravstveni problemi hujši glede na jordanske državljane.

Še najbolj podpira begunce sirska vlada, ki je le-tem priznala iste družbene in gospodarske pravice, kot jih uživajo sirski državljani.

## Narod beguncev

Po podatkih iz leta 2005 palestinski narod sestavljajo: begunci, ki živijo na ozemlju, kjer je aktivna UNRWA, teh je 4,5 milijonov, nato Palestinci, ki niso begunci in živijo na Zasedenih ozemljih, teh je 3,7 milijonov, v Jordaniji pa 1,1 milijon (skupno z begunci 2,9 milijona), širom po svetu je še 1,2 milijona Palestincev (v Egiptu 64 tisoč, v Libiji, Saudski Arabiji, Iraku, Kuvajtu in v drugih državah Perzijskega zaliva 661 tisoč, v ZDA 241 tisoč in v ostalih deželah še 307 tisoč).

Prišteti moramo še Palestince z izraelskim državljanstvom, ki živijo v Izraelu. Večinoma so potomci tistih Palestincev, ki so ostali leta 1948 na ozemlju novonastale židovske države in jih je bilo okrog 150 tisoč. Živel so v kakih tridesetih arabskih vasicah in krajih na območju Galileje. Danes šteje njihova skupnost 1,3 milijona ljudi, ki predstavljajo 20% izraelskega prebivalstva. V tej številki je vključenih tudi 240 tisoč Palestincev, ki živijo v Vzhodnem Jeruzalemu, ki ga je izraelska vojska skupaj s Cisjordanijo in Gazo zasedla v vojni leta 1967.

Skupno torej šteje palestinski narod okrog 12 milijonov ljudi in skoraj polovica teh je beguncev.

Židov je na svetu približno 13.500.000, v samem Izraelu pa jih danes živi približno 5.100.000.

## Begunec ostane begunec dokler se ne vrne domov

Palestinci se niso nikoli odpovedali povratku na lastno oziroma rodno zemljo svojih prednikov, sklicujoč se na najosnovnejši princip človekove pravice: vrnitev v domovino, ki jim jo Židje že več kot šestdeset let trdovratno kratijo.

Ali niso prav na tem principu Židje osnovali svojo državo? Po dva tisoč letih so se potomci Židov lahko vrnili na zemljo svojih prednikov in bilo je dovolj prostora za milijone Židov, ki so se naseljevali iz širnega sveta!

Šlo je za edinstven primer v moderni zgodovini, pri čemer je manjšina, v veliki večini tuja, pregnala skoraj celotno avtohtono prebivalstvo in ga »oropala njegovih geografskih in kulturnih opornih točk, ter pozdravila to uničenje kot čudežno božje dejanje in ga razglasila za zmago svobode in civilizacije. Vse to po premišljenem načrtu, ki je bil natančno izveden s finančno in politično podporo iz tujine.«.

Izraelska politika imenuje Palestince enostavno Arabce in jih je tako že s samim imenom ločila od njihove zemlje. Za izgnane iz leta 1948 je začela uporabljati ime »Arabski begunci« medtem ko je tiste Palestince, ki so ostali na rodni zemlji, ki je danes del Izraela, imenovala »Izraelski Arabci«, za tiste iz Cisjordanije in Gaze pa začela uporabljati naziv »Arabci iz Ozemelj«.

Vsakršna rešitev, ki jo kdorkoli že načrtuje za Palestino oziroma Izrael ne bo trajna, če ne bo tudi pravična. Preteklost nam je priča, da so se besede indijskega neoboroženega revolucionarja, Mohandasa Karamchanda Gandhija, uresničile tudi na tem koščku nesrečne zemlje: »Kar se z nasiljem pridobi, se ne more z mirom obdržati!«



## Nativitas 2009 z našimi društvi

Božična revija Nativitas je od 28. novembra zaobjela vse pokrajine naše dežele z adventnimi in božičnimi koncerti, ki se bodo zvrstili do 10. januarja. Na letošnjem sporedu bo kar devetdeset koncertov, kar potrjuje veliko priljubljenost te pobude Zveze italijanskih zborovskih društev USCI, ki je nastala za ovrednotenje božičnega, predvsem tradicionalnega glasbenega zaklada zborov, ki delujejo na območju Alpe-Jadrana. Tudi teritorialni obseg revije se postopoma širi na pobudo sodelujočih zborov, njihovih povezav in izmenjav na mednarodnem nivoju. Letos bo revija odločno prekorčila meje dežele FJK s koncerti v Venetu, Avstriji, Sloveniji, na Madžarskem in Češkem. Tudi zbori ZSKD so vsako leto soudeleženi kot soorganizatorji in izvajalci. Pobuda, ki poudarja ravno raznolikost narodnih izvorov in tradicij na deželni teritoriji, bo imela tako tudi letos več slovenskih božičnih programov, ki jih predstavljamo z vabilom k čim bolj številni udeležbi in najlepšimi, pevske voščili.

**V petek, 11. decembra ob 20.30 Dolina, cerkev sv. Urha**  
**Nativitas v Bregu**  
Mešani pevski zbor Fran Venturini, Domjo-vodi Cinzia Sanzin  
Moški pevski zbor Fran Venturini, Domjo- vodi Ivan Tavčar  
Nonet Primorsko, Mačkolje- vodi Aleksandra Pertot  
Mešani pevski zbor Slovenec Slavec, Ricmanje in Boršt – vodi Danijel Grbec

Moški pevski zbor Valentin Vodnik, Dolina- vodi Anastasia Purič  
Ženska pevska skupina Stu ledi, Trst

KD Fran Venturini vabi na adventni koncert, ki bo pričaral vzdušje bližajočih se praznikov v duhu povezovanja pevskih skupin dolinske občine. Posebno bogat program bo oblikovalo namreč šest skupin, ki delujejo na tem območju. Zastopane bodo mešane, moške in ženske zasedbe ter komorne skupine. Posebnost večera bo sodelovanje ženske pevske skupine Stu ledi, ki bo tokrat predstavila božično obarvan spored pesmi iz ljudske literature.

**V soboto, 12. decembra ob 20.30**  
**Trst, cerkev v bivši umobolnici pri Sv. Ivanu**  
**Božična revija**  
Zbor Jacobus Gallus-vodi Marko Sancin  
Ensemble La Rose, Vicenza – vodi Rita Silvestri

**V petek, 18. decembra ob 20.30 Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca**  
**Božična revija**  
Mešani pevski zbor Devin-rdeča zvezda, Salež in Zgonik- vodi Rado Milič  
Dekliški pevski zbor Kraški slavček- vodi Mirko Ferlan  
Zbor Jacobus Gallus, Trst- vodi Marko Sancin

Zbor Jacobus Gallus bo organizator dveh koncertov, ki nadaljujejo tradicijo njegovega vsakoletnega božičnega pevskega srečanja. Tudi vključitev v sklop koncertov revije Nativitas je že ustaljena navada, s katero bo tržaški zbor vzpostavil stik z italijanskimi in domačimi, slovenskimi zbori.

Vezna nit koncerta, ki bo 12. decembra v cerkvi bivše umobolnice pri Sv. Ivanu je namreč pobratenje z italijanskim zborom, saj bo gost večera ženska vokalna skupina Ensemble la Rose iz Vicenze, ki bo prinesla v našo sredo svojo glasbeno tradicijo.

18. decembra pa bo v cerkvi Sv. Lovrenca v Škedenju sledil zelo raznolik koncert, ki ga bodo oblikovale tri pevske skupine. Glavna težnja bo tokrat na ovrednotenje krajevnega zborovskega bogastva. Program obeh koncertov vključuje mednarodno sakralno glasbo, pesmi tržaških skladateljev in skladbe iz tradicionalnega slovenskega glasbenega zaklada.

**V sredo, 23. decembra ob 20.30 Lonjer, Športno kulturni center**  
**Božični napev iz Lonjerja**  
Pevski zbor Tončka Čok, Lonjer-vodi Manuel Purger

Zbor Tončka Čok bo tik pred prazniki izvedel svoje pevsko božično voščilo v domačem vzdušju. Tradicija prirejanja božičnega koncerta v Lonjerju se bo tokrat nadaljevala z vključitvijo v mednarodni niz revije Nativitas. Edini protagonist večera bo domači zbor, ki se je lani preimenoval po Tončki Čok. Na sporedu bodo božične skladbe v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku ter nekatere priredbe ljudskih pesmi.

## Združeni zbori in simfonični orkester za obletnico SKD Lipa



**Naslov:** S prijatelji v novi čas

**Prireja:** SKD Lipa, Bazovica

**Priiložnost:** Večer glasbe in petja ob zaključku praznovanj 110-letnice ustanovitve kulturnega društva Lipa

**Izvajalci:** Novomeški simfonični orkester- dirigent: Sandi Franko/ mešani pevski zbor Lipa (zborovodja: Tamara Ražem), mešani pevski zbor Igo Gruden (zborovodja Mira Fabjan), mešani pevski zbor Divača (vodi Anton Baloh)

**Spored:** skladbe G.F.Händla, W.A.Mozarta, V.Parme in M. Kozine.

**Kje:** Kulturni dom, Trst

**Kdaj:** v soboto, 12. decembra ob 20.30

**V nedeljo, 10. januarja ob 15.30**

**Milje, stolnica**

**S pesmijo vam želimo...**

Dekliški pevski zbor Kraški slavček, Nabrežina-vodi Mirko Ferlan  
Kvartet Nomos-umetniški vodja Aljoša Tavčar

Društvo Slovencev Miljske občine ima že nekaj let navado, da praznično zaključijo revijo Nativitas s koncertom v stolnici. Pobuda ni stalnica le za organizatorje, ampak zlasti za občinstvo, ki se vedno odzove vabilu v velikem številu. Organizatorji bodo kot običajno dodali božičnemu tudi novoletno voščilo, namenjeno svojim članom in dvojezičnemu občinstvu. Posebnost popoldanskega nedeljskega koncerta bo združitev petja in instrumentalne glasbe, saj bo v prvem delu zazvenelo petje deklet, ki so letos prejele srebrno odličje na reviji Slovakia cantat v Bratislavi, v drugem delu pa bo zaigral kvartet, ki ga vodi tržaški glasbenik in skladatelj, večkratni dobitnik nagrad za umetniške dosežke.

**Nastopa:**  
Pevski zbor Tončka Čok, Lonjer (dir. Manuel Purger)

**»S pesmijo vam želimo...«**  
Miljska Stolnica, 10.01.2009 ob 15.30  
**Nastopata:**  
DePZ Kraški slavček, Nabrežina (dir. Mirko Ferlan)  
Kvartet Nomos (umetniški vodja Aljoša Tavčar)

**Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije**  
**Trst:** tel. 040 635 626, e-pošta [trst@zskd.org](mailto:trst@zskd.org)  
**Gorica:** tel. 0481 531495, e-pošta [gorica@zskd.org](mailto:gorica@zskd.org)  
**Čedad:** tel. 0432 731386, e-pošta [cedad@zskd.org](mailto:cedad@zskd.org)  
**Solbica:** tel. 0433 53428, e-pošta [rezija@zskd.org](mailto:rezija@zskd.org)  
[www.zskd.eu](http://www.zskd.eu)

## iz oči v oči



**Ime in priimek:** Marko Manin  
**Kraj in datum rojstva:** Trst 12.junij 1992

**Zodiakalno znamenje:** dvojčka

**Kraj bivanja:** Dolina

**Stan:** samski

**Poklic:** študent, glasbenik

**Najboljša in najslabša lastnost:** Najboljša: začete stvari izpeljem v vsakem primeru uspešno do konca, dobrosrčen. Najslabša: v časih sem malo trmast

**Nikoli ne bom pozabila:** ko sem srečal Slavka Avsenika

**Hobiji:** igranje na harmoniko, klavir... aktivnosti v naravi

**Knjiga na nočni omarici:** S polko v svet

**Najljubša risanka:** The Simpsons

**Najljubši filmski igralec/igralka:** Fernandel

**Najljubši glasbenik:** Slavko Avsenik

**Kulturnik/osebnost stoletja:** Boris Pahor

**Ko bom velik, bom...** mogoče kaj v zvezi z glasbo...vsaj sedaj kaže na to.

**Moje društvo:** "V. Vodnik", Društvo Slovencev miljske občine, MK-Dolina...

**Moja vloga v njem:** član, odbornik

**Moj življenjski moto:** kako lepo je biti muzikant!

**Moje sporočilo svetu:** uživaj življenje z glasbo



## agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

### DIRIGENTI POZOR

Niz tečajev za zborovodje, ki jih razpisuje USCI FVG, se bodo odvijali od januarja do aprila 2010 v Vidmu in Pordenonu. Podrobnejše informacije nudi ZSKD, tudi na spletni strani [www.zskd.org](http://www.zskd.org). Rok prijave zapade 12. decembra 2009.

### PRAVLJICE SVETA

Animirano branje pravljic v organizaciji ZSKD, Slovenske knjižnice Damir Feigel, Zavoda združenega sveta v Devinu in Univerze v Vidmu bo 14. decembra od 18. ure dalje v mladinski sobi Slovenske knjižnice Damir Feigel v Gorici.

### ZANIMIVO ZA SKLADATELJE

Občina Alessandria v sodelovanju s krajevnimi društvi razpisuje Prvi državni natečaj za skladatelje za mladinske in šolske pevske zборе »Paola Rossi«. Razpis, prijavnico in

pravilnik dobite na spletni strani [www.zskd.org](http://www.zskd.org). Rok prijave zapade 31. januarja 2010.

### NATIVITAS 2009

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z USCI napoveduje niz božičnih koncertov v okviru zborovske revije Nativitas – Alpe-Jadrana:

**»Nativitas v Bregu«**  
Dolina (TS) - Cerkev sv. Urha, 11.12.2009 ob 20.30

**Nastopajo:**  
MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin)  
MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar)  
Nonet Primorsko, Mačkolje (dir. Aleksandra Per tot)

MePZ Slovenec Slavec, Ricmanje in Boršt (dir. Danijel Grbec)

MoPZ Valentin Vodnik, Dolina (dir. Anastasia Purič)  
ŽePS Stu ledi, Trst

### »Božična revija«

Trst – Cerkev Dobrega Pastirja pri Sv. Ivanu (v parku v bivši umobolnici) 12.12.2009 ob 20.30

**Nastopata:**  
Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)  
Ensemble La Rose, Vicenza (dir. Rita Silvestri)

### »Božična revija«

Škedenj (TS), Cerkev sv. Lovrenca, 18.12.2009 ob 20.30

**Nastopajo:**  
MePZ Devin – Rdeča zvezda, Salež in Zgonik (dir. Rado Milič)  
DePZ Kraški slavček (dir. Mirko Ferlan)  
Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)  
Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro)

**»Božični napev iz Lonjerja«**  
Lonjer (TS), Športno kulturni center, 23.12.2009 ob 20.30

100 LET GLASBENE MATICE - PROTAGONISTI:

## Oskar Kjuder

Na frajtonerco sem začel igrati, ko sem bil star pet let, violino pa sem vzljubil dve leti kasneje, ko sem jo prvič videl in poslušal v rokah enega od ciganov, ki so v tridesetih letih prejšnjega stoletja taborili vsako poletje pod topoli v Lonjerju. Odkritje me je tako navdušilo, da sem pritekel domov in si sam izdelal svoj lok iz jesenovega lesa, trup iz škatle cikorijske, za strune pa sem uporabil žico bremz kolesa. Že teden kasneje me je bratranec inženir peljal na konservatorij, kjer sem začel študij.



dirati s prof. Poropat. Potem pa je prišla vojna; Italijani so me odpeljali v posebne bataljone. Na kamionu sem igral na klavirsko harmoniko, ki sem jo pustil pri znanjih v Bazovici preden bi me vkrcali na vlak. Internaciji je sledilo obdobje, ko sem se pridružil najprej Partizanskemu zboru Jugoslovanske armade Srečko Kosovel, s katerim sem gostoval po vsej Evropi. Glasba me je vedno spremljala tudi v težki, vojni dobi...

**Življenjske razmere pa niso zagotovo omogočale nadaljnega izpopolnjevanja. Kdaj ste se lahko vrnili v učilnice?**  
Violinist Karlo Rupel me je slišal igrati v Beogradu in me povabil, naj nadaljujem študij violine z njim v Ljubljani. Takoj po vojni sem se zares odzval njegovemu vabilu in sem za časa študija ustanovil mladinski simfonični orkester, ki je več let kasneje prerasel v simfonični orkester RTV Slovenije in s katerim sem leta 1954 nastopil v Trstu.

Na Akademiji sem študiral z Urošem Prevorškom in z Danilom Švaro, katerega se spominjam kot zelo strogega, a izvrstnega profesorja. Moja mentorja sta bila tudi tržaška rojaka Karol Pahor in Vasilij Mirk. V Ljubljani sem bil 4 leta zaposlen v Operi, kjer je bila moja skrb koordinacija orkestrskih vaj oz. prisotnosti vseh potrebnih orkestrašev. Ljubljanska opera je bila zame najboljša šola, saj sem imel priložnost sedeti za priznanimi dirigenti, od katerih sem se ogromno naučil.

**Kako vas je pot vodila spet do Trsta in do Glasbene matice?**

Gojmir Demšar in Ubald Vrabec sta prišla nekega dne v Ljubljano v Dom Ivana Cankarja. Oba sta poznala mojo dejavnost in sta najprej vprašala prof. Rupla, če bi mi lahko predlagala zaposlitev v Trstu. On mi je preprosto rekel: »V Trstu te potrebujejo«. Jaz pravzaprav nisem popolnoma zaupal v svoje sposobnosti, saj so me vojni dogodki precej zabremžali z učenjem. Leta 1953 pa sem zaključil študij v Ljubljani in se odpravil v Trst. Naslednjega dne sem bil že na Glasbeni matici. Kot glavni predmet sem poučeval violino, a sem prevzel tudi pouk harmonike in stranskih predmetov: teorija, solfeggio, nauk instrumentov in orkestralne vaje.

**Stranski predmet pa je kmalu prerasel v dejavnost, ki je zaznamovala dobo vašega poučevanja na Glasbeni matici, saj je vaše ime neločljivo povezano z razvojem šolskega orkestra.**

Ko sem prišel na Glasbeno matico, je Vrabec vodil skupino 12 učencev, ki so predstavljali prvi vzmet za razvoj šolskega orkestra. Vse njegove energije pa so bile v tistem času usmerjene predvsem v kompozicijo, zato mi je z veseljem prepustil vaje ti orkestra že od samega začetka mojega sodelovanja. Moram priznati, da se je na tak način nabralo nekoliko preveč dela, saj sem zaradi številnih zadolžitve delal vsak dan od zgodnjih jutranjih do poznih večernih ur. Projekt orkestra je doživel hiter razvoj. Na začetku so z nami sodelovali tudi zunanji člani. Veliko tovarištev z orkestrski v Ljubljani je predstavljalo jamstvo za plodno sodelovanje. Z nami so igrali profesorji in tudi upokojeni člani orkestra gledališča Verdi. V naših vrstah smo občasno imeli tudi nekatere glasbenike iz konservatorija. Postopoma pa je orkester okrepil prihod odličnih učencev godalnega oddelka kot so bili Župančič, Hrvatič, Šiškovič, Ban, Kralj ali Faganel.

**Je bila dejavnost orkestra priložnostne narave?**

Orkester je imel redne vaje dvakrat tedensko, pred vsakim koncertom pa smo 14 dni vadili vsak dan. Vsi so bili zelo redni na vajah. S prizadevanjem dr. Demšarja, ki je s pokončnostjo in znanjem naredil veliko za Glasbeno matico, je koncertna dejavnost ustanove zaživela v širšem kontekstu, z abonmajsko sezono, ki so jo s svojimi gostovanji oblikovali tudi umetniki iz celotnega območja bivše Jugoslavije. Naš orkester je bil uvrščen v abonmajске koncerte, saj je vsako leto nosil odgovornost odprtvenega in zaključnega koncerta. V okviru koncertne sezone so igrali tudi učenci, ki so zrasli z našim orkestrom, komorne skupine, ki so nastale na šoli, med katerimi je bila zastopana tudi stara glasba. Naš orkester je koncertiral tudi v raznih jugoslovanskih republikah in po

Furlaniji ter je oblikoval koncertne pobude na slovenskih in italijanskih solah.

**S katero literaturo ste se najpogosteje ukvarjali?**

Repertoar je segal od predklasične do klasične, romantike in sodobnosti. Izvajali smo seveda tudi dela slovenskih skladateljev. Mnogi instrumentalisti so prišli na vrsto kot solisti, saj smo upoštevali doma vse kombinacije solistov z orkestrom. Ogromno smo tudi snemali za radijski arhiv. Med večjimi projekti so bile izvedbe raznih operet, ki smo jih izvedli pred nabitno polno dvorano Avditorija in s katerimi smo gostovali tudi v okolici. Leta 1957 je bila na vrsti Planinska roža Radovana Gobca, ki je imela 14 ponovitev, trinajstkrat pa je leto kasneje zazvenela Boccaccio Franza von Suppeja, medtem ko je Čardaška kneginja Emmericha Kalmana zabeležila kar 16 predstav. Za govornje dele smo povabili k sodelovanju odlične igralce tržaškega gledališča, pevci solisti so bili iz naših krajev, za zborovske izvedbe pa so bili zadolženi zbori Škamperle, Primorec in Prosek-Kontovel. Za opereto smo se odločili iz preprostega razloga, da napolnimo dvorane in da na tak način privabimo publiko v gledališče. Škoda le, da takrat še nismo imeli Kulturnega doma.

**Dvorano novega Kulturnega doma pa je nekaj let kasneje krstil ravno nastop orkestra Glasbene matice.**

Še med gradnjo sem igral v dvorani na violino in harmoniko, da bi preveril akustiko. Leta 1964 sem bil povabljen na razgovore za izbiro programa odprtvenega koncerta. Težnja je bila seveda na naših skladateljih: Ubald Vrabec, Vasilij Mirk in Pavle Merku. Nastopili smo z velikim simfoničnim orkestrom: 14 prvih violin, 10 drugih, 8 viol, 6 čelov in 5 kontrabasov, pikolo, dve flauti, dve oboi, angleški rog, 2 klarineta, 4 rogovi, 3 pozavne in 2 trobenti. So-



lista sta bila Merlak in Vugova. Pela sta zbor iz Trebč in zbor Gallus. Najlepši spomin na tisti večer je sodelovanje nekaterih tržaških glasbenikov, ki sem jih pripeljal iz Ljubljane in Zagreba, ker so zaradi vojnih razmer morali zapustiti rodno grudo in med katerimi je bilo veliko orkestrašev. Izseljenci so tako igrali z nami na tej pomembni otvoritvi. Bilo je nepopisno doživetje.

**Violina in harmonika sta zaznamovala vašo kariero glasbenika in dirigenta, saj ste poleg godalnega (in simfoničnega) orkestra vodili za krajši čas tudi harmonikarski orkester.**

Leta 1969 so me vprašali, če bi za določen čas sprejel vodstvo harmonikarskega orkestra Miramar, ki je deloval pod okriljem Glasbene matice pod vodstvom Eliane Zajec in se je pripravljala na vrsto zahtevnih tekmovalnih nastopov. Tako sem se začel ukvarjati tudi s to dejavnostjo, ki mi je dala veliko zadoščeni, saj je orkester osvojil več nagrad na državnih in mednarodnih tekmovanjih.

**Katera pa so bila največja zadoščena na pedagoškem področju?**

Da so vsi učenci postali boljši od učitelja. Ponosen sem na poseben način na tri učence, ki so mi vedno dali velika zadoščena. Mislim na Aleksandra Župančiča, ki je igral v orkestru gledališča Verdi, na Črtomira Šiškoviča, ki je koncertiral po vsem svetu in na Zarka Hrvatiča, ki je postal profesor na konservatoriju. Vsi so dosegli veliko, ker so veliko delali.

**Katera je lestvica prednosti, ki bi jo vsak učenec glasbe moral upoštevati?**

Glasba priznava samo vztrajnost. Moj oče ni bil glasbenik, a mi je vedno pravil, da se vsak dan sonce ne sme skrivati, da ne bi vežbal. Teža navodila sem se tudi držal. S študijem instrumenta ne smeš odlašati niti za en dan. Držati ga moraš kot srce v prsih. Učencem sem vedno svetoval, naj bodo pametni, trezni pri dnevnem delu, naj gojijo spoštovanje do boljših, ki jih morajo imeti za zgled. Če si izbral glasbeni poklic, bodi resnično vdan, samo tako bo tvoja umetniška rast resnično zdrava. Delaven učenec uresničuje svoje načrte, talentiran lenuh pa ne. Delo vedno prednjači.

**Kaj bi voščil Glasbeni matici ob letošnji stoletnici?**

Mislim, da bi morala Glasbena matica premisliti o pomanjkanju rednega delovanja šolskega orkestra. Finančna plat igra zagotovo pri tem pomembno vlogo, toda z dobrimi in plemenitimi idejami se denar tudi najde. Dirigriranje sem po tridesetletni dejavnosti opustil zaradi zdravja. To je prevelik stres za srčnega bolnika. Odkar sem se upokojil pa mi ni vseeno, da ni več tega skupinskega muziciranja. Ustanova, ki cilja na določen razcvet, ne more uspevati brez skupnega dela, ki ga na tem področju predstavlja orkester. Delavci potrebujejo tovarno, mladi glasbeniki pa orkester; zastopaj z vsemi instrumenti in tesno povezan z zbori. Šoli želim, da bi ji bilo vodilo predvsem hrepenenje.



## Glasbene ure z učenci GM



Fundacija CRTrieste je povabila učence Glasbene matice k oblikovanju cikla pobud, ki spadajo v širši projekt, namenjen popestritvi družbenega življenja ostarelih tržaške pokrajine. Lani so se projekta udeležili učenci konservatorija Tartini, letos pa bodo na vrsti učenci Glasbene matice, ki bodo do junija nastopili na 13. domovih za ostarele.

## NAPOVEDNIK

**BOŽIČNI NASTOPI ZBORA JACOBUS GALLUS**  
V soboto, 12. decembra ob 20.30 v cerkvi Dobrega pastirja pri Sv.Ivanu (bivša umobolnica)

Nativitas-koncert zbora Jacobus Gallus (vodi Marko Sancin) in ženske vokalne skupine Ensemble La Rose iz Vicenze (vodi Jose Borgo).

**V nedeljo, 13. decembra ob 16:00** v Župnijski cerkvi na Pesku  
Koncert v pričakovanju božičnih in novoletnih praznikov v priredbi SKD Krasno polje: MePZ Postojna (vodi Mirko Ferlan) in Zbor Jacobus Gallus (vodi Marko Sancin).

**V ponedeljek, 14. decembra ob 20:30** v Luteranski cerkvi v Trstu  
Koncert zbora Jacobus Gallus (vodi Marko Sancin) in Akademskoga Pevskega Zbora Univerze na Primorskem (vodi Ambrož Čopi)

**V petek, 18. decembra ob 20:30** v cerkvi Sv.Lovrenca v Škedinju

Nativitas- Gallusova tradicionalna Božična revija. Nastopajo: DPS Kraški Slavček (vodi Mirko Ferlan), kvartet Volnik (u.vodja Walter LoNigro), MePZ Devin-Rdeča Zvezda (vodi Rado Milič) in Zbor Jacobus Gallus (vodi Marko Sancin).

**PRVI APLAVZ**  
Učenci Gm na Slovenskem programu RAI:

8. decembra - Matej Jazbec, klavir  
15. decembra - Emil Pocecco, harmonika  
29. decembra 2009 - Marco Obersnel, flauta/ Matjaž Zobec, klavir  
5. januarja 2010 - Andrej Bach, harmonika / Rafael Baldassi, kitara  
12. januarja 2010 - Rok Dolenc, klavir

**Televizijska oddaja ob stoletnici Glasbene matice**  
Tv Koper, 12. decembra ob 18.uri

## Mladinski dom Boljunec

# Od leta 1957 za mlajše in starejše generacije

Pogovor: tajnik Albert Tul



boljunski župnik je ustanovil tudi istoimensko društvo.

Leta 1970 je župnik Marij Gerdol dal postaviti na isto mesto novo zidano zgradbo. V temeljnem kamnu je listina, kjer piše, da naj stavba služi vaščanom za narodno in versko izpopolnjevanje. V teh prostorih se danes zbira mladina, prirejajo se kulturni večeri, gledališke igre in razna družabna srečanja, v desetletjih svojega obstoja pa je Mladinski dom gostil tudi skavte, pevske zборе, kuharske tečaje, delavnice, verska predavanja, razstave in še veliko drugih hvalevrednih pobud.

**Katere smernice oblikujejo vaše letošnje delovanje?**

Mladinski dom stopa v novo sezono z lepo urejenimi in udobnimi prostori. Leto dni so namreč trajala obnovitvena dela in od nas terjala precejšnje moči, a kljub temu nismo zanemarjali rednega delovanja. Obračun prejšnje sezone je zelo pozitiven in dal nam je novega navdušujočega zagona za bodočnost. Trudimo se, da bi bila naša ponudba čimbolj pestra in odziv ljudi kaže, da gremo v pravo smer.

Po zgledu iz prejšnjih let pripravljamo za letošnjo sezono vrsto predavanj kulturnih in verskih vsebin, priložnostne razstave, odločili pa smo se tudi za ustvarjalne delavnice namenjene najmlajšim. Prostor Mladinskega doma so namenjeni prav njim in s temi pobudami skušamo vrniti domu primarno vitalnost in pozornost, ki jo je imel ob ustanovitvi.

**Še teden dni je v vaših prostorih na ogled razstava o kamnarski umetnosti sakralnih in drugih objektov v stari dolinski fari. Tematika je ob izidu**

**svoje najnovejše knjige prejšnjonedeljo predstavil raziskovalec Božidar Premrl. Kako je prišlo do te pobude?**

Kamnarska umetnost je del našega vsakdana, z njo se namreč srečujemo ob vsakem pogledu na naše cerkve, portale in zvonike. Zamisel se nam je porodila ob srečanjih z raziskovalcem Božidarjem Premrlom, na številnih predavanjih v Sloveniji. Tematika nas je tako navdušila, da smo skupno uresničili ta projekt, katerega je sam avtor sprejel z veseljem. Precej truda smo vložili v razstavo, ker smo imeli na razpolago ogromno gradiva, osredotočili pa smo se na posnetke, ki se nananjajo na mojstrovine v naši stari dolinski fari.

**Kaj pa izzivi Mladinskega doma za prihodnost?**

V tem času nadaljujemo z delavnico za otroke iz vrtca in osnovne šole, gre pa za pripravo na božičnico. V decembru bomo imeli še večer in odprtje nove razstave ob 100-letnici prvega poleta bratov Rusjan. Po novem letu pa načrtujemo tradicionalni božični koncert v vaški cerkvi.

Pravo novost predstavljajo sobotni popoldnevi, takrat je namreč Mladinski dom odprt. Starši se nam lahko pridružijo z otroki in skupaj preživijo popoldne v sproščenem vzdušju. Sobotne popoldneve pa skušamo popestriti z obiskom kakega gosta in začeli smo sodelovati tudi z drugimi otroškimi in mladinskimi organizacijami. Ob tem ne gre pozabiti, da nadaljujemo mesečna predavanja na razne teme. Prisotni smo tudi na spletnem Facebook-u, tako da bo pestrost delovanja in soočenja s člani še večja.

**Hvala lepa za pogovor.**

Manj raziskane teme naše polpretekle ali pretekle zgodovine in poglobitve aktualnosti so v zadnjih letih postavile v ospredje delovanje Mladinskega doma Boljunec. Debatni večeri, predavanja in razstave pa dopolnjujejo tudi dejavnosti za otroke in mladostnike, katerim Mladinski dom že od svoje ustanovitve posveča posebno pozornost. Društvo vodi danes Miran Bandi, predsednik odbora je Silvester Metlika, o dosedanjih pobudah, smernicah delovanja in načrtih pa smo se pogovorili s tajnikom društva Albertom Tulom.

**Najprej o začetkih Mladinskega doma...**

Mladinski dom je nastal leta 1957, ko je pokojni župnik Lojze Župančič dal postaviti leseno zgradbo, ki so jo sami obiskovalci imenovali »baraka«. Takratni



## ZCPZ-GORICA: Mala Ceciljanka 2009

Po zborovski reviji Ceciljanka 2009, ki jo prireja ZSKP in je namenjena odraslim pevskim zborom in vokalnim skupinam, sledi revija za otroke in mladinske pevske skupine Mala Ceciljanka, v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice. Mala Ceciljanka spada med glavne tradicionalne revije, ki na Goriškem nudijo priložnost, da pevska vzgoja na mladinskem področju pokaže svoje dosežke. Letošnja priredba je 39. po vrsti, kar je seveda zavirljiv dosežek in kaže na veliko skrb, ki jo tako ZCPZ iz Gorice, kot razni včlanjeni zbori gojijo do otroške in mladinske pevske



dejavnosti. Morda se premalokrat pomisli na vse to, kar stoji za pevskim nastopom skupine otrok ali mladostnikov oz. mladostnic. Gre se za nevidno delo glasbenih vzgojiteljev, ki zbirajo otroke in mlade, da skupaj pojejo in si pri tem pridobivajo pomembne človeške vrline, kot so posluš, smisel za uigranost, sodelovanje, pozornost do drugega in skupinsko delo. Nena zadnje se gre tudi pri tem, da preko prepevanja nudimo možnost otroku do boljšega spoznavanja slovenskega jezika, pravilne izgovorjave, kot tudi, da se seznanijo s tem, kar je bogata narodna dediščina slovenskega petja in z novostmi, ki prihajajo iz osrednjega slovenskega prostora.

Mala Ceciljanka bo letos na praznik Brezmadežnega spočetja oz. v torek, 8. decembra, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Go-

rici. Zbori se bodo zvrstili v dveh izmenah, najprej ob 15.30, nato pa ob 18.00 uri. Letošnja slavnostna govornika bosta dr. Mara Černič in prof. Janez Povše, ki bosta priložnostno nagovorila poslušalce in nastopajoče.

Na letošnji Mali Ceciljanki bodo poslušalci imeli priložnost, da prisluhnejo pevskim sposobnostim in vrlinam naslednjih prijavljenih zborov: Mali OpeZ F. B. Sedej in OpeZ F. B. Sedej oba iz Števerjana, OpeZ Plešivo, OpeZ Osnovna šola Josip Abram iz Pevme, OpeZ Štmaver, OpeZ Emil Komel iz Gorice, OČpeZ Štandrež, OpeZ Osnovna šola Romjan, OpeZ Mali Veseljaki in OpeZ Veseljaki oba iz Doberdoba, OpeZ Rupa-Peč, OpeZ Vrh sv. Mihaela, OpeZ Kulturnega društva Sovodnje, Mladinski zbor župnije Vrtojba in OpeZ Ladjica iz Devina.

## i.nformacije

**Združenje E. Blankin** Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad  
tel/fax: 0432 701455  
e-mail: slovlt@tin.it

**Slovenska prosveta** Ulica Donizetti 3, 34133 Trst  
tel: 040 370846, fax: 040/633307  
e-mail: sp@mladika.com

**Zveza slovenske katoliške prosvete** Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica  
tel/fax: 0481 538128  
e-mail: zskp\_gorica@yahoo.it

**Zveza cerkvenih pevskih zborov** Ulica Donizetti 3, 34133 Trst  
fax: 040 633307

**Združenje cerkvenih pevskih zborov** Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica  
tel/fax: 0481 31817  
e-mail: zcpz\_go@libero.it

## gorica

**SCGV Emil Komel** vabi v četrtek, 10. decembra ob 18.00 uri v Kulturni center Lojze Bratuž na koncert mladinskega filharmoničnega orkestra "Alpe Adria", ki ga vodi dirigent Luigi Pistore. Koncertno vajo odprto javnosti prireja Centro incontri musicali "Alpe Adria", SCGV Emil Komel pa je pri tem soorganizator. Pokrovitelji pobude so Dežela FJK, Pokrajina Gorica, Občina Gorica in Fundacija Goriška hranilnica.

**Dramski odsek PD Štandrež** prireja v nedeljo, 13. novembra ob 17.00 uri tretjo gledališko predstavo v sklopu abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin. Gostovalo bo K.D. Gledališče Belansko s komedijo Georgesa Feydoua »Poroka Štefa Vampiča«. Režija Bernarda Gašerčič. Predstava bo kot običajno potekala v župnijskem domu Anton Gregorčič v Štandrežu.

**Pevska skupina Musicum in Kulturni center Lojze Bratuž** vabita v nedeljo, 13. decembra ob 17.00 uri na slavnostni koncert »Vse najlepše ...«. Koncert spada v sklop pobud ob 10-letnici delovanja pevske skupine Musicum in bo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

**Zveza slovenske katoliške prosvete** vabi v ponedeljek, 14. decembra ob 20.30 na predstavitev zgoščenke zborovskih skladb skladatelja Patricka Quaggiata "Pomladni večeri". Nastopila bosta MPZ Štandrež in Dekliška vokalna skupina Bodeča neža. O zgoščenki in avtorju bo spregovoril skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi. Predstavitev bo potekala v Komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

## trst

**KD Barkovlje** vabi danes, 6. decembra na predpraznični sejem, ki bo

potekal v prostorih v ul. Bonafa v Barkovljah.

**RADIJSKI ODER** obvešča, da bo v nedeljo, 6. decembra, na sporedu Gledališkega vrtljaka predstava SNEŽNA KRALJICA v izvedbi Radijskega odra iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri (red SONČEK), druga ob 17.30 (red ZVEZDA). Po vsaki predstavi bo otroke obiskal sv. Miklavž. Prireditvev bo potekala v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

**Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta** vabita v ponedeljek, 7. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na okroglo mizo ob izidu zbornika »Med sodbo sodišča in sodbo vesti, Dokumenti sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu«. Pri njej bodo sodelovali dr. France M. Dolinar, prof. Blaž Otrin in dr. Tamara Pečar

Griesser, ter predstavnik založbe Družina dr. Janez Gril. Začetek ob 20.30.

**Založba Mladika** obvešča, da bo v petek, 11. decembra, ob 11. uri v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani (Celovška cesta 23) predstavitev knjige Cena domoljubja avtorja Johna Earleja.

**Zbor Jacobus Gallus** vabi v soboto, 12. decembra ob 20.30 na koncert, ki bo v cerkvi pri sv. Ivanu. Poleg zboru Jacobus Gallus bo na koncertu pel še zbor Ensemble La Rose iz Vicenze.

**Zbor Jacobus Gallus** vabi v ponedeljek, 14. decembra ob 20.30 na koncert, ki bo v luteranski cerkvi v ul. Largo Panfili v Trstu. Pella bosta zboru Jacobus Gallus pod vodstvom Marka Sancina in APZ Tone Tomšič pod vodstvom Ambroža Čopija.



### Rai Tre

**SLOVENSKI PROGRAM**

**Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**

**Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

**20.20** Tv Kocka: »Katinara pred 100 leti« - z otroki O.Š. Fran Milčinski s Katinare

**20.30** Deželni TV dnevnik

**20.50** Film: Tea - gozdna pustolovščina, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

### Rai Uno

**6.00** Aktualno: Quello che

**6.30** Aktualno: Unomattina Week End

**9.30** Aktualno: Magica Italia

**10.00** Aktualno: Linea verde Orizzonti

**10.30** Aktualno: A sua immagine

**10.55** Sveta maša, sledi Angelus

**12.20** Aktualno: Linea verde

**13.30** Dnevnik

**14.00** Variete: Domenica In - L'arena

**15.30** Variete: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)

**16.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

**18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

**20.00** Dnevnik in športne vesti

**20.40** Kviz: Affari tuoi

**21.30** Nan.: Il sangue dei vinti

**23.35** Aktualno: Speciale Tg1

**0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

**1.05** Aktualno: Applausi (v. G. Marzullo)

### Rai Due

**6.00** Aktualno: L'avvocato risponde

**6.15** Aktualno: Inconscio e magia

**6.45** Variete: Mattina in famiglia

**10.05** Aktualno: Ci vediamo domenica

**11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia

**13.00** 20.30 Dnevnik

**13.30** Aktualno: Tg2 Motori

**13.40** Vremenska napoved

**13.45** Variete: Quelli che... aspettano

**15.30** Variete: Quelli che il calcio e... (v. S. Ventura)

**17.05** Šport: Stadio sprint

**18.00** Dnevnik in vremenska napoved

**18.05** Šport: 90° Minuto

**19.00** Variete: Due... Risate

**20.30** Dnevnik

**21.00** Nan.: NCIS (i. M. Harmon, C. de Pablo)

**21.50** Nan.: Criminal Minds

**22.35** Šport: La domenica sportiva, sledi Domenica sprint

**1.00** Nočni dnevnik

### Rai Tre

**6.00** 1.45 Aktualno: Fuori orario

**7.00** Variete: Aspettando è domenica papà

**7.15** Aktualno: Mamme in blog

**7.30** Variete: E' domenica papà

**8.20** Glasb.: Il Gran Concerto (v. A. Greco)

**9.15** Šport: Atletika

**12.00** Dnevnik in športne vesti

**12.25** 0.45 Aktualno: TeleCamere Salute

**12.55** Aktualno: Racconti di vita

**13.25** Aktualno: Passepartout

**14.00** 19.00, 23.20 Deželni dnevnik in vremenska napoved

**14.30** Aktualno: In 1/2 h

**15.00** Dnevnik L.I.S.

**15.05** Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro

**18.00** Kviz: Per un pugno di libri

**18.55** 0.35 Vremenska napoved

**20.00** Variete: Blob

**20.10** Aktualno: Che tempo che fa

**21.30** Aktualno: Report

**23.35** Variete: Tatami

### Rete 4

**6.30** Dnevnik: Pregled tiska

**7.10** Aktualno: Super Partes

**8.25** Nan.: Valeria medico legale

**9.30** Dok.: Artezip

**9.35** Dok.: Magnifica Italia

**10.00** Sveta maša

**11.00** Aktualno: Pianeta mare

**11.30** Dnevnik in prometne informacije

**12.10** Aktualno: Melaverde

**13.30** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved

**14.05** Variete: Ieri e oggi in tv

**15.00** Film: Il compagno B (kom., ZDA, '32, r. G. Marshall, i. S. Laurel, O. Hardy)

**15.05** 18.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

**16.20** Film: La grande guerra (vojna, It., '59, r. M. Monicelli, i. A. Sordi)

**19.35** Variete: Ieri e oggi in tv

**20.00** Film: Colombo - Bella ma letale (srh.)

**21.30** Film: Superfantozzi (kom., It., '86, r. N. Parenti, i. P. Villaggio)

**23.20** Šport: Controcampo

**0.45** Dnevnik - Pregled tiska

### Canale 5

**6.00** Dnevnik - Pregled tiska

**7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

**8.00** Jutranji dnevnik

**8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito

**9.45** Aktualno: Verissimo

**12.30** 13.40 Resničnostni show: Grande Fratello

**13.00** Dnevnik, vremenska napoved in Okusi

**14.00** Variete: Domenica 5 (v. B. D'Urso)

**18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

**20.00** Dnevnik in vremenska napoved

**20.40** Variete: Striscia la Domenica

**21.30** Film: Billy Elliot (kom., V.B. '00, r. S. Daldry, i. J. Bell)

**23.35** Talk show: Maurizio Costanzo Show 25 anni (v. M. Costanzo, A. Signorini)

### Italia 1

**7.00** Aktualno: Super Partes

**7.55** Risanke

**10.55** Nan.: Malcolm

**11.20** Nan.: Chuck

**12.25** Dnevnik in športne vesti

**13.00** Šport: Guida al campionato

**13.50** Film: Fire & Ice - Le cronache del drago (fant., ZDA, '08, r. Pitof, i. A. Acker)

**15.40** 17.55, 20.00, 22.20 Dnevnik - Kratke vesti in vremenska napoved

**17.40** Film: Tom & Jerry: A Nutcracker tale (pust., ZDA, '07, r. S. Brandt)

**18.30** Dnevnik in vremenska napoved

**19.00** Film: X-Men 2 (fant., ZDA, '03, r. B. Singer, i. H. Berry)



**21.25** Film: La leggenda degli uomini straordinari (fant., ZDA, '03, i. S. Connery)

**23.45** Nan.: Moonlight

### Tele 4

**6.55** Film: Il ritratto di Jennie

**8.30** Salus TV

**8.40** Musa TV

**8.50** Aktualno: Italia Economia

**9.40** Super Sea

**10.30** Incontri al caffè de la Versiliana

**11.55** Aktualno: Fede, perchè no?

**12.00** Sv. maša in Angelus

**12.25** Aktualno: In attesa del Natale

**12.30** Aktualno: Carnia, che passione

**12.45** Aktualno: Rotocalco ADN Kronos

**13.10** Aktualno: Qui Tolmezzo

**13.15** Glasb. odd.: Musica, che passione!

**13.30** Attenti al cuoco

**14.05** Camper magazine

**14.30** Campagna amica

**15.20** Dok. odd.: Borgo Italia

**15.45** Dok. odd.: La grande storia

**16.30** Variete: Novecento contro luce

**17.30** Risanke

**19.15** Aspettando... E domani è lunedì

**19.30** Dnevnik

**19.45** E domani è lunedì

**23.00** Film: Due streghe da salvare - The Watching of Ben W. ('87, r. P. Annet)

### La 7

**6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije

**7.00** Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End

**10.10** Aktualno: La settimana

**10.30** Film: Una nuova casa per Lassie (kom., ZDA, '78, r. D. Chaffey, i. S. Boyden)

**12.30** 1.05 Dnevnik in športne vesti

**13.00** Nan.: Jag - Avvocati in divisa

**14.00** Dokumentarec

**16.00** Film: La presidentessa (kom., It., '52, r. P. Germi, i. S. Pampanini)

**18.00** Film: Il ferroviere (dram., It., '56, r. P. Germi, i. L. Della Noce)

**20.00** Dnevnik

**20.30** Film: Signore & Signori (kom., It., '65, r. P. Germi, i. V. Lisi)

**22.50** Aktualno: La valigia dei sogni

**23.30** Aktualno: Effetto domino

### Slovenija 1

**7.00** Ris. Nan.: Živ Žav

**9.20** Otr. serija: Mulčki

**9.55** Nedeljska maša (pon.)

**11.00** Izvir(n)i, oddaja o ljubiteljski kulturi

**11.30** Obzorja duha

**12.00** Ljudje in zemlja

**13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti

**13.15** Na zdravje! (pon.)

**14.30** Prvi in drugi (pon.)

**15.00** 15.20 NLP, razvedrilna oddaja: Glasbeni troboj

**15.15** Športne novice

**15.40** Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom

**15.50** Športna oddaja

**16.00** Družabna

**16.25** Kuharska odd.: Za prste obliznit

**17.00** 22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

**17.15** NLP, razvedrilna oddaja: Naglas!

**17.30** Fokus

**18.25** Žrebanje Lota

**18.35** Risanke

**18.55** Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

**19.50** Gledamo naprej

**19.55** Spet doma

**21.45** Intervju: Jurij Gustinčič

**23.05** Nad.: Diamanti

### Slovenija 2

**6.30** 1.30 Zabavni infokanal

**7.35** Skozi čas

**7.45** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 06.12.1991

**8.15** Globus (pon)

**9.20** Lynx Magazin (pon.)

**9.50** Alpe - Donava - Jadran

**10.20** Turbulenca (pon.)

**11.10** Klic dobrote (pon.)

**13.10** Migaj raje z nami!, oddaja za razgibano življenje (pon.)

**13.40** Trondheim: SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki (prenos)

**15.30** Velenje: Nogomet, tekma prve lige, Rudar - Maribor (prenos)

**17.40** 20.40 Beaver Creek: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), prenos

**18.55** Lake Louise: SP v alpskem smučanju, superveleslalom (ž), prenos

**21.30** Nad.: Eksodus

**22.25** Na utrip srca

**22.25** Ob 150-letnici rojstva Rista Savina: Skladatelj v vojaški uniformi

**22.55** Navdih klasike

**23.00** Nad.: Deadwood (pon.)

**23.50** Film: Nepremagljiva sila (pon.)

### Koper

**13.45** Dnevnik program

**14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

**14.10** Dok. oddaja: Sveti Miklavž

**14.30** Vas tedna

**15.00** Trendovska oddaja: »Q«

**15.45** Sredozemlje

**16.15** Glasb. oddaja: Atnohist(e)rie

**17.00** City Folk

**17.30** Potopisi

**18.00** Ljudje in zemlja

**19.00** 22.00, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik

**19.25** Tednik

**20.00** Vesolje je...

**20.30** Istra in...

**21.00** Dok. oddaja: Z boljše Afriko

**21.45** Kino premiere

**22.05** Nedeljski športni dnevnik

**22.20** SP v AS: Veleslalom (M)

**23.45** 21. Mednarodno srečanje pevskih zborov

### Tv Primorka

**15.20** Portret Božidarja Jakca

**16.00** Glasb. odd.: Z Mojco po domače (pon.)

**17.00** Hrana in vino

**18.00** Duhovna misel (pon.)

**18.15** Tedenski pregled (pon.)

**18.30** Mavrica pogledov (pon.)

**19.15** Pravljica

**19.30** Med Sočo in Nadižo

**20.00** Razgledovanja (pon.)

**20.30** Primorski župani

**21.30** Koncert: Los Caballeros

**22.30** Pod drobnogledom

**0.10** Videostrani

### RADIO

**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Mopped show; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zaključek oddaj.

**RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**

7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Gremo plestat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled prireditvev; 9.30 Radio je živ; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.45; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

**RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

**SLOVENIJA 1**

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.20 Nedeljsko popoldne; 16.30 Reportaža; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

**SLOVENIJA 2**

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna;

### Praznični fotoutrip

Okrasene ulice in izložbe nas opozarjajo, da se naglo bliža čas božičnih in novoletnih počitnic. Zagotovo so to dnevi radosti, sprostitve, izletov ali zimovanj, spokojnega življenja v toplem objemu družine ali pa »nore« zabave. Vse kar boš zanimivega ali nenavadnega ujel v svoj objektiv, pošlji na spletno stran [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu), tako da klikneš rubriko fotografije bralcev. Tvoje prispevke bomo rade volje objavili.

18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

**SLOVENIJA 3**

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 20.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

**RADIO KOROŠKA**

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

### HOROSKOP

**OVEN 21.3.-20.4.:** Pazite na živce, sprostite se in se osredotočite na pomembne stvari. Bodite potrpežljivi. Do svojih prijateljev in družine boste radodarni. Denar: poskušajte se bolj osredotočiti na delo.

**BIK 21.4.-20.5.:** Prosti čas boste hoteli preživeti doma. Vsakega toliko časa se sprehodite in pretegnete zaspane ude. S partnerjem boste preživeli nekaj lepih trenutkov. Imeli boste občutek zanj.

**DVOJČKA 21.5.-21.6.:** Prosti čas boste želeli preživeti čim bolj aktivno. Prijatelji vas bodo spoštovali in vam zavidali, kar vzemite kot poklon. V službi se pazite zahrbtnih ljudi. Zdravje: pazite na pljuča.

**RAK 22.6.-22.7.:** Vaše denarno stanje je nekoliko nestabilno. S previdnostjo in preračunljivostjo se boste prebili čez to obdobje. Pri delu boste imeli veliko dobrih idej, kar bo opazil vaš šef. Zdravje: dobro.

**LEV 23.7.-23.8.:** Prihodnji teden boste nekoliko bolj utrujeni. Čez dan vam bo primanjkovalo energije, zato boste pri delu manj učinkoviti. Hodite zgodaj spat in se dobro spočijte. Zdravje: zaužijte vitamine.

**DEVICA 24.8.-22.9.:** Delo, ki ste si ga zadali, boste vsakakor hoteli opraviti. Vendar si zapomnite, da je bolj od količine pomembna kakovost, zato si za vsako opravilo vzemite dovolj časa.

**TEHTNICA 23.9.-22.10.:** Med prijatelji boste zaželeni, saj boste znali poskrbeti, da bo v vaši družbi vsem prijetno. Ljubezen: partnerju boste izpovedali svoja čustva. Zdravje: potrebujete več spanja.

**ŠKORPJON 23.10.-22.11.:** Zvezde kažejo, da se vam bo finančno stanje popravilo. Pazite, da vas želja po denarju ne bo preveč prevzela. Z delom in vztrajnostjo imate možnost, da zaslužite dovolj.

**STRELEC 23.11.-21.12.:** Večsih se počutite nekoliko osamljene in nerazumljene. Morda bi morali tudi sami več pozornosti posvetiti drugim ljudem in jim prisluhniti. Denar: dobro!

**KOZOROG 22.12.-20.1.:** Ko ste že prepričani, da se količina dela v službi začneja zmanjševati, vam naložijo še več zadolžitve. Nikar ne obupajte. Sredi drugega tedna boste res nekoliko lažje zadihali.

**VODNAR 21.1.-19.2.:** V prihodnjem tednu boste znali poskrbeti, da vam bo lepo. Tako na delovnem mestu kakor tudi doma si ne boste nalagali prevelikih količin dela. Z ljudmi boste gojili odprte odnose.

**RIBI 20.2.-20.3.:** Nove poslovne priložnosti vam bodo v prijeten izziv. Ker bodo uspehi tudi denarno nagrajani, vam nekaj dodatnega dela na bo pomenilo prehudega napora. Ljubezen: dobro!



**Rai Tre****SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika  
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Čuki - Zvočnik na pločnik  
20.30 Deželni TV dnevnik  
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

**Rai Uno**

- 6.00 Aktualno: Euronews  
6.05 Aktualno: Anima Good News  
6.10 Nad.: Julia  
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije  
6.45 Aktualno: Unomattina  
10.00 Aktualno: Verdetto finale  
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa  
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved  
12.00 Variete: La prova del cuoco  
13.30 Dnevnik in gospodarstvo  
14.10 Variete: Festa italiana  
16.15 Aktualno: La vita in diretta  
16.50 Dnevnik - Parlament  
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)  
20.00 23.40 Dnevnik  
20.30 Kviz: Affari tuoi  
21.10 Nan.: Il sangue dei vinti  
23.45 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespà)  
1.20 Nočni dnevnik in vremenska napoved

**Rai Due**

- 6.00 Aktualno: Cercando cercando  
6.20 Aktualno: Tg2 Zdravje  
6.25 19.00 Talent show: X Factor  
6.55 Aktualno: Quasi le sette  
7.00 Variete: Cartoon Flakes  
9.20 Aktualno: Sorgente di vita  
9.50 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso  
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it  
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)  
13.00 Dnevnik in rubrike  
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)  
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)  
16.10 Nan.: La signora del West  
17.40 Variete: Art Attack  
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti  
18.30 Aktualno: Tg2 Notizie  
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11  
20.30 23.10 Dnevnik  
21.05 Nan.: Senza traccia  
22.40 Nan.: Law & Order  
23.25 Dnevnik, sledi Punto di vista  
0.40 Aktualno: Magazine sul 2

**Rai Tre**

- 6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso  
7.30 Tgr Buongiorno Regione  
8.15 Dok.: La Storia siamo noi  
9.15 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli  
9.20 Aktualno: Cominciamo Bene - Prima, sledi Cominciamo bene  
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti  
12.25 Aktualno: Tg3 Shukran  
12.45 Le storie - Diario italiano  
13.10 Nad.: Vento di passione  
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved  
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis  
15.10 Dnevnik - kratke vesti  
15.15 Variete: Trebisonda  
15.20 Nan.: Zorro  
16.00 Aktualno: Tg3 GT Ragazzi  
16.35 Variete: Melevisione  
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo  
18.10 Vremenska napoved  
20.00 Variete: Blob  
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce  
20.35 Dok.: Un posto al sole  
21.05 Dnevnik  
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli)  
23.10 Šport: Replay  
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

**Rete 4**

- 6.50 Nan.: Vita da strega  
7.20 Nan.: Quincy  
8.20 Nan.: Hunter  
9.45 Nad.: Bianca  
10.30 Nan.: Giudice Amy  
11.30 Dnevnik in prometne informacije  
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino  
12.30 Nan.: Un detective in corsia  
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved  
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum  
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21  
16.10 Nad.: Sentieri  
17.00 Film: In compagnia di Lily (dram., ZDA, '94, r. D. Mann, i. N. Cole)  
17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije  
19.35 Nad.: Tempesta d'amore  
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger  
21.10 Nan.: Il comandante Florent  
23.25 Nan.: Il Commissario Moulin

**Canale 5**

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska  
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar  
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panucci, C. Brachino)  
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole  
10.00 Dnevnik - Ore 10  
11.00 Aktualno: Forum  
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved  
13.40 Nad.: Beautiful  
14.10 Nad.: CentoVetrine  
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)  
16.15 Talent show: Amici  
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)  
18.00 Dnevnik - kratke vesti  
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)  
20.00 Dnevnik in vremenska napoved  
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)  
21.10 Resničnostni show: Grande Fratello  
0.20 Variete: Mai dire Grande Fratello

**Italia 1**

- 6.05 Nan.: The War at Home  
6.30 13.40, 17.45 Risanke  
8.55 Nan.: Happy Days  
9.30 Nan.: A-Team  
10.20 Nan.: Starsky & Hutch  
11.20 Nan.: The Sentinel  
12.15 Aktualno: Secondo voi  
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti  
15.20 Nan.: Wildfire  
16.20 Nan.: Il mondo di Patty  
17.10 Nan.: Cory alla Casa bianca  
19.30 Nan.: La vita secondo Jim  
20.05 Risanke: Simpsonovi  
20.30 Kviz: Prendere o lasciare  
21.10 Film: XXX (akc., ZDA, '02, r. R. Cohen, i. V. Diesel)  
22.05 0.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved  
23.45 Film: Matrix (fant., ZDA, '99, r. A. Wachowski, i. K. Reeves)

**Tele 4**

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik  
8.05 Pregled tiska  
9.00 Aktualno: Rotocalco ADN Kronos  
9.35 Nad.: Lourdes  
11.35 Variete: Camper magazine  
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti  
12.50 Carnia, terra di emozioni

- 13.10 Videomotori  
13.25 Aktualno: In attesa del Natale  
14.05 Animali amici miei  
14.35 Variete: Ciacole no fa fritole  
15.30 Dokumentarci o naravi  
17.00 Risanke  
19.00 Šport: Nogomet, Triestina  
20.00 Športne vesti  
20.05 Šport: Nogomet, Udinese  
20.30 Deželni dnevnik  
21.00 Nogometna tekma: Triestina - Crotona  
23.45 Nad.: Cold Squad

**La 7**

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije  
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life  
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro  
10.25 Nan.: Lispettore Tibbs  
11.30 Nan.: Le inchieste di padre Dowling  
12.30 Dnevnik in športne vesti  
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa  
14.00 Film: Totò nella luna (kom., It., '58, r. Steno, i. Totò, U. Tognazzi)  
16.00 Aktualno: Così stanno le cose  
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi  
19.00 Nan.: The District  
20.00 0.35 Dnevnik  
20.30 2.20 Aktualno: Otto e mezzo  
21.10 Aktualno: L'infedele  
23.40 Aktualno: Reality  
0.55 Aktualno: Prossima fermata

**Slovenija 1**

- 6.30 Utrip (pon.)  
6.40 Zrcalo tedna (pon.)  
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila  
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro  
10.10 Ris. nan.: Smrkci  
10.30 Ris. nan.: Animalija (pon.)  
10.55 18.40 Risanke  
11.10 Otr. serija: Mulčki (pon.)  
11.40 Iz popotne torbe (pon.)  
12.00 Ljudje in zemlja (pon.)  
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved  
13.25 Koncert slovenske skupine Jararaja (pon.)  
15.10 Dober dan, Koroška  
15.45 Ris. nan.: Nazaj domov, sledi Feliks gre od doma  
16.10 Poučno-razv. odd.: Ajkec pri restavradorjih  
16.30 Otr. nad.: Ribič Pepe  
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved  
17.20 19.50 Gledamo naprej  
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)



- 18.25 Žrebanje 3x3 plus 6  
19.55 Polemika  
21.00 Nad.: Umazani ples  
21.20 Na lepše  
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved  
23.00 Opus  
23.25 Glasbeni večer  
0.25 Nad.: Strasti (pon.)

**Slovenija 2**

- 6.30 9.00, 2.05 Zabavni infokanal  
7.00 Infokanal  
8.00 Otroški infokanal  
11.20 17.30 To bo moj poklic (pon.)  
11.45 Sobotno popoldne  
14.30 Slovenski utrinki (pon.)  
15.15 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 07.12.1991  
15.40 Osmi dan (pon.)  
16.10 ARS 360 (pon.)  
16.30 Alpe - Doava - Jadran (pon.)  
17.00 Prvi in drugi (pon.)  
17.30 To bo moj poklic: Izobraževalna serija

- 18.00 Nad.: Jesenin (pon.)  
18.50 Derren Brown - Miselni triki  
19.00 Iz sobotnega popoldneva  
19.40 Skozi čas  
20.00 Dok. serija: Južni Tihi Ocean  
21.00 Studio city  
22.00 Nogometna oddaja: Pozdrav Afriki  
22.30 Knjiga mene briga (pon.)  
22.50 Dok. odd.: City Folk  
23.15 Film: Gia

**Koper**

- 13.45 Dnevni program  
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti  
14.20 Euronews  
14.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje  
15.00 Čezmejna Tv  
16.00 Vesolje je ...  
16.30 Tednik  
17.00 Avtomobilizem  
17.20 Istra in...  
18.00 23.20 Športna mreža  
18.35 23.55 Vremenska napoved  
18.40 23.00 Primorska kronika  
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik  
19.25 Športne vesti  
19.30 Kuharski recepti  
19.50 Kino premiere  
20.00 Sredozemlje  
20.30 Artevisione  
21.00 Meridiani - aktualna tema  
22.00 Vzhod - Zahod  
22.30 Športel

**Tv Primorka**

- 9.00 10.00 Novice  
9.05 19.00, 23.30 Mozaik  
10.05 16.40 Hrana in vino (pon.)  
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami  
17.10 Kultura: Drugačni Štefan Galič  
17.40 Naj viža (pon.)  
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved  
20.30 Športni ponedeljek  
21.30 Šport  
0.30 Videostrani

**RADIO****RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radio paprika; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrika - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**  
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio je živ; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 »Indie ni Indija«; 22.30 Radio Kažin.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**  
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovori; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvojnovečev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvojnovečev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

**SLOVENIJA 1**

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

- SLOVENIJA 2**  
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.05 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganaka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

- SLOVENIJA 3**  
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospesva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Georges Bizet: Carmen; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

- RADIO KOROŠKA**  
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-19.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

**Primorski dnevnik**

**Lastnik:**  
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst  
**Izdajatelj:**  
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio  
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

**Tisk:** EDIGRAF srl, Trst  
**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ  
**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418  
*email:* [trst@primorski.eu](mailto:trst@primorski.eu)  
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958  
*email:* [gorica@primorski.eu](mailto:gorica@primorski.eu)  
**Dopisništva:** Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462  
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

**Internet:** <http://www.primorski.eu/>  
**Naročniško - prodajna služba**  
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418  
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €  
Naročnina za Italijo 280,00 €  
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €  
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €  
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480  
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

**OGLAŠEVANJE**  
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.  
[www.tmedia.it](http://www.tmedia.it)  
GORICA, ul. Malta 6  
TRST, ul. Montecchi 6

**KOMERCIALNI OGLASI**  
[advertising@tmedia.it](mailto:advertising@tmedia.it)  
Brezplačna tel. št. 800129452  
Iz tujine +39.0481.32879  
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

**NEKOMERCIALNI OGLASI**  
[oglasit@tmedia.it](mailto:oglasit@tmedia.it)  
Brezplačna tel.št. 800912775  
Fax +39.0481.32844  
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sozolja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.



## TENIS Španija osvojila Davisov pokal

BARCELONA - Španija je zmagovalka Davisovega pokala. Španci so v Barceloni v finalu po dvoboju dvojic proti Česki povedli že z neulovljivih 3:0 in tako odločili zmagovalca. Tretjo zmago sta Španiji prigrjala Feliciano Lopez in Fernando Verdasco, ki sta s 7:6 (7), 7:5 in 6:2 premagala Čeha Tomaša Berdycha in Radeka Štepaneka. Petkova izida: Nadal - Berdych 7:5, 6:0, 6:2; Ferrer - Štepanek 1:6, 2:6, 6:4, 6:4, 8:6.

**MAZEJEVA BREZ TOČK** - Američanka Lindsey Vonn je zmagala na drugem smuku v Lake Louisa, ki je štel za svetovni pokal alpskih smučark. Črnjanka Tina Maze, edina slovenska predstavnikinja, je bila 35. (+3,15) in je prvič v tej zimi ostala brez točk pokala.

**SMUK JANKI** - Po petkovi superkombinatorski zmagi je Švicar Carlo Janka (1:43,49) zmagal še na zahtevnem smuku na slovti progi Ptice roparic v ameriškem Beaver Creeku. Na drugem smuku sezone so nastopili štirje Slovenci, najbolje se je odrezal Andrej Jerman (+1,51), ki je z 18. mestom osvojil svoje prve točke v sezoni. Južni Tirolec Patrick Staudacher je bil 6., Werner Heel 7.

**PRVIČ NA STOPNIČKAH** - Slovenska smučarska tekačica Vesna Fabjan je na sprintu svetovnega pokala v Düsseldorfu osvojila tretje mesto in se prvič v karieri povzpela na stopničke. Zmagala je Švedinja Hanna Falk. Petra Majdič je bila 13.

**SKOKI** - Avstrijec Schlierenzauer je zmagovalec druge letošnje posamične tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih v Lillehammerju. Drugi je bil njegov rojak Morgenstern, tretji pa Poljak Malysz. Slovenec Robert Kranjec je bil po prvi seriji drugi, na koncu pa peti.

**KOŠARKA** - A1-liga: Biella - Bennetton TV 89:83.

**MANIA'** - Izid odbojkarke A1-lige: Forlì - Modena 2:3 (25:18, 17:25, 22:25, 25:11, 11:15). Loris Manià je zbral 70% pozitivnih in 48% brezhbitnih sprejemov (skupno 44 sprejemov).

NOGOMET - Osrednja tekma 15. kroga A-lige

# Juventus s temperamentno igro premagal vodilni Inter

Tekmo je v drugem polčasu z lepim golom odločil mladi Marchisio - Izključena Mourinho in Felipe Melo

**Juventus - Inter 2:1 (1:1)**

STRELCI: v 20. Felipe Melo, v 26. Eto'o; v 13.dp Marchisio.

JUVENTUS (4-3-1-2): Buffon 6,5; Caceres 6,5, Cannavaro 6,5, Chiellini 7, Grosso 6; Sissoko 6,5, Felipe Melo 6, Marchisio 7 (36.dp Poulsen); Diego 6 (47.dp Grygera); Amauri 6, Del Piero 6 (26.dp Camoranesi 6). Trener: Ferrara.

INTER (4-3-1-2): Julio Cesar 5,5; Zanetti 6, Lucio 6,5, Samuel 6 (45.dp Materazzi), Chivu 6; Muntari 6 (15.dp Balotelli 5), Cambiasso 6 (34.dp Mancini), Thiago Motta 6; Stanković 6; Eto'o 6,5, Milito 6,5. Trener: Mourinho.

SODNIK: Sacconi iz Mantove 6; IZKLJUČITVI: trener Mourinho v 21., Felipe Melo v 40. dp; OPOMINI: Samuel, Grosso, Felipe Melo, Amauri, Balotelli, Caceres.

Zmagovalec letošnjega prvenstva ni še znan. Vodilni Inter je namreč padel v Turinu in tako sta se prva nasledovalca Milan in Juventus približala na štiri oziroma pet točk. Sicer je letos tekmo med Juventusom in Interjem nekoliko zasenčil žreb skupin za svetovno prvenstvo, vendar je vseeno vladalo precejšnje zanimanje za pomemben obračun. Razlogov za zanimanje je bilo precej, med temi tudi sprejem, ki ga bodo namestili domači »navijači« do Balotellija. In ultrasi Juventusa so že več kot uro pred začetkom tekme dokazali, da ne morejo iz svoje kože ter začeli s skandiranjem gesel proti mlademu temnopoltemu napadalcu Interja, ki pa je med tekmo le prilival olja na ogenj z res nespodobnim obnašanjem.

Juventus je tekmo začel silovito. Morda si takega pristopa Inter ni pričakoval in stara dama je zaslužno prešla v vodstvo s Felipejem Melom, ki je nenamerno spremenil smer Del Pieroovega strela in tako uknil Julia Cesarja. Zaradi protestov ob Juventusovem голу je sodnik izključil trenerja Interja Mourinha, ki je nato tekmi sledil s tribune. Inter je kmalu izenačil z Eto'ojem, ki je izkoristil hudo napako celotne domače obrambe. Z glavo s kratke razdalje ni imel



Sissoko in Muntari v eni izmed številnih spornih situacij do katerih je prišlo v obeh kazenskih prostorih

ANSA

težav ukaniti Buffona. Drugi polčas je bolje začel Inter. Milito in ostali so se nekajkrat nevarno približali Buffonovim vratom, obramba Juventusa je trpela in na trenutke le s težavo posegla. Eden izmed nespornih posegov se je začuda spremenil v protinapad; proti Interjevimi vratom je streljal Sissoko, Julio Cesar je odbil, a Marchisio je bil zelo prisen in v enem metru najprej preigril Samuela in nato z vrhunskim lobom premagal brazilskega vratarja. Mourinho je takoj tvegala in z vstopom Balotellija prešel na postavitev s tremi napadalci, a zamenjava ni zalegla, obratno je Interjeve igralce celo zmedla. Juventus ni imel težav braniti gol prednosti, niti potem ko je Sacconi (kljub težavnosti tekme je zadostno opravil svojo nalogo) izključil Mela zaradi udarca Balotelliju, ki je bil vedno v središču vsakega dogajanja.

**Top:** Marchisio je eden izmed redkih mlajših italijanskih veznih igralcev, ki se lahko tudi po tehničnem znanju kosajo z Iniesto in podobnimi.

**Flop:** Balotelli je vstopil v drugem polčasu, izkazal pa se je izključno zaradi nespornega vedenja in stalnega provociranja.

**VRSTNI RED:** Inter 35, Milan 31, Juventus 30, Sampdoria in Parma 24, Genoa 23, Cagliari 22, Bari, Roma in Fiorentina 21, Napoli 20, Udinese in Chievo 18, Palermo 17, Lazio in Bologna 13, Livorno in Atalanta 12, Catania 9, Siena 6.

**DANES:** ob 15.00 Bologna - Udinese, Fiorentina - Atalanta, Genoa - Parma, Livorno - Chievo, Napoli - Bari, Palermo - Cagliari, Siena - Catania, ob 20.45 Roma - Lazio.

**1. SNL:** Nafta - Celje 2:1, Interblock - Domžale 2:1, Hit Gorica - Olimpija 1:1.

NOGOMET - Na Roccu so se Tržačani morali tokrat zadovoljiti s točko

# Konec serije zmag Triestine

V prvem polčasu premoč gostov, Tržačani bolje v nadaljevanju - 11-metrovka za Crotone? - Pri Triestini slabo Šedivec, dobro Agazzi

**Triestina - Crotone 0:0**

TRIESTINA (4-2-3-1): Agazzi 6,5; Nef 6, Cottafava 6,5, Scurto 6, Sabato 5,5 (47.dp Tabbiani); Gorgone 6, Pani 6 (39.dp Della Rocca); Stanković 5,5, Testini 6, Šedivec 5 (23.dp Volpe); Godeas 6. Trener: Somma.

CROTONE (4-2-3-1): Concetti; Galeoto, Legati, Abruzzese, Morleo; De Martino, Galardo; Petrilli (19.dp Cutulo), Mazarani (40.dp Beati), Gabionetta (33.dp Di Matteo); Bonvissuto. Trener: Lerda.

SODNIK: Nasca iz Barija 5,5; OPOMINI: Bonvissuto, Gorgone, De Martino, Pani, Sabato; GLEDALCEV: 6.500.

Crotoneju je uspelo prekiniti serijo domačih zmag Triestine. Po štirih zaporednih prvenstvenih in pokalnemu uspehu proti Sassuolu se je morala Triestina večer zadovoljiti z neodločenim izidom. Dobro organizirani Crotone je namreč dobro ključoval vsakemu napadu Triestine, ki je imela precej težav se sploh približati nasprotnikovim vratom. Crotone je tudi v Trstu dokazal, da je v zadnjem obdobju res nevaren tekmeec za vsakogar, saj je po hudem spodrsanju proti pepelki Salernitani (poraz s 4:1) v zadnjih petih krogih zbral 13 od možnih 15 točk. Med drugim je premagal drugouvrščeno Ancono in v gosteh Torino.

Prvih trideset minut je Triestina precej trpela hitrost igralcev Crotoneja. Po pričakovanjih je bil najbolj aktiven Gabionetta na desnem pasu. Sabato je le s težavo ob-

vladoval situacijo in morda v 21. minuti tudi povzročil 11-metrovko, ko je zunanega napadalca Crotoneja porinil z igrišča. Sodnik je odločil, da prekrška ni bilo, a po našem mnenju bi si gostje zaslužili najstrožjo kazen. Že pred tem se je moštvo iz Kalabrije nekajkrat nevarno približalo Agazijevim vratom. Najprej je s strelom s 25 metrov poskušal Petrilli (Agazzi v kot), nato pa je bil na vrsti Bonvissuto. Po kotu in podaji soigralca je postavni napadalec Crotoneja poskušal s kratke razdalje, vendar ni računal na to, da vrata Triestine brani Michael Agazzi, ki je znova vrhunsko posegel. Triestine v fazi napada skoraj ni bilo videti. Težave je imela po pasovih, kjer sta Stanković in zlasti Šedivec dremala. Morda tudi zaradi tega so morali igro graditi branilci in, ko se to dogaja, gre v glavnem za dolge podaje do napadalcev. Le enkrat je Tržačanom uspelo izkoristiti tak sistem igre, točneje v 12. minuti: dolgo podajo v globino je Godeas preusmeril v nazaj, od koder je pritekal Šedivec. Čeh je slabo izkoristil priložnost in streljal meter mimo vrat. Ekipa je bila vsekakor preveč nepovezana. Med četverico napadalcev in ostalim delom ekipe se je večkrat ustvarjal prepad in za obrambo gostov je bila dokaj lahka naloga zaustavljati tako maloštevilne nasprotnike. Polčas se je zaključil brez zadetkov in, vsaj glede na število priložnosti, so tako stanje bolj obžalovali gostje kot pa domači. Začetek drugega polčasa je kazal na boljše čase za Triestino, ki je v sedmih minutah imela

dve zreli priložnosti. Prvo je sam ustvaril Testini, ki je poskušal s strelom z velike razdalje (kakih 30 metrov) in presenetil vratarja Concettija, žal pa se je strel odbil od prečke. Minuta zatem je bil Stanković pobudnik protinapada, ki ga je zaključil Godeas s strelom nad prečko. Crotone je kazal na prve znake utrujenosti, saj so Lerdovi varovanci v prvih desetih minutah drugega polčasa zgrešili več podaj kot v celem prvem polčasu. Igralci Triestine so te težave opazili in nasprotnika poskušali stisniti v kot. Sicer Tržačani niso blesteli in prevladovala je bolj zmeda, a vsaj dobre volje ni manjkalo. Somma je zamenjal res skromnega Šediveca z Volpejem, da bi dal ekipi novega elana, a razen strela z razdalje Stankovića in zlasti prostega strela Sabata - obakrat je uspel poseči vratar in žogo preusmeril v kot - je Triestina bila neprodorna.

**Top:** Vrtar Agazzi je kljub poškodbi gležnja (imel je težave brcati žogo) znova postregel z dvema odličnima posegoma, v obrambi pa je Cottafava vsakič pravočasno in učinkovito posredoval.

**Flop:** Sabato je imel v svoj bližini najtrši oreh Crotoneja Gabionetto in se ni ravno izkazal, v napadu pa so Tržačani igrali v bistvu z možem manj, saj je bil Šedivec popolnoma nekoristen.

Iztok Furlanič

## Športni Ascoli

Na tekmi med Ascolijem in Reggino (končni izid 1:3) je prišlo do zelo športne-

ga dogodka. Ascoli je dosegel gol z Antenuccijem, ker so se nasprotniki ustavili zaradi poškodbe Valdeza. Po šestih minutah izključitev, prerivanj in diskusij je trener Ascolija Bepi Pillon odločil, naj Reggini pustijo zadeti. In res, Pagani je lahko nemoteno stekel do nasprotnikovega gola in streljal v prazna vrata.

## B-LIGA IZIDI 17. KROGA

Albinoleffe - Lecce 1:3, Ascoli - Reggina 1:3, Brescia - Empoli 2:2, Cesena - Frosinone 4:0, Cittadella - Modena 1:1, Gallipoli - Torino 0:1, Grosseto - Ancona 2:0, Mantova - Salernitana 1:1, Sassuolo - Padova 2:0, Triestina - Crotone 0:0, Vicenza - Piacenza bo jutri

Lecce	17	10	3	4	30:20	33
Ancona	17	9	3	5	27:16	30
Cesena	17	7	8	2	22:29	29
Empoli	16	8	4	4	26:20	28
Modena	17	8	3	6	18:17	27
Torino	17	7	5	5	23:15	26
Sassuolo	17	6	7	3	25:16	25
<b>Triestina</b>	<b>16</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>18:18</b>	<b>24</b>
Vicenza	16	5	8	3	18:15	23
Padova	17	5	7	5	21:19	22
Grosseto	16	5	7	4	23:23	22
Brescia	16	6	4	6	20:21	22
Frosinone	15	6	4	5	22:21	22
Gallipoli	17	5	7	5	15:18	22
Cittadella	17	5	6	6	22:21	21
Crotone (-2)	17	5	8	4	15:17	21
Reggina	16	5	4	7	20:23	19
Piacenza	16	4	4	8	14:22	16
Albinoleffe	16	3	6	7	18:27	15
Ascoli	17	3	6	8	20:31	15
Mantova	17	2	8	7	16:22	14
Salernitana	16	1	4	11	13:30	7

**PRIHODNIJ KROG:** Reggina - Triestina (ponedeljek, 14.12. ob 20.45)

## ROKOMET - A1-liga Tržačani v gosteh premekali vodilni Bocen

**Bocen - Pall.TS 22:26 (11:12)**

PALL.TS: Modrušan, Cozzi; Sedmak, Radojkovič 6, Oveglia, Ionescu 2, Visintin 2, Fanelli, Nadoh 8, Carpanese 2, Lo Duca 6, Leone, Pernich, Zampollo. Trener: Bozzola.

Tržačani so v Bocnu odigrali najboljšo tekmo sezone in premagali vodilno ekipo prvenstva, ki doslej ni v devetih krogih izgubila po poti niti točke. Zmago so si Tržačani izborili s srcem, če pomislimo, da se je tekma začela s polurno zamudo, ker so berdočci prispele v Bocen v zamudi zaradi gostega prometa. Kljub kratkemu ogrevanju in utrujenosti pa so iztržili nenadejano zmago.

Radojkovič in soigralci so celo tekmo vodili. V prvem polčasu z maksimalno prednostjo štirih golov. Tudi v drugem polčasu so Tržačani ohranili prednost, a Bocen je reagiral in sredi drugega polčasa prehitel nasprotnika. To pa ni zmedlo Nadoha in ostale, ki so še po ostrili obrambo in v zadnjem delu tekme res zelo otežkočili pot do gola južnim Tirolcem. V zadnjih desetih minutah so Tržačani stalno vodili s štirimi-petimi goli prednosti, Bocen pa je moral priznati premoč nasprotnika tudi po zaslugi izrednih obramb Modrušana, ki je ponovil vrhunski nastop izpred sedmih dni. V napadu so bili Lo Duca, Nadoh in Radojkovič običajni nosilci igre, saj so ti trije igralci dosegli 20 od skupnih 26 golov.



ELITNA LIGA - Ekipe repenskega društva visoko zmagala v gosteh

# Kras Koimpex v Miljah osvojil pokrajinski derbi

Slab prvi polčas - Vsi goli v drugem polčasu - Napeto pred slačilnico

Muggia - Kras Koimpex 1:4 (0:0)

STRELCI: Orlando v 49., Vigliani v 59., Knežević v 71., Marco Pacherini v 83. in Cipracc v 85. min.

MUGGIA: Jugovac, Mat. Pacherini, Cerar, Mar. Pacherini, Fadi, Aubelj, Rosero, Fichera (od 70. Metullio), Mervich (od 75. Pepe), Depangher, Roiaz (od 72. Jan Čok). Trener: Corosu.

KRAS: Contento, Paravan (od 45. Latin), Batti, Centazzo, Bagon, Banello, Cipracc, Bertocchi, Knežević (od 85. Jevnikar), Vigliani, Orlando (od 80. Martini). Trener: Musolino.

Repenski navijači so se oddahnili. Po dveh zaporednih porazih so varovanci trenerja Alessandra Musolina znova zmagali. V pokrajinskem derbiju so sredi Milj premagali domačo Muggio s končnim visokim izidom 4:1. Vsi goli so padli v drugem polčasu.

Prvi polčas je bil vse prej kot zanimiv. Obe ekipi nista igrali dobro in sta prikazali precej slabo igro. Veliko je bilo dolgih in nenatančnih podaj in malo priložnosti za gol. Prvi strel nad prečko je sprožil solidni temnopolti nogometaš Muggie Rosero, ki je v 20. minuti še enkrat poskusil z glavo. Contento je bil na svojem mestu. Krasov vratar je v 25. minuti tvegaj, da bi »skuhal« enajstmetrovko: posredoval je nad domačim napadalcem in še dobro, da je bil stranski sodnik dobro postavljen, tako da je ostala piščalka nema (s tribune bi vse kazalo na enajstmetrovko). Kras, ki je tokrat igral z neobičajnimi rumenimi dresi (kot Lyon in Barcelona), do 35. minute ni igral dobro. Prvo (in edino v prvem delu) resno priložnost so gostje imeli 40. minuti, ko je Batti z »outa« pred kazenskim prostorom podal Kneževiću, slednji pa je »podaljšal« do Viglianija, ki je močno streljal mimo vrat.

V drugem polčasu se je slika na igrišču popolnoma spremenila. Kras je prevzel



Krasov kapetan Radenko Knežević, v ozadju kapetan Muggie Tilen Aubelj, desno pa nekdanji nogometaš Zarje Gaje in Vesne Marco Depangher

KROMA

pobudo v svoje roke in po štirih minutah je bilo 0:1. Miljsko mrežo je zatresel čvrsti Orlando. To je bil le začetek Krasove prevlade. V 57. minuti se je drugemu голу približal Centazzo, ki je z dobre pozicije streljal visoko. Dve minuti kasneje je bilo 2:0. Miljsko mrežo je zatresel domačin in nekdanji nogometaš Muggie Vigliani, ki se po голу upravičeno ni veselil. Vigliani je žogo le potisnil v mrežo, potem ko je Orlando z glavo po visoki podaji Cipracc zadel vratnico. Gledalci na tribuni, zbralo se jih je kakih 400, so pričakovali reakcijo Muggie, ki pa je ni bilo. Nasprotno je Kras igral vse boljše in prikazal nekaj lepih akcij. V 71. minuti je Radenko Knežević dosegel svoj enajsti gol v letošnji sezoni. V kazenskem prostoru

je preigral domačega branilca in z levo nogo še tretjič premagal domačega vratarja. S tem je bilo dejansko tekme konec. Muggia je sicer v 83. minuti dosegla častni gol z mladim Marcom Pacherinijem, nad katerim so bili Krasovi branilci nepazljivi. V 85. minuti je padel še peti gol na tekmi. Med strelce se je vpisal tudi Cipracc. S tem je bilo res vsega konec. V drugem polčasu je trener Musolino poslal v ogenj tri mladince. Jacopo Latin, Niko Jevnikar in Jar Martini so dobro opravili svojo nalogo. Na nasprotni strani pa je trener Corosu dal možnost, da se izkaže tudi Janu Čoku. Pri Krasu je dobro igral kapetan Radenko Knežević, ki je zabil gol in sodeloval pri vseh drugih zadetkih. Na koncu tekme je bilo pred slačil-

nico nekoliko napeto. Letel je tudi nogometni čevljev (vrgel ga je nogometaš Muggie) in še dobro, da ni nikogar zadel.

**IZJAVI PO TEKMI:****Trener Krasa Alessandro Musolino:**

»Začeli smo zelo slabo, v drugem delu pa smo igrali kot prejojeni. Zadovoljen sem, ker smo se borili in smo dokazali, da znamo tudi reagirati. Vsekakor smo bili boljši od Muggie in zmagaja je povsem zaslužena.«

**Trener Muggie Furio Corosu:**

»Trebalo je priznati: Kras je bil boljši od nas in je zaslužen zmagal. V prvem polčasu smo bili zbrani in se nismo pustili presenetiti. Po Krasovem vodstvu smo žal popustili na celotni črti.«

Jan Grgič

## 3. AMATERSKA LIGA Mladost kar petkrat zatresla mrežo Poggia



Simone Bressan (Mladost)

KROMA

**Poggio - Mladost 0:5 (0:3)**

STRELCI: Bressan v 5., Gagliano v 11. in 20., Černe v 55. in Ferlez v 80. min.

MLADOST: Devetak, Vittorelli, E. Zorzin, Bensa, Gobbo (Demarchi), Kobal (Batistič), Radetič, Černe, Bressa (Vizintin), Ferlez, Gagliano (Custrin). Trener: Kravos.

Mladost je v Zdravščini visoko premagala Poggio. Ekipe doberdopskega društva je začela silovito. Že po 20. minutah je bilo 3:0. To je precej zmedlo gostitelje, ki so nato igrali zelo grobo in sodnik je izključil dva domača nogometaša. V drugem polčasu je bila tekma enosmerna in Mladost je še dvakrat zatresla nasprotnikovo mrežo. Slaba novica je le, da se je poškodoval Simone Bressan (zvin gležnja).

OSTALI IZIDI: Audax - Roianese 0:2, Aurisina - CGS 1:1, Montebello - Ruda 1:0, Mossa - Lucinico 3:0, Poggio - Mladost 0:5, Sagrado - Campanelle 2:1, Villa - Torre 3:2.

VRSTNI RED: Terzo 26, Mont./D. Bosco 22, Torre 21, Cgs 21, Mossa 20, Ruda 18, Roianese 17, Sagrado 16, Villa 14, Aurisina 12, Mladost 12, Poggio 9, Audax 8, Lucinico 7, Campanelle 4

PRIHODNJI KROG (8.12.): Mladost - Audax Sanrocchese

2. AMATERSKA LIGA - Opicina je izenačila v zadnjih sekundah sodnikovega podaljška

# Zarja Gaja, kakšna smola!

Devet rumenih kartonov, tri izključitve: sodnik neupravičeno strog - Bregu le točka - Primorje razočaralo

Opicina - Zarja/Gaja 3:3 (1:2)

STRELCI ZARJE/GAJE: Bernetič v 39. min., Milič v 41. min; Bečaj v 70. min.

ZARJA/GAJA: J. Grgič, Bernetič, Franco, Mihelčič, Candotti, V. Križmančič, Jarc (od 60. min. M. Grgič), Kariš, Bernobi, Bečaj, Milič (od 87. min. Zennaro), trener Di Summa.

Rumeni kartoni: Mihelčič, Candotti, Kariš, Bernobi, Bečaj; izključena: Bernobi v 80. in Candotti v 88. min.

Zarja/Gaja je na Opčinah zamudila res lepo priložnost, da bi v gosteh osvojila vse tri točke. Gostitelji so namreč dosegli izenačujoči prav v poslednjih sekundah sodnikovega podaljška po srečanju, na katerem je sodnik pokazal gostom pet rumenih in dva rdeča kartona, igralcem domačega moštva pa štiri rumene in enega rdečega. Kdor si ni ogledal tekme, bi mislil, da je bilo na igrišču pravo "mesarsko klanje". Pa ni bilo tako. Bila je to "normalna" tekma, le sodnik se je večkrat prenegljal pri opominih, nekajkrat pa ni dosodil očitnega prekrška in ni kaznoval marsiktero kletvico igralcev.

Srečanje se je začelo ob rahli premoči gostov, ki so prevzeli pobudo na sredini igrišča, v napadu pa niso bili dovolj učinkoviti. V 30. minuti pa so nepričakovano povedli gostitelji po napaki obrambe Zarje/Gaje, ki je pustila domačega igralca povsem prostega, tako da je brez težav z glavo žogo pritisnil v mrežo. Gostje so reagirali in zaslužen z Bernetičem stanje izenačili ter dve minuti pozneje izkoristili napako domače obrambe in z Miličem po podaji Bernobija povedli na 2:1.



Jaš Grgič je včeraj odigral 200. tekmo v dresu vzhodnokraške Zarje Gaje

KROMA

Po odmoru so gostitelji stanje izenačili že v drugi minuti, spet po napaki gostujoče obrambe. Sodnik je nato spregledal očitno "roko" v kazenskem prostoru Opicine ter nato še grob prekršek nad Bečajem, ki pa je kronal svoj zelo dober nastop z mojstrskim zadetkom iz prostega udarca. V 80. minuti je sodnik izključil domačega vratarja in Bernobija, osem minut pozneje pa še "naivnega" Candottija. Zarja/Gaja se je nevarno pomaknila v obrambo, gostitelji pa so odločno napadali. Ko je kazalo, da bodo gostje vendarle odnesli vse tri točke, je Opicina prav v zadnjih sekundah srečanja izenačila na 3:3.

»Ko vodiš do zadnjih sekund in potem prejmeš gol, gotovo ne moreš biti zadovoljen. Sicer pa mislim, da je

neodločen izid navsezadnje pravičen. Zdi se mi lepo in spodbudno, da je bilo v naši postavi kar deset domačih igralcev,« je po tekmi dejal zvesti navijač in sam dolga leta Zarjin igralec Mirijan Žagar. (lako)

**Breg - San Canzian 0:0**

BREG: Barbato, Gargiuolo, Fara, Laurica, Coppola, Bursich, Laghezza (Matelich), Bussi, Snidar, D. Degrassi (Esposito), Pernorio (Krevatin). Trener: Petagna.

Tekmo v Dolini je ovirala močna burja. V prvem polčasu gledalci niso videli veliko priložnosti za gol. Nasprotnikovim vratom se je dvakrat nevarno približal Daniele Degrassi: prvič iz prostega strela, drugič pa z dobre pozicije v kazenskem prostoru.

Drugi polčas je bil bolj zanimiv. Breg je prevzel vajeti igre v svoje roke in imel vsaj dve zlati priložnosti za gol. Sam pred vratarjem se je znašel Daniele Degrassi, ki je bil nato nenančan. V zadnji minuti pa bi lahko nasprotnikovo mrežo zatresel Krevatin, ki pa prav tako ni bil uspešen. Presenetili pa bi lahko tudi gostje. Na videz nenevaren strel, bi se kmalu spremenil v usodnega. Barbato pa se ni pustil presenetiti. »Žal zgrešimo preveč golov, tako da je bil neodločen izid povsem pravičen,« je po tekmi ocenil načelnik Bregove nogometne sekcije Giuliano Prašelj.

**Primorje - Piedimonte 0:1 (0:1)**

PRIMORJE: Zuppin, Merlak, Emili, Zidarich, Tommasi (Ravalico), Pipan, Sardoč, Novaković (Ferro), Colasuonno (Pauletic), Mescia, Siccardi. Trener: Gulič.

IZKLJUČEN: Merlak (dvojni opomin).

Poraz Primorja je povsem zaslužen. »Igrali smo bržkone najslabšo tekmo v letošnji sezoni,« je priznal predsednik proseškega društva Roberto Zuppin in dodal: »Pogrešal sem borbenost in motivacijo. Fantje so me precej razočarali,« je bil oster Zuppin.

Gostje so zmagoviti gol dali tik pred iztekom prvega polčasa, v drugi minuti sodnikovega podaljška. Primorje je imelo žogo pri gostujočem kazenskem prostoru, nerodno so jo izgubili in nasprotnik je z dvema podajama prišel do Zuppinov vrat in zadel v polno.

V drugem delu je bila reakcija Primorja zelo jalova. Zaradi dvojne opomina je moral predčasno v slačilnico Mitja Merlak.

## ELITNA LIGA IZIDI 12. KROGA

Azzanese - San Luigi 2:0, Monfalcone - Torviscosa 0:3, Muggia - Kras 1:4, Pro Cervignano - Fontanafredda 0:0, Rivignano - Pro Fagagna 1:1, Sarone - Tolmezzo 2:2, Tricesimo - Sevegliano 1:1 Corno - Fincantieri 0:0

Torviscosa	12	8	2	2	15:5	26
<b>Kras Koimpex</b>	<b>12</b>	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>22:12</b>	<b>25</b>
San Luigi	12	6	3	3	18:14	21
Fontanafredda	12	5	4	3	16:10	19
Pro Cervignano	12	5	4	3	10:6	19
Azzanese	12	5	4	3	17:14	19
Virtus Corno	12	4	6	2	14:12	18
Tricesimo	12	4	5	3	9:11	17
Pro Fagagna	12	3	7	2	11:10	16
Fincantieri	12	4	4	4	14:13	16
Monfalcone	12	4	3	5	14:14	15
Muggia	12	2	6	4	13:17	12
Tolmezzo	12	3	2	7	12:14	11
Rivignano	12	2	3	7	11:18	9
Sevegliano	12	1	5	6	10:18	8
Sarone	12	0	5	7	8:26	5

PRIHODNJI KROG (8.12.) Kras - Tricesimo, Fincantieri - Pro Cervignano, Fontanafredda - Monfalcone, Pro Fagagna - Azzanese, San Luigi - Virtus Corno, Sevegliano - Sarone, Tolmezzo - Rivignano, Torviscosa - Muggia

## 2. AMATERSKA LIGA IZIDI 12. KROGA

Begliano - Pieris 0:1, Breg - San Canzian 0:0, Chiarbola - Esperia 0:3, Fiumicello - Romana 0:0, Opicina - Zarja Gaja 3:3, Primorje - Piedimonte 0:1, S. Andrea - Cormonese 1:0, Sistiana - Muglia 3:2

Muglia	12	9	0	3	20:8	27
Pieris	12	7	3	2	22:9	24
Esperia	12	6	5	1	21:10	23
Sistiana	12	6	4	2	17:12	22
<b>Primorje</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>28:23</b>	<b>18</b>
Begliano	12	5	3	4	15:19	18
Piedimonte	12	4	5	3	12:10	17
<b>Zarja Gaja</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>5</b>	<b>15:21</b>	<b>17</b>
<b>Breg</b>	<b>12</b>	<b>3</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>14:11</b>	<b>15</b>
San Canzian	12	4	3	5	16:16	15
Opicina	12	4	3	5	15:20	15
Cormonese	12	3	4	5	16:20	13
Sant'Andrea	12	4	1	7	15:20	13
Romana	12	3	3	6	13:16	12
Fiumicello	12	0	6	6	15:24	6
Chiarbola	12	0	5	7	11:26	5

PRIHODNJI KROG (8.12.) Pieris - Breg, S. Canzian - Primorje, Zarja Gaja - Chiarbola, Cormonese - Opicina, Esperia - Sistiana, Muglia - Fiumicello, Piedimonte - S. Andrea, Romana - Begliano



NOGOMET - V promocijski ligi

# Neborben nastop in hud poraz Vesne v Trstu

Predsednik Vidoni: »Najslabši nastop zadnjih let, v ponedeljek se bo treba pogovoriti«

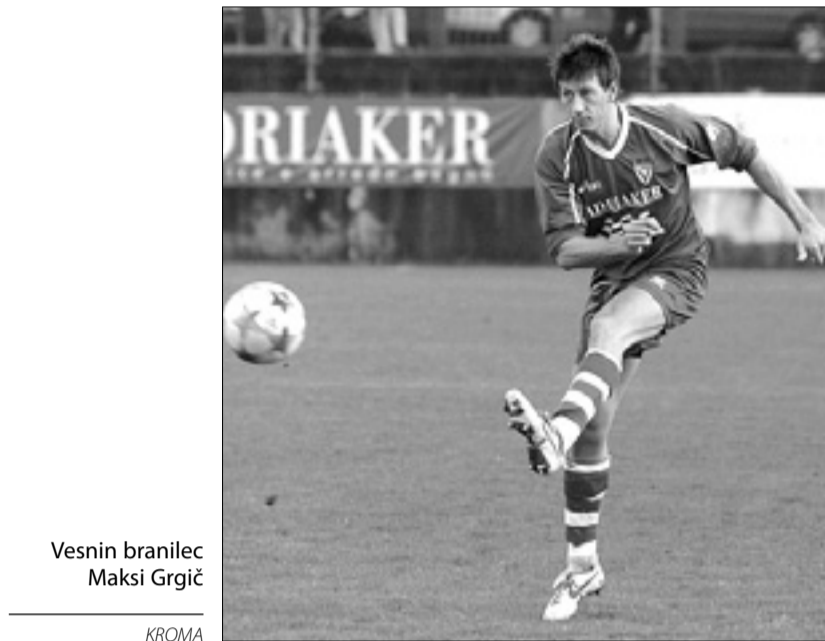
Trieste Calcio - Vesna 5:0 (2:0)

TRIESTE CALCIO: Manosperti, Spadaro, Messi, Flego, Godeas, Romano, Pribaz (od 80. min. Meschia), Marchetti, Solaja, Bussani (od 77. min. Del Vecchio), Botta (od 60. min. Sambaldi). TRENER: Sambaldi.

VESNA: Dovie, Grgič, Bibalo, Gulič, Degrassi, Leghissa (od 47. min. Donda), Cheber, A. Vaccaro, Monte, Giorgi, Stradi (od 77. min. Leone). TRENER: Vidoni.

Navijači kriške Vesne, ki so se večeraj podali v tržaško naselje Sv. Sergija, so doživeli pravo hladno prho in to ne zaradi ostrega mraza, ki je potem, ko se je sonce skrilo segal do kosti, ampak zaradi izjemno slabega nastopa svojih nogometašev. Srečanje 12. kroga je bilo dejansko enosmerno, kot zgovorno kaže že sam končni izid. Enajsterica, ki je do včeraj imela na lestvici točko manj od Vesne, je povsem upravičeno spravila pod streho vse tri točke. Vesna si je v 90 minutah prigrigala namreč le dve resnejši priložnosti in obe v drugem polčasu.

Prvih 45 minut je minilo v znamenju gostiteljev. Grgič in soigralci so z veliko težavo prihajali do polovice igrišča, tako da so vaje igre imeli trdno v rokah nogometaši Trieste Calcio. Po 39 minutah so gostitelji že vodili z 2:0. Oba zadetka je dosegel Romano. Po slabem prvem polčasu so v taboru Vesne pričakovali ob povratku na zeleni pravokotnik določeno reakcijo. Do te je sicer prišlo, saj je Donda, ki je komaj stopil na igrišče (zamenjal je poškodovanega Leghissa), v 47. minuti pro-



Vesnin branilec Maksi Grgič

KROMA

drl po levi strani prodril v kazenski prostor, žal pa je njegov strel končal za mrežo gostiteljev. Ko je tekla 69. minuta pa je Solaja, ki je po prodoru na desni strani streljal s sredine kazenskega prostora in premagal vratarja Dovie. Srečanja je bilo dejansko konec v 72. minuti. Monte je prodril po desni strani in lepo podal na sredino kazenskega prostora, kjer je žogo prestregel Giorgi, ki pa se je nekoliko preveč obotavljal in branilec gostiteljev mu je ukradel žogo. Giorgi je sicer končal na tleh, toda sodnik mu je z roko pokazal naj vstane. Trieste Calcio je nato s hitrim protinapa-

dom po levi strani prodril v kazenski prostor Vesne in Cannone je še četrtič premagal Vesnina vratarja. Srečanje je bilo takrat dejansko konec, saj Vesna do sodnikovega žvižga ni nikoli več resneje ogrozila nasprotnikovih vrat. Zadnji zadetek je padel v 2. minuti sodnikovega podaljška, ko je Solaja po napaki obrambe kriškega moštva brez večjih težav žogo poslal v mrežo. Navijači Vesne so tako ob sodnikovem žvižgu zapustili igrišče mrkih obrazov, saj si take predstave ni nihče pričakoval.

Predsednik kriške Vesne Roberto Vi-

STRELCI EKIP NAŠIH DRUŠTEV

11 golov: Knežević (Kras)

9: Puzzer, Pipan (Primorje)

7: Micor (Primorje)

6: Lanza (Primorje)

5: M. Leghissa (Vesna), Portelli (Sovodnje), Siccardi (Primorje), Moscolin (Primorje), Gagliano (Mladost)

3: Vigliani (Kras); Kovic, Catanzaro (Juventina), Reščič (Sovodnje), Krevatin (Breg), Bečaj, Milič (Zarja Gaja), Černe (Mladost)

2: Marini, Masotti, Furlan (Juventina), Trampus (Sovodnje), Sau (Primorje), D. Degrassi, L. Degrassi, Snidar, Bussi (Breg), Zocco, Bernobi, G. Križmančič (Zarja Gaja), Colasuonno, Ferro (Primorje), Ferlez (Mladost)

1: Giacomi, Centazzo, Batti, Bernabei, Bertocchi, Orlando, Cipracco (Kras), Cadez, Pantuso, Iansig, Stabile (Juventina), Bernardis, Martellani, Miličević (Sovodnje), Bibalo, P. Carli, Cheber, Bertocchi, Stradi, Guida, Donda, Degrassi (Vesna), Udina (Primorje), (Primorje), Mihelčič, Bernetič (Zarja Gaja), Esposito, Sovic (Breg), Vittorelli, Visintin, Bressan (Mladost).

NOGOMET - V promocijski ligi obe goriški ekipi s točko

## Sovodenjci so zadovoljni Juventus zamudila priložnost

PROMOCIJSKA LIGA

IZIDI 12. KROGA Buttrio - Lumignacco 0:1, Gemonese - Staranzano 3:0, Pozzuolo - Villesse 0:0 Pro Gorizia - Centro Sedia 0:1, San Daniele - Ponziana 3:1, Trieste Calcio - Vesna 5:0, Martignacco - Sovodnje 2:2, Union 91 - Juventus 1:1

San Daniele	12	6	5	1	18:10	23
Buttrio	12	6	4	2	14:7	22
<b>Juventina</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>16:10</b>	<b>22</b>
Trieste Calcio	12	6	3	3	25:13	21
Martignacco	12	5	5	2	15:13	20
Union	12	5	4	3	18:12	19
Lumignacco	12	5	4	3	11:12	19
<b>Vesna</b>	<b>12</b>	<b>5</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>14:15</b>	<b>19</b>
Gemonese	12	5	2	5	21:16	17
Ponziana	12	4	4	4	12:13	16
Pro Gorizia	12	3	2	7	15:11	11
Staranzano	12	1	8	3	8:12	11
Villesse	12	2	5	5	6:11	11
Centro Sedia	12	2	3	7	5:17	9
<b>Sovodnje</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>13:19</b>	<b>8</b>
Pozzuolo	12	1	4	7	4:18	7

**PRIHODNI KROG (8.12.)** Staranzano - Trieste Calcio, Centro Sedia - Union 91, Juventus - Pozzuolo, Lumignacco - Pro Gorizia, Ponziana - Gemonese, Sovodnje - San Daniele, Vesna - Buttrio, Villesse - Martignacco

1. AMATERSKA LIGA

IZIDI 12. KROGA Capriva - Azzurra 0:2, Domio - Primorje 1:1, Fogliano - Isonzo 2:1, Gradese - Mariano 0:0, Pro Romans - San Lorenzo 1:0, Ronchi - Costalunga 4:1, S. Giovanni - Medea 0:1, Zaule Rabuiese - Turriaco 5:1

Pro Romans	12	7	3	2	20:9	24
Zaule	12	6	5	1	21:14	23
Domio	12	6	3	3	21:15	21
Fogliano	12	6	3	3	22:14	21
Ronchi	12	5	5	2	18:16	20
Azzurra	12	5	4	3	15:14	19
San Giovanni	12	5	3	4	13:10	18
Turriaco	12	5	3	4	14:18	18
San Lorenzo	12	4	5	3	20:16	17
<b>Primorje</b>	<b>12</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>19:18</b>	<b>15</b>
Isonzo	12	2	5	5	12:15	11
Medea	12	1	8	3	11:14	11
Capriva	12	3	2	7	7:17	11
Costalunga	12	2	3	7	8:17	9
Gradese	12	2	3	7	12:18	9
Mariano	12	1	6	5	8:16	9

**PRIHODNI KROG (8.12.)** Primorje - Capriva, Azzurra - Zaule, Costalunga - San Giovanni, Isonzo - Domio, Mariano - Fogliano, Medea - Pro Romans, San Lorenzo - Gradese, Turriaco - Ronchi

Martignacco - Sovodnje 2:2 (2:2)

STRELCA ZA SOVODNJE: Portelli v 39. min., Trampus v 44. min.

SOVODNJE: Burino, Tomšič, Pacor, Losetti, E. Kogoj, Bernardis, Galiussi (S. Kogoj), Trampus, Portelli, Reščič (Colapinto), Stergulz. Trener: Sari.

Delitev točk je povsem pravična, toda Sovodnje bi lahko s kančkom sreče pod streho spravile vse tri točke. V 85. minuti je namreč Portelli pri izidu 2:2 zgrešil najstrožjo kazen, v končnici pa Sovodenjci niso izkoristili nekaj priložnosti. Vsekakor za osvojeno točko zasluži celotna ekipa pohvalo, saj so tokrat Sovodnje odigrale res dobro tekmo.

Prvi polčas je bil zelo živahen. Prvi so prešli v vodstvo varovanci trenerja Sarija s Portellijem v 39. minuti, vendar niti minuto pozneje so gostitelji izenačili po avtogolu. To nikakor ni potrlo gostov, ki so nekaj minut pozneje zopet s Portellijem



Boris Portelli (Sovodnje)

KROMA

znova prešli v vodstvo, toda sodnik je razveljavil zaradi neobstoječega nedovoljenega položaja (branilec je žogo podal vratarju, podaja pa je prestregel Portelli). V 44. minuti pa so Sovodnje končno kronale ves trud s Trampusom, ki je žogo lepo spravil v mrežo gostiteljev. V zadnji minuti sodnikovega podaljška pa hladna prha za Sovodenjce. Martignacco je iz nedovoljenega položaja (napadalec je oviral vratarja Sovodnje) izenačil. Uvodne minute drugega dela so nato minile v znamenju gostiteljev (v 60. minuti so celo zgrešili 11-metrovko), druga polovica polčasa pa je minila v znamenju Sovodenj. Med posamezniki bi tokrat omenili Portellija in mladega Stergulza.

Union 91 - Juventus 1:1 (1:1)

STRELCA ZA JUVENTINO: Catanzaro v 43. min.

JUVENTINA: Furios, Morsut (Kovic), Jansig, Gerometta, Masotti, Furlan, Radovac, Pantuso, Catanzaro, Stabile, Pittia. Trener: Tomizza.

»Točka nam je pravzaprav pretresna,« je na začetku povedal športni vodja Juventine Gino Vinti. »V prvem polčasu sicer nismo igrali dobro in smo naleteli na precejšnje težave. Nasprotnik, ki je zelo soliden, je začel zelo zbrano. V drugem polčasu pa smo prevzeli pobudo v naše roke in bi lahko brez težav zaresli zmagoviti zadetek,« je še dodal Vinti, ki se je tudi pritožil na slabo urejeno igrišče.

Oba gola sta padla v prvem polčasu. Najprej, okrog 40. minute, so povedli gostitelji. Pred koncem polčasa pa je Juventus uspelo izenačiti. Nasprotnikovo mrežo je zatresel Catanzaro.

V drugem delu je Juventus imela vsaj pet dobrih priložnosti za gol, ki pa jih ni izkoristila. Pri rdečebelih so tokrat dobro igrali mlada Pittia in Jansig.

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga

## Kras ZKB z levo roko proti okrnjeni Genovi



Krasovka Yuan Yuan za igralno mizo

KROMA

Kras ZKB - Aurore Genova 4:0

Crismancich - Nieddu 3:0 (13:11, 11:9, 11:4); Milič - Collia 3:0 (11:8, 11:5, 11:7); Carli - Zeffiro 1:0 (11:4) **dvoboj predan; Yuan - Collia 3:0 (11:9, 11:5, 11:2)**

Ekipa iz Genove se je v Zgoniku predstavila z okrnjeno postavo. Pastorinijevo je zamenjala dobra mladinska igralka Zeffiro, ki pa je zaradi bolečin v rami vnaprej predala dvoboj. Vseeno pa je morala odpotovati v Zgonik, kajti v primeru nepopolne ekipe federacija kaznuje društvo s slano globlo. Danielejevo, ki zaradi delovnih obveznosti ni prišla v Zgonik, pa je zamenjala tretjekategorijka Nieddu. Težave nasprotnikove ekipe so Krasu olajšale delo, ki je tako s to zmago nepremagan zaključil prvi del prvenstva in sam kraljuje na vrhu lestvice. Prvi dvoboj med krasovko Crismancichovo in Nieddu se je zaključil s 3:0 za domačinko, ki pa je morala v prvih dveh setih nadoknaditi precejšnjo razliko, kajti nasprotnica ji je nepričakovano nudila dober odpor. V zadnjem setu pa je krasovka pokazala realno boljše teh-

1. AL - V Domju

## Primorcu ušla zmaga

Nasprotnika so nadigrali

Domio - Primorje 1:1 (1:1)

STRELCA ZA PRIMORJE: v 38. dp Micor.

PRIMORJE: Sportiello, Sincovich, Ojo, Meola, Santoro, Leghissa, Di Gregorio, Udina (Bertoli), Micor, Sau, Lanza (Mercandel). Trener: Sciarone

Pred začetkom tekme bi najbrž marsikdo v taboru Primorca podpisal za neodločen izid v gosteh proti drugi sili prvenstva. Po tekmi pa je imela osvojen točka res grenak priokus, saj bi si Sciaronejevi varovanci zaslužili odnesti iz Domja celoten izkupiček. Domača ekipa je namreč igrala popolnoma podrejeno vlogo in moral ji je priskočiti na pomoč sodnik, da ji je omogočil odnesti celo žogo.

Primorje je tekmo začel suvereno in imel tri priložnosti, da bi povedel. A domači vratar je z nekaj izvrstnimi posegi rešil svoje. Nepričakovano so okrog 30. minute zadeli domači. Protesti zaradi nedovoljenega položaja domačega igralca bili s strani Micorja in soigralcev so bili vehementni in upravičeni, a niso zalegli. Prejeti gol igralcev Primorca ni potrl. Nadaljevali so napadati in v 38. minuti povsem zaslužno zadeli z Micorjem, ki je izkoristil nastalo gnečo po streli s kota.

V drugem polčasu je Primorje spraval v hude težave Domio, ki je poskušal zadeti le s prostih strelav, medtem ko so Sau in ostali ustvarjali priložnosti kot na tekočem traku. Deset minut pred koncem je sodnik spregledal tudi očitno 11-metrovko, ko je vratar zrušil Leghissa.

Ob grenkobi za izgubljeni točki je bila včerajšnja tekma za Trebence tudi nekoliko nesrečna. Obe menjavi, ki jih je izvedel trener Sciarone, sta bili prisiljeni, saj sta se tako Lanza kot Udina poškodovale.

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga

## Kras ZKB z levo roko proti okrnjeni Genovi



Krasovka Yuan Yuan za igralno mizo

KROMA

Kras ZKB - Aurore Genova 4:0

Crismancich - Nieddu 3:0 (13:11, 11:9, 11:4); Milič - Collia 3:0 (11:8, 11:5, 11:7); Carli - Zeffiro 1:0 (11:4) **dvoboj predan; Yuan - Collia 3:0 (11:9, 11:5, 11:2)**

Ekipa iz Genove se je v Zgoniku predstavila z okrnjeno postavo. Pastorinijevo je zamenjala dobra mladinska igralka Zeffiro, ki pa je zaradi bolečin v rami vnaprej predala dvoboj. Vseeno pa je morala odpotovati v Zgonik, kajti v primeru nepopolne ekipe federacija kaznuje društvo s slano globlo. Danielejevo, ki zaradi delovnih obveznosti ni prišla v Zgonik, pa je zamenjala tretjekategorijka Nieddu. Težave nasprotnikove ekipe so Krasu olajšale delo, ki je tako s to zmago nepremagan zaključil prvi del prvenstva in sam kraljuje na vrhu lestvice. Prvi dvoboj med krasovko Crismancichovo in Nieddu se je zaključil s 3:0 za domačinko, ki pa je morala v prvih dveh setih nadoknaditi precejšnjo razliko, kajti nasprotnica ji je nepričakovano nudila dober odpor. V zadnjem setu pa je krasovka pokazala realno boljše teh-

## Baliranje: poraz Gaje

DEŽELNA C-LIGA: Latterie Cividale - Gaja 18:2, Portuale - Tre Stelle 10:10.



ŽENSKA C-LIGA - Derbi proti združeni ekipi Bor Breg

# V Repnu precej gladka zmaga slogašic

D-liga: važna zmaga Kontovelk proti Rizziju - Govolley ostal s petimi igralkami!

Sloga List - Bor Breg Kmečka banka 3:1 (25:23, 25:18, 21:25, 25:14)

SLOGA LIST: Babudrić 13, Fazaric 18, Ciocchi 6, Gregori 8, Spanio 12, Crissani 8, Cvelbar (L), Gantar 0, Spangaro 0, Maurovich, Starec, La Bianca. TRENER: De Walderstein.

BOR BREG KMEČKA BANKA: Grgič 11, Gruden 0, Vodopivec 12, Spetič 8, Della Mea 13, Pučnik 7, Faimann (L), Žerjul 0, Sadlowski, Bezenšek, Flego, Žerjal. TRENER: Smotlak

Servisi (točke/napake): Sloga 9/10, Bor Breg 4/9.

Pri nas ženski odbojarski derbi na najvišji ravni se je končal z dokaj prepričljivo zmago slogašic, ki so bile v težavah le v prvem in tretjem setu, »oddale« pa so le slednjega. V polni repenski telovadnici smo prisostvovali borbeni tekmi z velikim številom napak in nekaj dobrimi fazami.

Trenerja sta presenetila z začetno postavitvijo. De Walderstein je prvič letos začel s postavo z dvema podajalkami (Ciocchi in Crissani), da bi okreplil igro v polju in - kot je povedal - da bi nadomestil napadalke, ki niso v najboljši formi, zlasti La Bianca. Na drugi strani je v začetni postavi na centru debitirala Katarina Pučnik (letnik 1994) namesto Ivane Flego, ki je sicer sedela na klopi, a je trener Smotlak ni hotel poslati na igrišče zaradi sveže poškodbe gležnja in v pričakovanju prihodnjih nastopov za obstanek.

Prvi set je bil izenačen. Slogašice so dvakrat dosegle minimalno prednost (14:11 in 21:19), a jo obakrat napravile in ni manjkalo dosti, da bi napravile še tretjo, saj je imel Bor Breg po izidu 24:21 za Slogo na voljo točko za izenačenje, a je ne ni izkoristil, Fazarinceva pa je 25. točko dosegla s silovitim udarcem.

V drugem setu so si slogašice že na začetku priigrale prednost petih točk in jo v bistvu obdržale in še povečale do konca seta. Bor Breg je pokazal premalo, da bi lahko ogrozil Slogo, čeprav ta ni vedno uveljavila svoje višinske prednosti in moči na mreži,

Napad borovk, na mreži pa je bila Sloga List precej boljša

KROMA



ker sprejem in obramba nista bila vedno dovolj natančna.

Nekoliko nepričakovan je bil razplet tretjega seta. Sloga je povedla s 6:2, nato še z 11:8 in 17:16 (obakrat jo je Bor Breg prehitel), odtlej pa se ji je dokončno zataknilo na sprejemu in v napadu, Bor Breg pa je zaigral boljše, učinkovite je bil tudi prek centrov, in je set zaslužno osvojil. Vendar do pravega preobrata ni prišlo, saj je bil četrti set spet dokaj enosmeren. Sloga je gladko prevladala na mreži (tudi v bloku), poleg ves čas zelo konstantne Fazarinceve, sta se »prebudili« tudi Babudrijeva in Spaniova in seta in tekme je bilo kmalu konec, saj je Bor Breg, ki je zaradi precej slabšega napada moral za vsako točko »garati« precej več od nasprotnic, fizično popustil. Gosťe bi proti močnejšim nasprotnicam morale najbrž precej bolje servirati, kar pa jim ni uspelo. (ak)

## D-LIGA

Kontovelk - Rizzij 3:0 (25:18, 25:19, 25:19)

KONTOVELK: Verša 15, Micussi 10, Lisjak 7, Bukavec 18, Pertot 3, Balzano 3; Kapun (L), Starc 0, Antognolli 1, Zuzič, Milič, Cassaneli. TRENER: Cerne.

Kontovelke zdaj ne poznajo ovir. Tokrat so si na domačem parketu privoščile šesterko Rizzija, ki je do sinoči imela dve točki več na lestvici. Ob koncu srečanja je bila trenerka Cerne izredno zadovoljna, ne samo zaradi pomembne zmage, ampak predsvem ker so tokrat njene varovanke igrale res zelo dobro. Mirne duše lahko zapišemo, da so Kontovelke sinoči odigrale najboljše srečanje doslej. Tokrat so Verša in soigralke zelo malo grešile. V drugem in tretjem setu so sicer na začetku napravile nekaj napak, vendar v drugi polovici obeh setov, torej

ko je šlo zares, so igrale zelo natančno in niso več grešile, tako da so povsem spravile s tira nasprotnice. Pohvalo za zelo pomembno zmago zaslužijo prav vse igralkke, saj so na igrišču prav vse pokazale izredno borbenost in zagrizenost.

Cordenons - Govolley Kmečka banka prekinjena

GOVOLLEY: Bressan, Manià, Danielis, M. Petejan, Cella, Antoniò. TRENER: R. Petejan.

Govolley zadnje čase res nima sreče. Goriška ekipa se je na gostovanje odpravila s pičlimi šestimi igralkami, med ogrevanjem pa se je poškodovala Lucia Danielis in tako sinočnjega srečanja varovanke trenerja Petejana niso odigrale, disciplinska komisija pa bo zdaj najbrž določila poraz goriške ekipe brez boja.

## Obvestila

ŠD KONTOVELK vabi na redni letni občni zbor v torek 22. decembra 2009 ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Kontovelu. Sledi družabnost.

ZŠSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici jutri, 7. decembra zaprta.

ŠZ SOČA vabi vse člane in atlete na redni občni zbor (volilnega značaja), ki se bo vršil v ponedeljek, 14. decembra, v sejni dvorani Zadrudne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjih ob Soči - Prvomajska ulica, 120/A. Prvo sklicanje ob 19.00, drugo sklicanje pa ob 20.30.

ZAMEJSKO PRVENSTVO v šahu bo v soboto 19. decembra ob 15. uri v Slomškovem domu v Križu. Šahisti vseh starosti se lahko vpišejo na naslov elektronske pošte moblak@libero.it.

NAŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SK DEVIN prireja Šolo smučanja in deskanja v sezoni 2009/2010 v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 9. oz. 10. januarja 2010. Tečajji so namenjeni otrokom in odraslim. Možnost avtobusnega prevoza in najema smučarske opreme. Vpisovanje do vključno 21. decembra 2009 na info@skdevin.it, na 348 1334086 in pri Alternativa Sport 040 209873.

ZŠSDI obvešča, da bo seja smučarske komisije ZŠSDI v sredo, 9. decembra 2009 ob 20.30 v Križu.

AO SPDT obvešča, da bo plezalna stena v športnem centru Zarja v Bazovici odprta s sledečimi urniki: ponedeljek: 19:00 - 21:00; torek: 20:00 - 22:00; sredo: 10:00 - 12:00 in 20:00 - 22:00; četrtek: 20:00 - 22:00; petek: 20:30 - 22:30. Informacije po telefonu: 3408597787 (Goran) ali na www.spdt.org/stenca/dettaglionews/id/256.

## Planinci na Športelu

Gosťe jutrišnjega Športela bodo predstavniki dveh naših največjih planinskih društev SPDT in SPDG. Tržaške planince bodo predstavljali predsednica Marinka Pertot, odgovorna za mladinsko in smučarsko sekcijo Katja Starec, odgovoren za alpinistično sekcijo Erik Švab, goriške pa predsednik Marko Lutman in podpredsednica Loredana Prinčič. Povezali se bodo tudi s predsednikom Planinske zveze Slovenije Francem Ekarjem. Govor bo o pohodništvu, alpinizmu in sodelovanju med zamajskim in društvi iz Slovenije.

MOŠKA C-LIGA - Na derbiju v Gorici so bili igralci Olympie Fer-Style v »tie-breaku« že na pragu zmage

# Po petih setih slavje slogašev

Val Imsa je proti pepelki Porcia osvojil le dve točki - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje ni mogla ustaviti nepremagano Pav Natisonio

## V NEDELJO 13.

## 50-letnica Bora: turnir in družabnost

Odbojarsko društvo Bor slavi letos svojo 50-letnico delovanja. Leta 1959 je bilo namreč ustanovljeno Športno združenje Bor, pri katerem je takoj začela delovati odbojarska sekcija. Pomemben jubilej nameravajo pri tem našem slovenskem tržiškem mestnem društvu proslaviti z mednarodnim mladinskim turnirjem za igralke do 18. leta starosti in krajšo družabnostjo v nedeljo, 13. decembra. Ob združenju ekipi Bora in Govolleya, ki letos nastopa v kategoriji U16, se bodo turnirja udeležile še mladinke Virtusa, Ankarana in Hita iz Nove Gorice. Dopoldne bosta na sporedu polfinalni tekmi: ob desetih se bo domača ekipa pomerila z Novogoričankami Marka Kalca, sledil pa bo dvoboj med Ankaranom, ki ga vodi Mitja Kušar, in Virtusom. Tekma za tretje mesto bo ob 15.30, finale pa predvidoma ob 17.30.

Vabljeni vsi sedanjci in bivši člani ter prijatelji Odbojarskega društva Bor.

Olympia Fer-Style - Sloga 2:3 (19:25, 25:18, 19:25, 26:24, 14:16)

OLYMPIA FER-STYLE: Hlede 12, Terčič 17, Valentinčič 30, Brotto 5, Peršolja 7, Pavlovič 1, Capparelli (L), Sancin 4, Komjanc 1, Polesel 1, Caprara 0, Gatta. TRENER: Jerončič.

SLOGA: Devetak 3, Cettolo 20, Rožac 6, Taučer 17, Romano 4, Kanter 11, Ilič 4, Privileggi (L), Pertot, Duschich. TRENER: Peterlin.

Slovenski derbi med Olympio in Slogo se je končal z zmago gostov. Varovanci trenerja Peterlina so lahko slavili, šele ko so v podaljšanem končnici petega skrajšanega niza strli odpor domačih igralcev, potem ko so bili le-ti že na pragu končnega slavja.

Srečanje je bilo izenačeno tako glede na rezultat, kot tudi na prikazano igro, ki pa še zdaleč ni zadovoljila tehnično vodstvo obeh ekip. Obe ekipi sta igrali pod običajnimi sposobnostmi in brez zagrizenosti, ki je tipična za derbi. Tempo igre odbojkarjev Sloge, ki so se izkazali tehnično povprečno bogatejši, je bil izredno ni-

hajoč. Na drugi strani mreže so varovanci trenerja Jerončiča pokazali nekoliko več igralne vneme, toda ekipa je na določenih igralnih pozicijah še prešibka, da bi lahko dosegla več kot je dosegla. Celotna igra sloni na ramenih nekaterih (beri Igor Valentinčič), kar še ne zadostuje za vidnejši uspeh. Pri gostih smo tokrat pogrešali predvsem obrambno igro in posledično slabo izkoriščanje napadalnega potenciala s strani krilnih napadalcev.

Prvi niz je pripadal gostujočim, ki so obdržali vaje igre v svojih rokah vse od začetka niza in uspešno izkoristili serijo neizsiljenih napak domačih napadalcev. V drugem nizu smo bili priča v vsem obratni sliki, ko so gostitelji izboljšali igro v bloku in tako zajezili napad gostov. Poleg tega najboljši Slogin napadalec Cettolo tokrat ni prišel na svoj račun, kot mu je to uspelo v tretjem nizu, ko je popeljal svojo ekipo do zmage. V četrtem nizu so bili tržaški odbojkarji, pri stanju 22:20 v lastno korist, na pragu končne zmage, ko je prišlo do reakci-

je goriških predstavnikov, ki so v podaljšanem končnici le izkoristili tretjo zaključno žogo.

Zaključni niz je bil izenačen vse do 11. točke, ko so si domači igralci priigrali dve točki prednosti, ki pa so si jo s tremi napakami kmalu napravili in omogočili rdeče-belim, da so dokončno slavili zmago. (J.P.)

Val Imsa - Porcia 3:2 (19:25, 25:19, 25:15, 28:30, 15:13)

VAL IMSA: Povšič 5, Ombrato 36, S. Faganel 2, Masi 9, Nanut 7, Gagliardi 2; Plesničar (L), D. Faganel 8, Florenin 1, Devetak 1, Radetič 2. TRENER: Makuc.

Val Imsa je sinoči prišel do novih točk, vendar je pepelki prvenstva, ki je do sinoči samevala na zadnjem mestu na lestvici (0 točk, 0 zmag in samo 4 osvojeni seti) prepustil eno točko. Trener Makuc je zaradi gripe in poškodb srečanje pričel z nekoliko spremenjeno postavo. Zaradi težav s trebušnimi mišicami je Daniela Faganela pustil na klopi. To se je na igrišču poznalo, tako v obrambi kot napadu, in prvi set je bil izenačen le do polovice, saj so gostje v nadaljevanju pritisnili na plin in nekoliko presenetljivo pospravili pod streho uvodni niz. Od drugega seta dalje je na igrišču stopil Daniel Faganel (zamenjal je Sefana Faganela). Valovci so zaigrali veliko bolj zbrano, predvsem v obrambi in na sprejemu servisa, tako da sta drugi in tretji niz minila v znamenju Ombrata in soigralcev. Na igrišču sta občasno vstopala tudi Florenin in Radetič in prav te menjave so obrodile

zaželjene sadove. Zgledalo je, da bodo Valovci domov odnesli poln izkupiček, vendar se jim je v končnici četrtega zataknilo. Niso več zaključevali, na drugi strani mreže pa so nasprotniki igrali zelo borbeno, predvsem pa veliko bolj drzno, kar jim je omogočilo, da so izsilili odločilni peti niz, v katerem pa so naši odbojkarji na srečo obdržali mirno kri. Med posamezniki bi omenili Povšiča, ki je prvič začel v standardni postavi in je svojo nalogo solidno opravil ter libera Plesničarja, ki je bil v obrambi in na sprejemu servisa zelo konkreten.

Pav Natisonio - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:23, 25:18, 25:18)

SOČA ZBDS: Testen 11, Juren 7, J. Černic 2, I. Černic 6, Devetak 5, Braini 5; Kragelj (L), Škorjanc, I. Devetak, Butkovič. TRENER: Battisti.

Poti ekipi, ki ni še izgubila srečanja in se bori za uvrstitev v končnico prvenstva (lani se je prebila do finala za napredovanje v državno B2-ligo), so odbojkarji Soče utrpeli pričakovani poraz. Še najbolj izenačen je bil prvi set, saj sta se šesterki enakovredno borili vse do izida 21:21. Nato pa so gostje napravili nekaj napak, gostitelji pa so bili prisebnejši in so tako povsem zaslužno spravili na varno uvodni niz. Drugi in tretji set pa je Pav stalno imel vaje igre trdno v svojih rokah. Sočani so namreč napravili preveč napak, tako da so v bistvu olajšali delo nasprotnikom, ki so igrali zelo zagrizeno in Soči sploh niso dopustili, da bi uveljavila svojo igro.

Regionalni RTV center  
Radio Koper  
TV Koper Capodistria  
Primorske novice

Doželni sedež RAI  
za FJK - slovenski sporedi  
Novi Matajur  
Primorski dnevnik  
ZŠSDI

vabijo na zaključno prireditev ob izboru najboljših primorskih športnikov

**NAŠ ŠPORTNIK 2009**

v četrtek, 10. decembra 2009, ob 17. uri  
v prostorih Hotela Kras v Postojni

Pokrovitelji: Občina Postojna, Športna zveza Postojna  
in Hotel Kras Epicenter



DEŽELNA C-LIGA - Zmaga in poraz

# Borovce izdal slab met Silovita reakcija Brežanov

Bor Radenska pri metu za tri točke le 19% (4:21) - Pri Bregu odločilen Sechet (24 točk)

**CUS Udine - Bor Radenska 68:54 (19:14, 33:28, 49:40)**

BOR RADENSKA: Madonia 15 (6:8, 3:7, 1:2), Šušteršič 7 (-, 2:4, 1:4), Sila 4 (2:4, 1:4, 0:5), Crevatin 2 (-, 1:3, 0:5), Bocciai; Alberti 13 (1:3, 6:8, -), Bole 3 (1:2, 1:3, 0:1), Krizman 8 (-, 1:4, 2:2), Štokelj 2 (2:2, 0:2, 0:2). TRENER: Zovatto. SON: 22; PON: Crevatin (38. min.).

Po izrednem podvigu iz prejšnjega kroga, ko so si Borovi košarkarji na domačem parketu privoščili peterko Brega, so tokrat Svetoivančani zopet zaigrali bolj medlo. Ključ sinočnjega poraza je bil izredno slab met za 3 točke (4:21, kar pomeni 19%) in conska obramba gostiteljev, ki je spravila Štokelja in soigralce dobesedno iz tira. Poleg tega hude preglavice sta Borovcem povzročala tudi videmska visoka igralca, še posebno Mondolo, saj sta skupaj dosegla v bistvu skoraj polovico točk (30 na 68). Bor Radenska v bistvu je bil vedno prisiljen zaseldovati. Edino na začetku tretje četrtine so varovanci trenerja Zovatta pokazali manjšo reakcijo. Videm je consko obrambo zamenjal z obrambo mož na moža, kar so seveda Madonia in soigralci takoj izkoristili, toda žal gostitelji so takoj opazili, da se je prednost začela nevarno zmanjševati in trener CUSA je takoj postavil znova consko obrambo, kar je spravilo Radensko znova iz tira.

**Breg - Goriziana 78:62 (15:17, 39:34, 58:48)**

BREG: Posar 1 (1:4, 0:1, 0:1), Bozic 16 (5:5, 1:5, 3:5), Sechet 24 (3:4, 3:5, 5:6),



Brežan Borut Klabjan je igral dobro v fazi napada

KROMA

Klabjan 13 (5:5, 4:6, -), Lokatos 6 (1:4, 1:4, 1:7), Buttignon 16 (4:6, 3:6, 2:3), Zeriali 2 (-, 1:2, -), Švara n.v., Nadlišek n.v., Bandi n.v. Trener: Krašovec. SON: 16. TEHNIČNA NAPAKA: Krašovec v 28. min. IZKLJUČEN: Krašovec v 28. min.

Po porazu proti Boru se je Breg znova dvignil na noge. Brez bolnega Klarice

in odsotnega Haskiča (na službenem potovanju) so Brežani strnili svoje vrste in zaslužno premagali goriškega nasprotnika, ki se je krčevito upiral vse do tretje četrtine. Goriziana, pri kateri igrata tudi Novogoričana Matej Delpin in Gregor Devetak, je povprečno visoka ekipa, tako da Brežani res niso imeli lahkega dela.

Varovanci trenerja Toma Krašovca so začeli zelo zbrano, kljub temu je prva četrtina pripadla gostom. V fazi obrambe so sicer gostitelji slabo pokrivali. V drugi četrtini je Breg strnil obrambno vrsto in onemogočil gostom met iz daljave. V tretji četrtini je Breg že vodil za 13 točk. Po grobi napaki nad Bozicem (»Sodnik je bil premalo strog«, je dejal Bregov spremljevalec Denis Salvi) je sodnik zaradi ugovaranja trenerja Krašovca domačinom dosodil tehnično napako in hkrati izključil Bregovega trenerja. Goriziana je navedla trinajst točk in izenačila. To pa ni zmedlo Brežane, ki so z odlično igro (predvsem v obrambi) v zadnji četrtini povsem onesposobili nasprotnika in zmagali.

Tokrat je stopil v ospredje Massimo Sechet, ki je zbral kar 24 točk (in tudi odličen odstotek pri metih). V obrambi je zelo dobro igral Sandi Zeriali. V napadu sta se izkazala še Buttignon in Klabjan.

OSTALI IZIDI: Ubc - Giancesini 74:79, Credifriuli - Servolana 94:87, Galetti Pavimenti - Cbu 96:74, Santos - Ronchi 72:67, Alba - Roraigrande 96:80, danes Venezia Giulia - Collinare Basket.

## Jadran danes v Benetkah

Jadran bo tekmo 11. kroga državne C-lige odigral danes v Benetkah proti moštvu Pool Venezia. Tekma se bo v dvorani Cannareggio začela ob 18. uri. **Sinočnja izida:** Spilimbergo - Padova 88:72, San Vendemiano - San Daniele 89:54.

**B-LIGA AMATERJEV:** Calligaris - Castellanza 99:73.

KOŠARKA - V moški D-ligi Kontovel po pričakovanjih zmagal tudi v Tržiču

# 37 minut z odliko

Promocijska liga: po neskončno dolgi prvi četrtini važna zmaga Doma - Sokol po treh porazih odpravil kar prvega na lestvici

**NAB Monfalcone - Kontovel 64:70 (13:13, 24:26, 41:47)**

KONTOVEL: Bufon, J. Sossi (-, -, 0:1), Gantar 5 (2:2, 0:2, 1:1), Lisjak 7 (-, 2:5, 1:1), Zaccaria 16 (2:4, 7:13, -), Godnič 10 (1:6, 3:3, 1:3), Paoletič 14 (5:6, 1:6, 2:6), Starc (0:2, -, 0:1), Ban 17 (9:14, 4:8, 0:5), Regent 2 (-, 1:3, -), Vodopivec, trener Gerjevič.

SON: 27; PON: Regent (38), Lisjak (40).

Kontovelci so v 10. krogu premagali v gosteh in po pričakovanju tudi tržiški NAB ter so tako obržali visoko mesto na lestvici. Do 37. minute je Gerjevičeva ekipa igrala zares dobro. Obramba je bila čvrsta in tudi napad je deloval učinkovito. Tekma je bila sicer izenačena do tretje četrtine, Kontovelci pa so v zadnji četrtini igrali odlično in si tri minute pred koncem tekme priigrali kar 25 točk prednosti. Tedaj je trener zamenjal nekatere igralce in Kontovelcem se je v hipu zataknilo. Res je, da so gostitelji znatno izboljšali učinek v obrambi in da se jim je tudi v napadu "odprilo", tolikšnega števila napak, izgubljenih žog in zgrešenih metov pa bi si gostje ne smeli privoščiti. Domače moštvo je v končnici znatno zmanjšalo zaostanek, Kontovelcem pa je vendarle uspelo ohraniti vodstvo šestih točk in naposled tudi zmagati.

»Če sem bil večji del srečanja zelo zadovoljen z igro svojih fantov, pa tega ne morem reči za zadnje tri minute. Bilo je enostavno grozno. Popolnoma smo popustili. Če sodim po končnici srečanja, potem lahko zares rečem, da je na tej tekmi pomembna le zmaga,« je po srečanju dejal Kontovelov trener Mario Gerjevič.

Kontovelce čaka v prihodnjem krogu (že v torek) domače srečanje proti San Vitu. (lako)

OSTALI IZIDI: Sbrindella - Romans 78:68, Dinamo GO - Pall. Monfalcone 60:79, Cutazzo - Perteole 86:74.

## PROMOCIJSKA LIGA Na Goriškem

**Dom - Pallacanestro Monfalcone 68:54 (18:16, 35:30, 46:41)**

DOM: Voncina, Belli 2, Collenzini 15, Furlan 17, Garra 12, Kos, Bon 12, Ambro-

si nv, Zavadlav 9, trener Peter Brumen. SON: 13, PON: nihče, 3T: Furlan 3, Zavadlav, Collenzini in Garra 1.

Domovci so proti še nepremagani ekipi iz Tržiča dosegli že šesto zaporedno zmago in ostajajo tako v promocijski ligi nepremagani. Naj povemo, da je bila prva četrtina ena izmed najdaljših v zgodovini Doma, saj je bila tekma kar trikrat prekinjena zaradi izpada električnega toka v goriškem mestnem središču, ki je verjetno vezan na prihod vrtiljakov in kramarjev za Andrejev sejem.

Tekma se je začela v znamenju tržiške ekipe, ki je takoj dosegla prednost sedmih točk. Zadnji izmed »blackoutov« pa je očitno prebudil domovce, ki so s serijo uspešnih zaključkov končali četrtino v rahlem vodstvu. Zaradi okrnjenosti Domo-ve ekipe (odsotni so bili kapetan Cej, Kristancic in Čotar) je trener Brumen poslal v drugi četrtini na igrišče kar tri igralce letnika 1990 (Collenzini, Zavadlav in Voncina), ki niso zatajili. Pohvala gre predvsem Collenziniju in Zavadlavu, ki sta dosegla prav vse Domo-ve točke v tej četrtini. Prvi se je izkazal z odličnim strelskim večerom, drugi pa je razpoloženi v napadu dodal borbeno obrambo in lepo število pridobljenih žog. Kot v prejšnji tekmi se je v drugem počasu prebudil Furlan, ki je tako postal za nasprotnike nerešljiva uganika. Ob njem je bil ključen za vzpostavitev višje prednosti Belli, ki je z odlično obrambo zausstavil izkušene in nevarnega Cestara. (av)

OSTALA IZIDA: Mossa - Falconstar 67:64, Basket Dindias - Amatori Isontini 53:59, Edera - Pol. Isontina 53:71.

## Na Tržaškem

**Sokol - Virtus Basket 70:68 (16:14, 36:35, 48:49)**

SOKOL: Spadoni 10, Umek 11, Krizman 10, Budin 10, Vecovi 5, Doljak 20, Piccini 2, Guštin, Rogelja 2, Malalan, trener Emili.

3 točke: Doljak 3, Spadoni 2, Umek 1. Sokol, ki je spet igral brez svojega kapetana in enega ključnih košarkarjev Marka Hmeljaka, je po treh zaporednih



Daniele Collenzini (Dom) je imel lepo število pridobljenih žog

KROMA

porazih zopet zmagal. Doma je po razburljivi tekmi premagal kar prvouvrščenega na lestvici, ekipo Virtusa Basketa. Srečanje, kot kažejo izidi posameznih četrtin, je bilo zelo izenačeno. Ekipi sta se menjavali v vodstvu, končnica pa je bila nadvse razburljiva. Le 16 sekund pred koncem je Sokol vodil s točko razlike (67:66), gostje so nato dosegli koš in povedli z 68:67. Do konca sta manjkali le dve sekundi, ko je Krizman izpod svojega koša izvedel dolgo podajo do Umka, ki je prav v zadnji sekundi dosegel trojko in podaril svoji ekipi dragoceno zmago.

Za zmago je treba pohvaliti prav vso ekipo, ki je igrala zelo požrtvovalno, od posameznikov pa bi pohvalili Denisa Doljaka, ki je bil z 20 točkami najboljši strellec, ter za igro v obrambi Krizmana in Umka, ki sta imela po 6 oz. 5 skokov. (lako)

**Bor Art group - Skyscrapers 37:64 (9:22, 15:34, 31:52)**

BOR: Querinuizzi 9 (-, 3:9, 1:3), Schiavo 7 (-, 2:5, 1:8), W. Sancin 1 (1:2, 0:4, 0:1), Udovič 12 (1:2, 4:10, 1:6), Oblak 6 (0:1, 3:7,

-); Puzzer 3 (1:2, 1:2, 0:2), Faraglia (-, 0:2, 0:1), Stokič (-, 0:2, 0:1), trener F. Sancin.

Borovci so doživeli pravi polom proti nebotičnikom, s katerimi nastopata tudi brata Mauro in Riki Simonič. Nasprotniki so bili vsi starejši od najstarejšega borovca, zato pa so se vse od uvodnih minut odločili za consko obrambo, ki je takoj spravila v škripce Sancinove varovance. Zaradi poškodb in odsotnosti so tokrat igrali le v osmih, tudi med tednom pa so trenirali v močno okrnjeni postavi. Met jim tokrat ni šel od rok: na koncu so iz igre metali s petindvajsetodstotno realizacijo, za tri točke pa le trinajstodstotno. Če temu dodamo še sorazmerno majhno število prodorov proti košu in slabo obrambo, je povsem razumljivo, da je razlika med ekipama še pred koncem polčasa znašala 20 točk. Usoda tekme je bila tedaj že odločena: Svetoivančani tudi v nadaljevanju niso reagirali, gostje pa so prednost še dodatno povečali in zaslužno visoko slavili. (M.O.)

OSTALA IZIDA: Scoglietto - Intermuggia 55:75, CUS TS - Don Bosco 83:58.

## Domači šport

### DANES

Nedelja, 6. decembra 2009

#### KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 v Benetkah: Gemini Venezia - Jadran Qubik Caffè

UNDER 13 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Oberdan: Azzurra A - Bor NLB

#### NOGOMET

NARAŠČAJNIKI - 10.15 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Pomlad - Montebello Don Bosco

#### ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Trstu, Judovec: Altura - Naš prapor

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.00 v Trstu, 1. maj: Bor ZKB - Kontovel

UNDER 18 MOŠKI - 10.30 v San Vitu al Tagliamento: San Vito - Olympia Terpin

UNDER 16 MOŠKI - 17.00 v Tržiču: Fincantieri - Olympia Hlede A.I.; 18.00 v Pradamu: Il Pozzo/Remanzacco - Sloga Tabor

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Sovodnjah: Soča Diva - VBL Cormons; 18.00 v Trstu, Morigio: Coselli - Bor Kinemax

DEŽELNI POKAL UNDER 14 - 15.00 v Gorici, center Špacapan: nastopata Olympia in Sloga

#### NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 13.00 v Veroni: nastopata Kras A in B

#### KARATE

19 POKAL ZGONIK - 9.00 v Zgoniku: prireja Shinkai club

## JUTRI

Ponedeljek, 7. januarja 2009

#### KOŠARKA

UNDER 19 DRŽAVNI - 19.00 pri Briščikih: Jadran ZKB - Amatori

## POJUTRIŠNJEM

Torek, 8. decembra 2009

#### NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Tricesimo

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Pozzuolo; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Daniele; 14.30 v Križu: Vesna - Buttrio

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Capriva

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Pierisu: Pieris - Breg; 14.30 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Primorje; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Chiarbola

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdodu: Mladost - Audax Sanrocchese

NARAŠČAJNIKI - 10.30 pri Briščikih, Ervatti: Pomlad - Sistiana

NAJMLAJŠI - 10.30 v Vižovljah: Sistiana - Pomlad LJUBITELJI - 14.30 v Štarančanu: Staranzano B - Sovodnje

#### KOŠARKA

DEŽELNA C2-LIGA - 18.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Radenska - Galetti Pavimenti; 18.30 v Pordenonu: Roraigrande - Breg

D-LIGA - 20.00 pri Briščikih, Ervatti: Kontovel - Cuttazzo

UNDER 19 DEŽELNI - 19.45 v Trstu, Caprin: Santos - Jadran ZKB

#### ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v tržiški športni palači: Televisa 2010 - Sarmeola

**Praznični fotoutrip**

Okrašene ulice in izložbe nas opozarjajo, da se naglo bliža čas božičnih in novoletnih počitnic. Zagotovo so to dnevi radosti, sprostitve, izletov ali zimovanj, spokojnega življenja v toplem objemu družine ali pa »nore« zabave. Vse kar boš zanimivega ali nenavadnega ujel v svoj objektiv, pošlji na spletno stran [www.primorski.eu](http://www.primorski.eu), tako da klikneš rubriko fotografije bralcev. Tvoje prispevke bomo rade volje objavili.



## GLEDALIŠČE

### FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

**TRST**  
Gledališče Orazio Bobbio -  
La Contrada

**V petek, 11. decembra ob 20.30** / John Byton Priestley: »Un ispettore in casa Birling« / Nastopajo: Paolo Ferrari, Andrea Giordana in Crescenza Guarneri. Režija: Giancarlo Sepe. Ponovitve: v soboto, 12. ob 20.30, v nedeljo, 13. in v torek, 16. ob 16.30, od srede, 16. do sobote, 19. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. decembra ob 16.30.

**Danes, 6. decembra ob 11.00 in 16.30** / Otroško gledališče: »Il mistero dell'acqua scomparsa«.

**V torek, 8. decembra ob 11.00 in 16.30** / Otroško gledališče: »Il segreto della matematica«.

**V nedeljo, 20. decembra ob 11.00** / Otroško gledališče: »Varietà prestige«.

### Stalno gledališče FJK Rossetti

**Danes, 6. decembra ob 16.00** / Edmond Rostand: »Cyrano de Bergerac« / Nastopajo: Massimo Popolizio, Stefano Alessandrini, Roberto Baldassari, Luca Bastianello, Giovanni Battaglia in Luca Campanella. Režija: Daniele Abbado.

### GORICA

#### Kulturni dom

**V soboto, 12. decembra ob 20.30** / predstava v furlanščini teatra iz Rago-gne: »Plui di là che di ca«.

**V petek, 18. decembra ob 20.30** / furlanska skupina Trigeminus iz Vidma predstavi: »SOS - fasin une ridade ma pensin parsore«.

## SLOVENIJA

### KOMEN

#### Kulturni dom

**V nedeljo, 6. decembra ob 17.00** / Carlo Goldoni: »Primorske zdrave«, komedija. Režija: Jože Horvat. Gledališka skupina KD Štandrež.

### LJUBLJANA

#### SNG Drama

#### Veliki oder

**V petek, 11. decembra ob 19.30** / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«. Ponovitve: v soboto, 12. decembra ob 20.00.

#### Mala drama

**Jutri, 7. in v torek, 8. decembra ob 20.00** / David Mamet: »Bostonska naveza«.

**V sredo, 9. decembra ob 19.30** / Yasmina Reza: »Art«.

**V četrtek, 10. decembra ob 20.00** / Connor McPherson: »Jez«.

**V petek, 11. decembra ob 17.00 in ob 19.00** / Andrej Rozman Roza: »Kako je oskar postal detektiv«. Ponovitve: v soboto, 12. decembra ob 11.00 in ob 16.00.

### Mestno gledališče ljubljansko

#### Veliki oder

**Danes, 6. decembra ob 19.30** / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

**Jutri, 7. decembra ob 15.30 in ob 19.00** / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

**V torek, 8. decembra ob 10.00** / Jasen Boko: »Gledališka ura« / ob 19.00; Gregor Čušin: »Hagada«.

**V sredo, 9. decembra ob 19.30** / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

**V četrtek, 10. decembra ob 16.00 in ob 19.00** / Steven Sater, Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«.

**V petek, 11. decembra ob 19.30** / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požitja«.

**V soboto, 12. decembra ob 19.30** / Steven Sater, Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. Ponovitve: v ponedeljek, 14., decembra ob 19.30.

#### Mala scena

**V torek, 8. decembra ob 16.00 in ob 20.00** / Marius von Mayenburg: »Grdobac«.

**V sredo, 9. decembra ob 20.00** / Kurt Weill, Bertolt Brecht: »Hrepenjenja«.

**V četrtek, 10. in v petek, 11. decembra ob 20.00** / Eric - Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«.

**V soboto, 12. decembra ob 20.00** / Peter Rezman: »Skok iz kože«. Ponovitve: v ponedeljek, 14. decembra ob 20.00.

### Slovensko Mladinsko Gledališče

#### Šentjakobsko gledališče

**V sredo, 9. decembra ob 18.00** / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčaka Ferdinanda«.

**V četrtek, 10. decembra ob 17.00** / Gašper Tič: »Tičja Kletka« (komedija).

**V petek, 11. decembra ob 9.00 in ob 11.00** / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčaka Ferdinanda«. / ob 19.30; M. Grgič: »Zbudi se Katka« (komedija). Režija: Boris Kopal.

## GLEDALIŠKI VRTILJAK - Premiera otroške igre Radijskega odra

# Na odru bo zaživela Snežna kraljica, na obisku tudi Miklavž

Radijski oder, ki v sodelovanju s Slovensko prosveto pripravlja Gledališki vrtiljak, vključuje vanj v vsaki sezoni tudi dve lastni produkciji: ena nastane na poletnem gledališkem seminarju in jo izvajajo najmlajši, eno pa pripravi odrska skupina Radijskega odra.

V tej sezoni bo to igrice, ki spremlja obisk svetega Miklavža. Času primerna je tudi vsebina. Gre za priredbo znane Andersenove pravljice, za katero je poskrbela Lučka Peterlin Susič, ki je igro tudi režirala. Zgodba pa je taka: majhna deklica Gerda (Tina Busan) in deček Kay (Niko Trento) sta sosedata in velika prijatelja. Babica (Maruška Guštin) jima nekega dne pove, da imajo tudi snežinke svojo kraljico. Hudiček (Nikolaj Pintar) naredi čarobno ogledalo, ki vse popači in pogrša. Ogledalo se razbije na drobne kosce. Majhno zrnice, ki potuje po zraku, pade Kayu v oko in zaradi tega postane njegovo srce ledeno. Deček se prepira z vsemi in ne mara nikogar več. Snežna kraljica (Patrizia Jurinčič oz. Valentina Oblak) ga ugrabi in ga odpelje na daljni sever v svoj ledeni grad. Vsi so prepričani, da je Kay umrl, le mala Gerda tega noče verjeti in ga gre iskati. Na poti jo ugrabi razbojniška družina (Mitja in Boštjan Petaros, Kim Furlan in Danijel Simonettig), tam pa izve od nekega zajčka, da je Kaya Snežna kraljica odpeljala daleč na sever



in da bo lahko izvedela, kje je ledeni grad, če gre na Laponsko. Ko deklarca že skoraj zmrzne v snegu, prsi angelček (Julija Berdon) svetega Miklavža, naj ji posodi svojega jelenčka, da jo popelje do Laponske. Laponka (Helena Pertot) ji pomaga, da najde Kaya, ki pa je ne spozna. Gerda se zjoče in njene tople solze stopijo led v Kayevem srcu. Otroka se tako srečno vrmeta domov.

Igrico, ki traja približno 40 minut, oblikujejo poleg naštetih igralcev še tri deklice (Veronika Škerlavaj ter Urška in Mojca Petaros) in ena lutka. Igrico bogati lepa scena, delo Magde

Samec, glasba Aljoše Saksida in plesne točke Jelke Bogatec. Kostumi so nastali s skupnim delom sodelujočih.

Po vsaki od dveh predstav (ob 16.00 za red Sonček in ob 17.00 za red Zvezda) bo otroke obiskal tudi sveti Miklavž. Kot vse predstave Gledališkega vrtiljaka, bo tudi ta v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesija 27.

Kot zanimivost naj dodamo, da bo naslednji teden Snežna kraljica potovala v Pariz, kjer jo bodo mladi igralci kar dvakrat uprizorili v enem izmed šotorov Village de Noel na Esplanade Trocadero pri Eifflovm stolpu.

**V soboto, 12. in v nedeljo, 13. decembra ob 10.00, 12.00, 15.00 in 17.00** / D. Perne: »Dogodivščine dvornega norčaka Ferdinanda«.

## GLASBA

### FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

#### TRST

#### Kulturni dom (ul. Petronio 4)

**V soboto, 12. decembra** / SKD Lipa in MePZ Lipa iz Bazovice organizirata koncert »S prijatelji v novi čas«. Večer bodo oblikovali Novomeški simfonično orkester glasbene šole M. Kozina iz Novoga mesta in združeni pevski zbori MePZ Divača, MePZ I. Gruđen iz Nabrežine in MePZ Lipa iz Bazovice.

#### Gledališče Verdi

**V soboto, 12. decembra ob 20.30** / »La fanciulla di neve« / Nastopa balet Stanislavskij / glasba: P. I. Čajkovskij. Urnik: v nedeljo, 13. ob 16.00, od torika, 15. do četrta, 17. ob 20.30, v petek, 18. ob 18.00 ter v soboto, 19. decembra ob 17.00

### Stalno gledališče FJK Rossetti

**V sredo, 9. decembra ob 20.30** / »Chicago - The Musical«, avtorja Fred Ebb in Bob Fosse, režija Walter Bobbie in Scott Faris, nastopajo Gary Wilmot, Twinnie-Lee Moore, Adam Stafford, Wendy-Lee Purdy, G. E. Weaver. Ponovitve: 10. decembra ob 16.00 in ob 20.30; 11. decembra ob 20.30; 12. decembra ob 16.00 in v nedeljo, 13. decembra ob 15.00.

### Dvorana Tripčevich

**V petek, 11. decembra ob 20.30** / Mednarodna operna akademija Križ v sodelovanju z opernim gledališčem G. Verdi vabijo na božični koncert. Sodelujejo: pevci akademije, Pihalno orkester Ricmanje, OPZ F. Venturini - Domjo, Jan Grbec in Silvia Ruscazio (klavir) ter Goran Ruzzier (harmonika). Dirigent: Allesandro Svab.

### GORICA

#### Kulturni dom

**V nedeljo, 13. decembra ob 17.00** / novoletni koncert Zadrzne banke Doberdob in Sovodnje z Glasbene maticice »Orkestrom harmonik Sinterthesis 4«.

**V torek, 15. decembra ob 20.30** / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christams« s skupino Cadmos Ensemble & Pleiadi.

## SLOVENIJA

### NOVA GORICA

#### Kulturni dom

**V petek, 11. in v soboto, 12. decembra ob 20.15** / koncert Oliverja Dragojeviča s skupino Dupini.

### LJUBLJANA

#### Cankarjev dom

**Danes, 6. decembra ob 18.00** Slovenska filharmonija / Adventni koncert«.

**Nastopa Vokalni etno trio Ane Majiljan. Jutri, 7. decembra ob 20.00** Gallusova dvorana / Randal Myler: Z ljubeznijo Janis«. Nastopajo: Zdenka Kovačiček, Marija borič, Jana Palič - Picukarič in ndavor Svedružič. Režija: Lawrence Kiiru.

### Kino Šiška - Prostor urbane kulture

**V ponedeljek, 7. decembra ob 21.00** / Nastopajo skupine: RX:TX, Ya-noosh, Errorist in Octex.

**V sredo, 9. decembra ob 21.00** / Nastopa skupina Elvis Jackson.

**V četrtek, 10. decembra ob 20.30** / Nastopa Tinkara Kovač / predstavitev nove plošče »The best of«.

**V torek, 15. decembra ob 19.00** / nastopa skupina Noctifera / predstavitev nove plošče »Death Culture« / Nastopata še skupini: Dickless Tracy in Mordenom.

## RAZSTAVE

### FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

#### TRST

**Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1):** na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprta.

**Rižarna pri Sv. Soboti:** nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

**Narodna in študijska knjižnica:** do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Tanje Kralj »Mandale«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 18. ure.

**Galerija Narodnega doma:** do 18. decembra je na ogled razstava, društva za umetnost KONS, pod naslovom »Črna - belo«. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah zaprta.

**Muzej Revoltella (Galleria »Scarpa«):** še danes, 6. decembra je na ogled razstava: »Livio Rosignano. Kava ... Burja ... In ljudje. Poklon Trstu«. Urnik: odprto od 10.00 do 18.00.

### BARKOVLJE

**SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6):** še danes, 6. decembra ZSKD in Slovenske

prosvete, vabita na »Predbožični čar«. Razstavljajo in ponujajo svoja dela dvajset ustvarjalcev. Urnik: od 10.00 do 13.00.

### OPČINE

**Bambičeva galerija:** do 20. decembra bodo na ogled slikarska dela domačih umetnikov na božičnem sejmu umetniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesarja iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00 ter ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

### ŠKEDENJ

**Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52):** Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

### GORICA

**Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62)** je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča. Urnik: od torika do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

**V Kulturnem domu:** v sredo, 9. decembra ob 18.00 bo otvoritev dokumentarne fotografske razstave »Kultura Majev - The Maya culture«. Glasbena točka vokalne skupine Dijaškega doma S. Gregorčič iz Gorice pod vodstvom Irene Pahor.

**Galerija Maria Di Ioria (Ul. Mame-li12):** do 7. decembra bo na ogled razstava slikarja Roberta Faganela. Urnik: od ponedeljka do petka med 10. uro in 18.30, ob sobotah med 10. uro in 13.30.

**Kulturni center Lojze Bratuž:** je na ogled skupinska prodajna razstava »Umetniki za Karitas«. Izkupiček prodanih del bo namenjen otrokom, katerih starši so zaradi gospodarske krize izgubili zaposlitev.

## SLOVENIJA

### TOMAJ

**Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela:** ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

### ŠTANJEL

**Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala:** Lojze Spacal - stalna razstava grafike. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprta.

**Štorževa galerija (Štanjel 29):** je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v soboto, nedelja in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

## LJUBLJANA Predavanje Borisa Pahorja

Republika Slovenija - Državni svet prireja predavanje pisatelja Borisa Pahorja z naslovom Slovenska državnost, kot jo pojmujem - Bili smo skupaj zavezniki in zmagovalci v II. svetovni vojni, in sicer v ponedeljek, 7. decembra, ob 11. uri, v dvorani Državnega sveta, v stavbi parlamenta, Šubičeva 4, Ljubljana.

Pisatelj Boris Pahor bo v okviru svojega predavanja in pogovora z udeleženci kot Slovenec in slovenski pisatelj, ki živi in ustvarja v zamejstvu, predstavil svoje viđenje slovenske državnosti in vloge, ki jo ima Slovenija kot samostojna in suverena država in članica Evropske unije, pri nadaljnji graditvi državnih institucij, uresničevanja slovenske državnosti in odnosu do Slovencev v zamejstvu.

V svojem izjavljanju pogovoru z udeleženci bo pisatelj Boris Pahor, ki je prejel številne mednarodne nagrade za svoje delo in je deležen velikega priznanja v širši evropski in ne le slovenski javnosti še posebej kot pisatelj, humanist in borec za pravice Slovencev v Italiji, orisal nekatere pomembne dogodke z vidika svojih življenjskih izkušenj in njihovo vlogo ter pomen za našo državnost, predvsem naše pripravnosti zaveznitvu v II. svetovni vojni.

**Galerija Pri Valetovih:** je na ogled razstava Akademije Lepih umetnosti iz St. Petersburga.

**Stolp na vratih:** v petek, 4. decembra ob 17.00 bo otvoritev razstave Vesne Gorjan: »Olja in mozaiki«.

### KOBDILJ

**Galerija in Vrt pod kostanji:** so na ogled dela Britte Höschele. Urnik: odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 11.00 do 18.00 in ob prehodni navjavi tudi izven urnika.

### AJDOVŠČINA

**Pilonova galerija:** do 20. decembra je na ogled razstava risb in slik Zlatka Boureka. Urnik: od torika do petka med 8. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob ponedeljkih, sobotah in praznikih.

### NOVA GORICA

**Muzejske zbirke Goriškega muzeja:** Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

### KOBARID

**Kobariški muzej:** na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

### LJUBLJANA

**Muzej novejših zgodovine:** na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

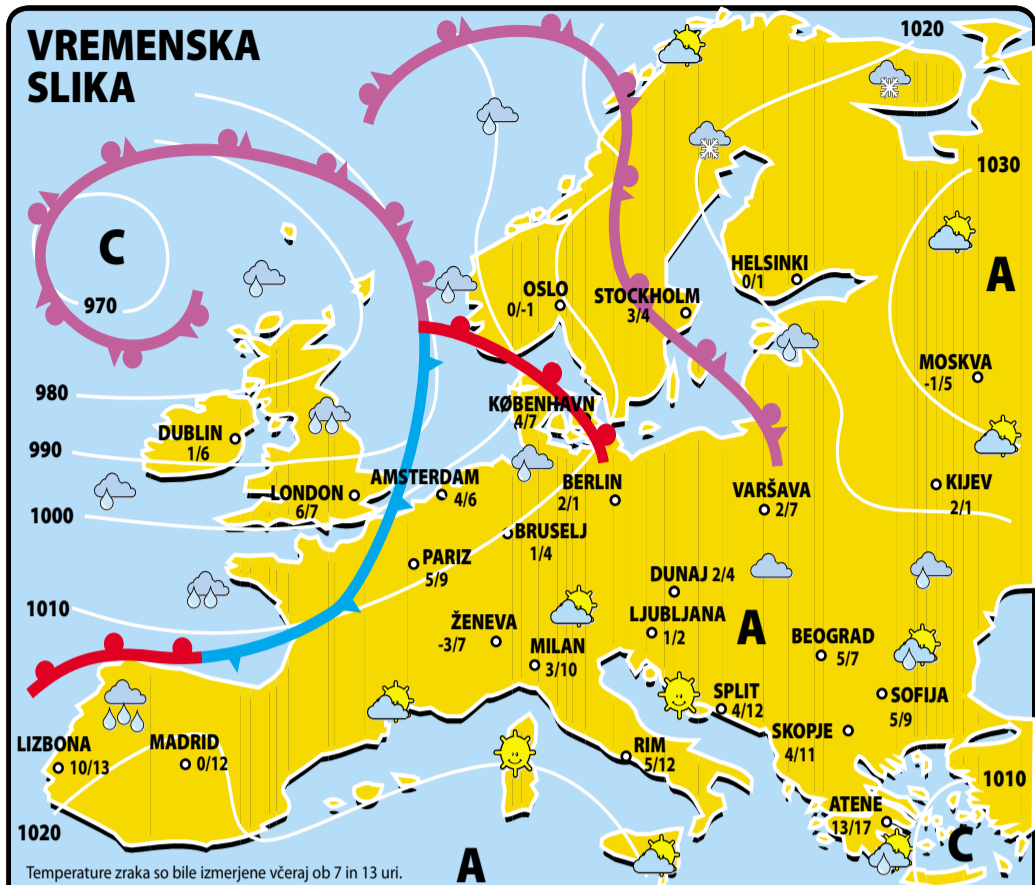
**Galerija CD:** do 15. decembra bo na ogled razstava Dušana Tršarja pod naslovom »Retrospektivna kiparska razstava«.

**Mala galerija:** do 20. decembra je na ogled fotografska razstava Benke Pulko pod naslovom: »Črno-bela mavrica«.

## NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

### REŠITEV (5. 12. 2009)

**Vodoravno:** skat, N. U., Risorta, kabarej, ovarium, operator, ave, R. B., Kalan, pianistka, Basilicata, kalorija, A. N., Osp, Uroš, da, gnev, A. A., RNA, S. R., pak, Ras, F. P., jor, pokora, Estera, ali, Alani, ozir, Mirsad, Rae, P. D., akord, Denis Novato, osat, Marilena, okvir, lokal, Kafinara, Aaland, tnalo, Ivangrad, Natan; *na sliki:* Franka Padovan.



Nad Evropo bodo dotekali vlažni a stanovitni tokovi. Med ponedeljkom in torkom bo dosegla severno Italijo atlantska višinska dolina in povzročila območje nizkega zračnega pritiska. Zaenkrat ni jasno, kako se bo le to razvilo.

Nad severnim Atlantikom in deloma zahodno Evropo je ciklonsko območje, s fronto, nad Balkanom in zahodnim Sredozemljem pa je šibko območje visokega zračnega pritiska. S šibkim jugozahodnim vetrom b dotekal nad naše kraje nekoliko toplejši in občasno bolj vlažen zrak.

**DOLŽINA DNEVA**  
 Sonce vstane ob 7.31 in zatone ob 16.21  
 Dolžina dneva 8.50

**BIOPROGNOZA**  
 Danes vreme sprva ne bo povzročalo opaznih težav, v drugi poovici dneva pa se bo postopoma krepila vremenska obremenitev.

**MORJE**  
 Morje je razgibano, temperatura morja 14 stopinj C.

**TEMPERATURE V GORAH °C**

500 m	.....5	2000 m	.....1
1000 m	.....9	2500 m	.....-1
1500 m	.....4	2864 m	.....-2

**LUNINE MENE**  
 Luna vstane ob 21.17 in zatone ob 11.00

**PLIMOVANJE**  
**Danes:** ob 1.33 najvišje 26 cm, ob 6.44 najnižje 3 cm, ob 11.35 najvišje 25 cm, ob 18.52 najnižje -45 cm.  
**Jutri:** ob 2.43 najvišje 29 cm, ob 8.24 najnižje 1 cm, ob 12.39 najvišje 12 cm, ob 19.53 najnižje -37 cm.

**UV INDEKS**  
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER



Povsod po deželi bo zmerno oblačno so spremenljivo, pojavljali se bodo visoki in tudi kar gosti koprenasti oblaki, zlasti popoldne. Zjutraj bo kar mrzlo.

Povečini bo jasno, čez dan bo občasno bolj oblačno. Po nižinah osrednje Slovenije bo večji dneva megla ali nizka oblačnost.

Najnižje jutranje temperature bodo od -6 do 0, na Primorskem okoli 2, najvišje dnevne od 3 do 8, na Primorskem do 12 stopinj C.



V hribovitem sveti bo spremenljivo, po nižinah in ob morju pa oblačno z meglicami ali meglo. Popoldne in zvečer bo vreme oslabeo, ponekod bo bo rahlo deževalo.

Jutri bo pretežno oblačno. Čez dan bo začel pihati jugozahodni veter, popoldne bo ponekod rosilo ali rahlo deževalo. V torek bo oblačno z dežjem.

IZHAJA ŽE OD LETA 1943

www.mladina.si

# MLADINA

**TU SMO!**

Mladina, vodilni slovenski tednik, je za isto ceno kot v Sloveniji lahko že v soboto v vašem domačem nabiralniku.

Vsi, ki se boste naročili na Mladino za obdobje enega leta (149 €), boste revijo do konca letošnjega leta prejeli zastonj. Ob tem vam bomo podarili tudi pravkar izdano knjigo **Konzum**, edini kritični vodnik po gostilnah in restavracijah v Sloveniji in okolici, napisan brez milosti in protekcije, v katerem najdete še podroben zemljevid, kontaktne podatke in cene.

Darilo in ugodnosti veljajo le za naročnike Primorskega dnevnika.

Naročilo lahko oddate po telefonu: 040 7786330, 0481 533382 ali na e-naslov: redakcija@primorski.eu

**DOPIS IZ PARIZA - Spletna prodaja zdravil**

## Nove poti kriminala

Primer nemškega grosista, ki ga je moralna drža privedla v bankrot

PARIZ - Internet nam je olajšal življenje v marsikaterem pogledu, pri učenju, delu in tudi nakupih. Na spletu dobimo, kar si zaželimo in še več, lahko naročimo tudi kar je prepovedano, npr. anabolike za povečanje mišične mase, učinkovite a zdravju škodljive shujševalne tabletko itn. Nekateri si naročijo te kemične izdelke, ne da bi vedeli, da se igrajo z zdravjem; mnogi so imeli hude posledice, nekateri so celo umrli.

Tak je primer dveh deklet iz Hannovra, ki sta si nabavili shujševalne tabletko na bazi dinitrofenola. Ta snov se danes uporablja predvsem v pesticidih, vendar ima tudi lasnost, da pospeši metabolizem in torej porabo kalorij. 19-letni M. se je po prvi dozi tako zvišala telesna temperatura, da ji niti v bolnišnici niso mogli pomagati in je po 24 urah umrla. Dulcis in fundo? DNP lahko kupi kdorkoli prek spleta, in to še danes. Je torej dovolj, da se izogibamo prepovedanim zdravilom? Ja in ne. Poleg prepovedanih se širi tudi trg ponarejenih zdravil. 80 odstotkov spletne ponudbe vgre je npr. ponarejene. Mnogi izberejo internet zaradi anonimata, drugi zato, ker jim ni treba do zdravnika.

Ponarejena zdravila so novi trg kriminala; številne kriminalne organizacije so zamenjale mamila in orožje z zdravili, ker je manj kontrol in ker se lažje izmažejo. Večina ponarejenih gre v Afriko in Azijo. Velik del tega trga se vrtil okrog zdravil proti tuberkulozi in malariji. Žrtve ponarejenih zdravil so posamezniki, bolnice in humanitarne organizacije. Sicer pa se je zadnja leta trg ponarejenih zdravil tako razširil, da je poplaval tudi Evropo: največ ponarejenih gre prek spleta, toda dobili so jih tudi v bolnišnicah in lekarnah. Kako je to mogoče? Razlogov je več. Prvič, mnogi proizvajalci so zaradi nižjih stroškov svoje tovarne preselili v Azijo, predvsem Indijo

in Kitajsko, kjer je delovna sila cenejša in kontrola težja. Drugič, od proizvajalca do lekarn je preveč prehodov. Tretjič, tukaj ne gre le za majhne goljufe, ampak predvsem za mafijske organizacije z velikimi interesi. Te je na lastni koži okusil nemški grosist Peter Jebens, ki je uvažal zdravila iz vsega sveta. Leta 2005 je dobil privlačno ponudbo, ki naj bi mu prinesla veliko dobička: na zdravilu je pisalo »made in Sztitzerland«, toda Jebens je poznal zdravilo in minimalne razlike na embalaži so mu bile sumljive. Poslal je vzorec na analizo in odkril, da v »zdravilu« ni bilo niti miligrama aktivne snovi. Obvestil je oblasti, prišlo je do aretacij, toda preiskava se je kmalu izkazala za izredno težavno in Jebens je bankrotiral pot udarci lažnih naročil. Izgubil je vse, družbo in hišo, vendar je še danes prepričan, da je bila njegova edina prava pot. Ko bi vsi tako ravnali, bi morda vsaj delno zaustavili te brezvestne kriminalce, ki se igrajo z življenjem ljudi. Posledice so seveda odvisne od aktivnih snovi, toda tudi če gre za sladkorček, ko bolniku odvzame zdravilo, podpiše njegovo smrtno obsodbo.

Prav je, da smo informirani, sicer pa brez panike, fenomen je v lekarnah še marginalen, ponareddki pa večinoma prepoznalni.

Jana Radovič